

Ocena Stanu Bezpieczeństwa Sanitarnego Miasta Chorzów w 2022 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chorzowie

PSSE Chorzów

Ocena Stanu Bezpieczeństwa Sanitarnego Miasta Chorzów w 2022 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Chorzowie

Spis treści

1. Informacje ogólne	6
2. Sekcja Epidemiologii – sytuacja epidemiologiczna na nadzorowanym terenie	6
2.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych	8
2.1.1. COVID-19	9
2.1.2. Choroby przenoszone drogą pokarmową	13
2.1.3. Choroby wieku dziecięcego	14
2.1.4. Choroby wektorowe	14
2.1.5. Choroby przenoszone drogą płciową	15
2.1.6. Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie <i>Neisseria meningitidis</i> , <i>Streptococcus pneumoniae</i> , <i>Haemophilus influenzae</i> typu b	15
2.1.7. Grypa oraz zachorowania grypopodobne	15
2.1.8. Gruźlica	17
2.1.9. Zachorowania wśród uchodźców	17
2.2. Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi	18
2.3. Szczepienia ochronne	18
2.3.1. Szczepienia ochronne	18
2.3.2. Szczepienia obowiązkowe	18
2.3.3. Szczepienia zalecane	20
2.3.4. Kontrole w zakresie szczepień ochronnych	20
2.3.5. Niepożądane Odczyny Poszczepienne	21
2.4. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	22
2.4.1. Stan sanitarny szpitali	23
2.4.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne	24
2.4.3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych	25
2.4.4. Stan sanitarny praktyk zawodowych	25
2.4.5. Inne obiekty	25
2.5. Akcje deratyzacyjne	26
2.6. Interwencje	26
2.6.1. Dotyczące podmiotów leczniczych	26
2.6.2. Dotyczące obecności gryzoni	26

2.6.3. Dotyczące obecności insektów i gołębi	27
2.6.4. Inne	27
3. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	28
3.1. Charakterystyka obiektów nadzorowanych	28
3.2. Ocena stanu sanitarnego- ogólna	28
3.3. Ocena stanu sanitarnego-szczegółowa	29
3.3.1. Zakłady produkcji żywności	29
3.3.2. Zakłady obrotu żywnością	29
3.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego.....	30
3.4. Ocena transportu żywności.....	30
3.5. Nadzór nad importem/eksportem.....	30
3.6. RASFF - System wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach... 30	
3.6.1. Powiadomienie informacyjne z dnia 04.10.2022r.	32
3.6.2. Powiadomienie informacyjne z dnia 07.10.2022r.	32
3.6.3. Powiadomienie informacyjne z dnia 13.10.2022r.	32
3.6.4. Powiadomienie alarmowe z dnia 24.10.2022r.	33
3.7. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych.....	33
3.8. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i UE.	34
3.9. Nadzór nad materiałami do kontaktu z żywnością/Sekcja HŻŻiPU	34
3.10. Skargi i interwencje/Sekcja HŻŻiPU	34
3.11. Ocena końcowa i wnioski/Sekcja HŻŻiPU	34
4. Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	35
4.1. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej/NS-HKiŚ	35
4.2. Podmioty lecznicze	36
4.3. Ustępy publiczne i ogólnodostępne	37
4.4. Pływalnie kryte	38
4.5. Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej.....	38
4.6. Placówki zapewniające całodobową opiekę	39
4.7. Noclegownie i domy dla bezdomnych	39
4.8. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe	39
4.8.1.Hotele	39
4.8.2. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	40
4.9. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria, oraz zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług	41
4.9.1. Zakłady fryzjerskie.....	41
4.9.2. Zakłady kosmetyczne	42
4.9.3. Zakłady tatuażu	42
4.9.4. Zakłady odnowy biologicznej.....	43
4.9.5. Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług	43
4.10. Dworce, stacje kolejowe	43
4.11. Tereny rekreacyjne	43
4.12. Cmentarze	44
4.13. Domy przedpogrzebowe	44
4.14. Inne obiekty	45
4.14.1.Apteki.....	46

4.14.2. Obiekty sportowe	46
4.14.3. Pralnie, punkty przyjęć odzieży do prania, magle	46
4.14.4. Przystanki kolejowe	47
4.14.5. Przystanki autobusowe.....	47
4.14.6. Pozostałe obiekty	47
4.15. Stan sanitarny środków transportu	47
4.15.1.Środki transportu do przewozu chorych.....	47
4.15.2. Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków	47
4.15.3. Środki transportu do przewozu bielizny.....	48
4.15.4. Inne kontrolowane środki transportu	48
4.16. Interwencje	48
4.17. Akcje i współpraca akcyjna z innymi komórkami psse/jednostkami/organami.....	51
4.18. Ocena jakości sanitarnej wody.....	51
4.18.1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi	51
4.18.2. Ciepła woda użytkowa	52
4.18.3. Woda na pływalniach	53
5. Sekcja Higieny Pracy	54
5.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.	54
5.2. Nadzór nad czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.	58
5.3. Nadzór nad szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi.....	59
5.4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami /Sekcja Higieny Pracy	59
5.5. Nadzór nad produktami biobójczymi /Sekcja Higieny Pracy	61
5.6. Nadzór nad detergentami /Sekcja Higieny Pracy.....	62
5.7. Nadzór nad prekursorami narkotyków /Sekcja Higieny Pracy.....	62
5.8. Nadzór nad produktami kosmetycznymi /Sekcja Higieny Pracy	62
5.9. Choroby zawodowe /Sekcja Higieny Pracy	63
5.10. Promocja Zdrowia /Sekcja Higieny Pracy.....	63
5.11. Nadzór nad środkami zastępczymi lub nowymi subst. psychoaktywnymi/Sekcja Higieny Pracy	64
6.Higiena Dzieci i Młodzieży	65
6.1 Nadzór nad obiektami/NS-HD	65
6.1.1. Żłobki i kluby dziecięce	66
6.1.2. Przedszkola	66
6.1.3 Szkoły.....	66
6.1.4. Szkoły wyższe	67
6.1.5. Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży	68
6.2. Podsumowanie/NS-HD	68
7. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	68
7.1. Wydawanie stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.....	69
7.2. Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.....	69
7.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowych.....	70
7.4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.....	71
8. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej	74
8.1. Działania z zakresu kształtowania zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób zakaźnych dla społeczeństwa.	74
8.2. Programy i akcje edukacyjne dla przedszkoli.	75

8.3. Programy i akcje edukacyjne dla szkół podstawowych.....	76
8.4. Programy i akcje edukacyjne dla szkół ponadpodstawowych.....	76
8.5. Działania w mediach społecznościowych, Twitter, Facebook oraz stronie internetowej.....	77

Spis rysunków

Rysunek 1 Liczba potwierdzonych zakażeń SARS-CoV-2	9
Rysunek 2 Ilość zgonów z powodu COVID-19	10
Rysunek 3 Podział zgonów spowodowanych COVID-19 z podziałem na płeć.....	11
Rysunek 4 Ogniska COVID-19 ze względu na miejsce wystąpienia.....	12
Rysunek 5 Zachorowania grypopodobne z podziałem na kwartały.....	16
Rysunek 6 Zachorowania grypopodobne z podziałem na grupy wiekowe	16
Rysunek 7 Płuca	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rysunek 8 Odsetek zaszczepionych dzieci w 3 r.ż. na terenie Chorzowa.....	19
Rysunek 9 Liczba dzieci których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie Chorzowa 2019-2022.....	19
Rysunek 10 Niepożądane odczyny poszczepienne 2019-2022	22
Rysunek 11 Kwalifikacja NOP zgłoszonych w 2022r.	22
Rysunek 12 Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w latach 2018-2022	35
Rysunek 13 Rodzaje wniesionych interwencji w 2022 roku	49
Rysunek 14 Zasadność interwencji w latach 2019-2022	49
Rysunek 15 Liczba próbek wody pobranych w latach 2021-2022.....	52
Rysunek 16 Liczba pobranych próbek ciepłej wody w latach 2021-2022.....	53
Rysunek 17 Dane porównawcze za lata 2020-2022	57
Rysunek 18 Opinie dotyczące projektów – udział poszczególnych obiektów.....	70
Rysunek 19 Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Chorzowie	71
Rysunek 20 Ilość odebranych obiektów/objektów z usterkami w latach 2018 – 2022	72
Rysunek 21 Ilość odbiorów w latach 2019 – 2022 dla wybranych rodzajów obiektów	73

Spis tabel:

Tabela 1 RASFF	33
Tabela 2 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2020-2022.....	54
Tabela 3 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2020-2022	54
Tabela 4 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2020-2022.....	55
Tabela 5 Liczba decyzji wydanych w latach 2020-2022.....	56
Tabela 6 Liczba wydanych decyzji w sprawach chorób zawodowych w latach 2020-2022.....	63

Spis zdjęć:

Zdjęcie 1 COVID-19.....	9
Zdjęcie 2 Sekwencjonowanie DNA.....	12
Zdjęcie 3 Bakterie i zarazki na warzywach.....	13
Zdjęcie 4 Wysypka na ciele dziecka.....	14
Zdjęcie 5 Znak ostrzegawczy w lesie.....	14
Zdjęcie 6 Wynik testu pozytywnego grypy A/B.....	15
Zdjęcie 7 Szczur.....	26
Zdjęcie 8 Dezynsekcja	27
Zdjęcie 9 Komunikat na tablicy wjazdowej przy ul. Dąbrowskiego.....	79
Zdjęcie 10 Wybrane prace zgłoszone do konkursu „Zdrowe i bezpieczne wakacje 2022”	79
Zdjęcie 11 I Miejsce w konkursie pt. „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”	80
Zdjęcie 12 II Miejsce w konkursie pt. „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”	80

Zdjęcie 13 III Miejsce w konkursie pt. „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”.....	81
Zdjęcie 14 Praca wyróżniona w konkursie pt. „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”.....	81
Zdjęcie 15 Zajęcia w Zespole Szkół Gastronomiczno-Usługowych w Chorzowie.....	82
Zdjęcie 16 Akcja testowania w kierunku wirusa HIV w Zespole Szkół Technicznych nr 1.....	82

Spis grafik:

Grafika 1 Opracowanie własne promujące Obchody Świadomego Dnia Mycia Rąk.....	78
Grafika 2 Opracowanie własne promujące bezpieczne grzybobranie.....	78

1. Informacje ogólne

Miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na Płaskowyżu Bytomsko – Katowickim będącym częścią Wyżyny Śląskiej, na terenie Górnego Śląska, na obszarze obejmującym Górnośląski Okręg Przemysłowy. Sąsiaduje z Katowicami, Rudą Śląską, Bytomiem, Piekarami Śląskimi, Siemianowicami i Świętochłowicami. Przez miasto przepływa potok Rawa.

Dzielnicami Chorzowa są:

- Centrum,
- Chorzów II,
- Chorzów Stary,
- Chorzów Batory.

Miasto Chorzów zajmuje powierzchnię 33,20 km².

W roku 2022 zamieszkiwało je 102 564 osób.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór sanitarny na obszarze miast: Chorzów i Świętochłowice, o łącznym obszarze powierzchni: - **46,51** km².

PPIS w Chorzowie obejmuje swoim nadzorem ludność w liczbie **148 536 osób**, w tym dzieci i młodzież objęta PSO – **26 575 osoby**.

2. Sekcja Epidemiologii - sytuacja epidemiologiczna na nadzorowanym terenie

W związku ze stanem epidemii na terenie Polski, wywołanym wirusem SARS-CoV-2 przez ponad dwa lata podstawowym działaniem dla pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie było przeciwdziałanie szerzeniu się pandemii oraz minimalizowanie jej skutków. Do realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców zaangażowani byli niemal wszyscy pracownicy tutejszej Stacji.

W roku 2022 nastąpił spadek zachorowań na COVID-19, m.in. dzięki powszechnym szczepieniom przeciw COVID-19, które umożliwiły jego ograniczenie i skuteczną walkę z jego następstwami. W marcu 2022r. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia został zniesiony obowiązek izolacji z powodu zachorowania na COVID-19 oraz obowiązek kwarantanny w związku z podejrzeniem o zakażenie SARS-CoV-2. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. 2022, poz.1025) w miejsce dotychczas obowiązującego stanu epidemii wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej kontynuowali podejmowanie zgłoszeń przy użyciu systemu teleinformatycznego SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej) oraz na bieżąco przeprowadzali wywiady epidemiologiczne z osobami u których potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2. Raportowano dane dotyczące liczby chorych na COVID-19, przebiegu ich zachorowania oraz zgonów z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Zebrane dane analizowane były pod kątem wystąpienia ognisk epidemicznych. Jednocześnie w ramach molekularnego nadzoru epidemiologicznego nad COVID-19 realizowano wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Katowicach

dotyczące pozyskiwania szczegółowych danych epidemiologicznych potrzebnych do identyfikacji genotypu wirusa SARS-CoV-2.

Wybuch 24 lutego 2022 r. wojny w Ukrainie spowodował masowy napływ uchodźców z Ukrainy na teren Rzeczypospolitej Polskiej. Wraz z napływem uchodźców w miarę możliwości władze samorządowe zapewniały miejsca w ośrodkach pobytowych bądź innych placówkach deklarujących chęć pomocy. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie objął ww. obiekty nadzorem. Liczba zgłoszonych miejsc ulegała zmianie, natomiast na dzień 31.12.2022r. na terenie Chorzowa i Świętochłowic zgłoszone były 23 placówki, które dysponowały 356 miejscami pobytowymi. W obiektach przeprowadzono 19 wizytacji w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego, epidemiologicznego i żywienia. Jednocześnie podczas wizytacji ww. obiektów pracownicy PSSE zachęcali do szczepień ochronnych. Ponadto pracownicy Inspekcji cotygodniowo zbierali i weryfikowali dane z zakładów opieki zdrowotnej na nadzorowanym terenie o ilości przyjętych rannych z Ukrainy oraz ewentualnych brakach w dostępności do opieki zdrowotnej. Jednocześnie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie na bieżąco prowadził nadzór nad chorobami zakaźnymi rejestrowanymi wśród ww. grupy ludzi. Masowe migracje ludności wiążą się z występowaniem nowych problemów i potrzeb zdrowotnych, a im większa jest skala migracji i większe różnice w sytuacji epidemiologicznej między krajem pochodzenia a krajem do którego uchodźcy przybywają, tym większe stanowi to wyzwanie dla państw, do których trafiają uchodźcy. Sytuacja epidemiologiczna Rzeczypospolitej Polskiej a Ukrainy sprzed wybuchu wojny różni się pod różnymi względami m.in. uodpornienia populacji dziecięcej przeciw podstawowym chorobom zakaźnym, (w Ukrainie na poziomie <90-95% wyszczepienia), występowania zakażeń i chorób zakaźnych. Próg odporności zbiorowiskowej jest definiowany jako odsetek osób uodpornionych w populacji, po osiągnięciu którego liczba nowych zakażonych zaczyna się zmniejszać, zwykle wymagane 90-95% populacji odpornej. W związku z powyższym zintensyfikowano działania mające na celu bieżącą realizację Programu Szczepień Ochronnych zarówno wśród dzieci polskich jak i populacji dziecięcej napływającej do Polski w związku z wojną w Ukrainie. Ponadto, od II kwartału wzmożono nadzór nad osobami uchylającymi się od szczepień – po przerwie związanej z epidemią COVID-19 wszczynane są postępowania w stosunku do rodziców dzieci, które nie zostały zaszczepione zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Na podstawie art. 14 ust. 13 ustawy z dnia 22 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy Minister Zdrowia zlecił NFZ wyłonienie świadczeniodawcy, który będzie realizował szczepienia akcyjne w ośrodkach pobytowych i recepcyjnych dla >100 osób. Na terenie województwa śląskiego szczepienia wykonywane były przez RESONICA Połetek i Wspólnicy spółka jawna, ul. Olimpijska 2, 41-100 Siemianowice Śląskie. Dodatkowo, w związku z powyższą sytuacją do Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Epidemiologicznych zostały dostarczone preparaty szczepionkowe, m.in. p/śwince, odrze, różycze, błonicy, tężcowi, które pochodzą z przekazanej Polsce darowizny. Szczepionki te wchodzi w rotację, w ramach ogólnej krajowej puli szczepionek wydawanych do świadczeniodawców. PSSE w Chorzowie otrzymywało ww. preparaty szczepionkowe w ramach dostaw z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Katowicach od miesiąca lipca br. W ramach współpracy z podmiotami leczniczymi na bieżąco wysyłano do punktów szczepień informacje o możliwości szczepień Uchodźców oraz materiały informacyjne w zakresie szczepień ochronnych.

W związku z prowadzoną przez Główny Inspektorat Sanitarny analizą funkcjonowania systemu szczepień i dystrybucji szczepionek na nadzorowanym terenie, w miesiącu wrześniu zostały skontrolowane wszystkie punkty szczepień w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Kontrole przeprowadzono w zakresie stosowanych przez świadczeniodawców sposobów przechowywania szczepionek, w tym procedur monitorowania i utylizacji szczepionek, dla których upłynął termin ważności.

Wystąpienie zachorowań na Mpx w Europie, a także rosnąca liczba zachorowań na terenie naszego kraju, wprowadzono obowiązek codziennego raportowania nowych przypadków podejrzeń i rozpoznań Mpx. Przypadki podejrzenia zachorowania na Mpx (powzięte na podstawie stwierdzonych objawów oraz przesłanek epidemiologicznych, po rozważeniu innych prawdopodobnych przyczyn obrazu klinicznego) niezwłocznie zgłaszane były przez lekarzy Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie na numer telefonu alarmowego Inspekcji, który jest publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej. Dane dot. osób chorych były zbierane, weryfikowane i raportowane zgodnie z właściwością terytorialną do Stacji Wojewódzkiej. W roku 2022 nie zarejestrowano żadnego przypadku wśród mieszkańców Chorzowa i Świątchłowic.

Katastrofa ekologiczna na Odrze spowodowała, iż Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny prowadził akcję „ODRA 2022”. Celem akcji było oznaczanie parametrów fizykochemicznych próbek wody, a także czynny monitoring zdarzeń zdrowotnych w tym zatruc, zakażeń pokarmowych związanych z obserwowanym zjawiskiem zanieczyszczenia Odry. W związku z powyższą akcją pracownicy PSSE w Chorzowie prowadzili czynny nadzór nad wszelkimi podejrzeniami dot. zatruc związanych z powyższym zdarzeniem.

W roku 2022 kontynuowano współpracę z instytucjami, służbami oraz innymi podmiotami w zakresie realizowania ustawowych obowiązków Inspekcji.

W roku sprawozdawczym zintensyfikowano realizację zadań określonych w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) i innych aktach prawnych normujących kompetencje oraz zakres działań inspekcji – podobnie jak w latach ubiegłych – sprawowano: nadzór nad chorobami zakaźnymi oraz koordynowano działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych, zakażeń i zatruc pokarmowych u ludzi, nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych, nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w obiektach, w których udzielane były świadczenia zdrowotne, nadzór nad działalnością Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych i sposobu monitorowania zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych w nadzorowanych obiektach. Jednocześnie prowadzony był nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej i kąpielisk, środkami zastępczymi, kosmetykami, higieną środowiska, pracy oraz nauczania i wychowania. Działania te miały na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwych czynników środowiskowych, zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych i zawodowych. Ponadto zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej była organizacja, prowadzenie, koordynacja i nadzór nad działalnością oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachorowań zdrowotnych wśród mieszkańców nadzorowanego terenu.

2.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

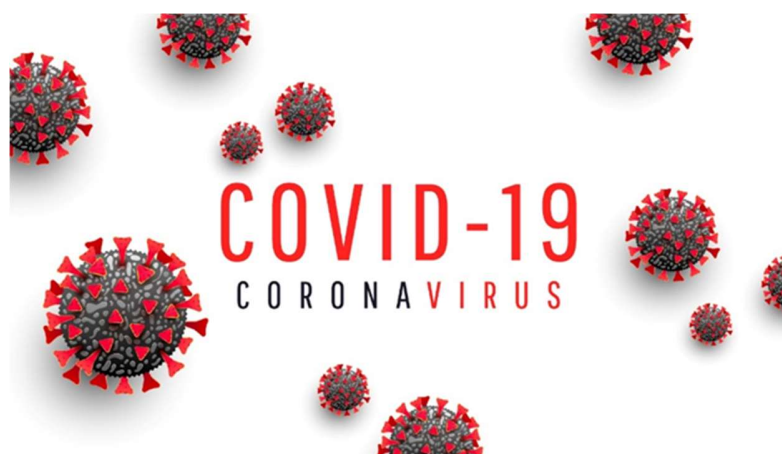
Sytuacja epidemiologiczna pozostałych chorób zakaźnych w mieście Chorzów była na bieżąco monitorowana przez PPIS w Chorzowie w ramach nadzoru, gromadzenia i analizowania informacji o:

- ✓ występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych,
- ✓ biologicznych czynników chorobotwórczych,
- ✓ zgonów,
- ✓ ognisk epidemicznych, w tym ognisk zakażeń związanych z opieką zdrowotną,
- ✓ innych zdarzeń mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego.

Ogółem w roku **2022** wykazano w sprawozdaniach o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach – **7729** przypadków, w tym **6568** przypadków dotyczyło zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2.

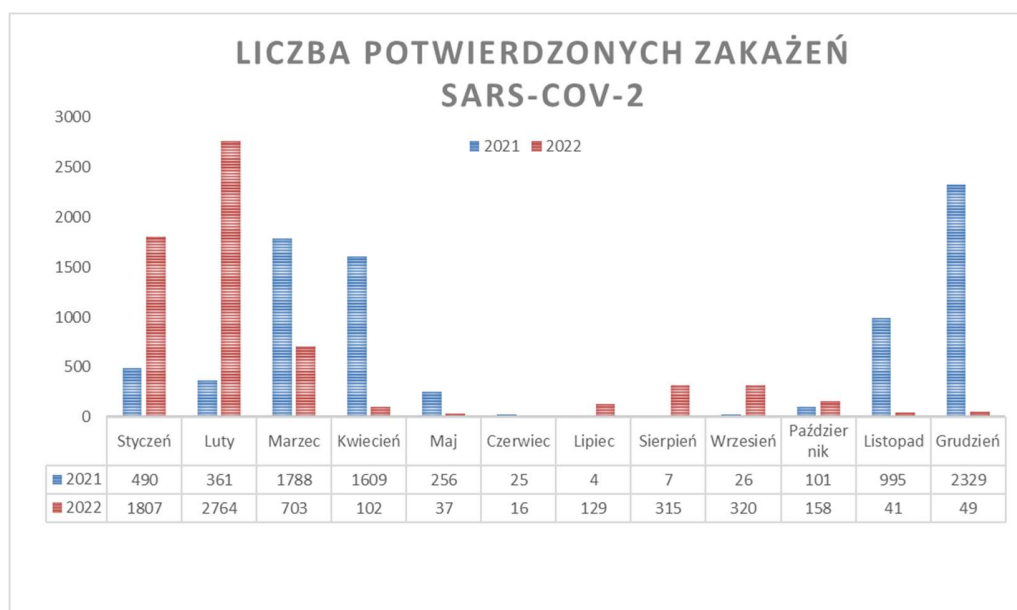
Zanotowano także znaczny spadek liczby zgonów z powodu chorób zakaźnych, tj. 57 zgonów (w roku 2021 - 223 zgony). W 50 przypadkach zgony były spowodowane zakażeniami SARS-CoV-2, w 3 przypadkach zakażeniem bakterią *Clostridium difficile*, w 2 przypadkach gruźlicą płuc, w 1 przypadku zapaleniem mózgu nieokreślonym i w 1 przypadku posocznicią nieokreśloną.

2.1.1. COVID-19

Liczba zachorowań na Covid-19 w ciągu ostatniego roku istotnie zmalała. W wyniku pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 w roku 2022 na terenie Chorzowa zarejestrowano 6441 przypadków potwierdzonych zakażeń wirusem SARS-CoV-2, dla porównania w 2021 r. było to 7991 przypadków.

Zdjęcie 1 COVID-19

Rysunek 1 Liczba potwierdzonych zakażeń SARS-CoV-2

Wśród mieszkańców Chorzowa odnotowano 50 zgonów, gdzie jedną z przyczyn zgonu był COVID-19.

ILOŚCIOWY UDZIAŁ ZAKAŻEŃ SARS-CoV2 (COVID-19) WZGLĘDEM GRUP WIEKOWYCH

W grupie wiekowej 0-20 odnotowano:

1 zgon,

W grupie wiekowej 21-30 odnotowano:

0 zgonów,

W grupie wiekowej 31-40 odnotowano:

0 zgonów,

W grupie wiekowej 41-50 odnotowano:

0 zgonów,

W grupie wiekowej 51-60 odnotowano:

4 zgony,

W grupie wiekowej 61-70 odnotowano:

5 zgonów,

W grupie wiekowej 71-80 odnotowano:

16 zgonów,

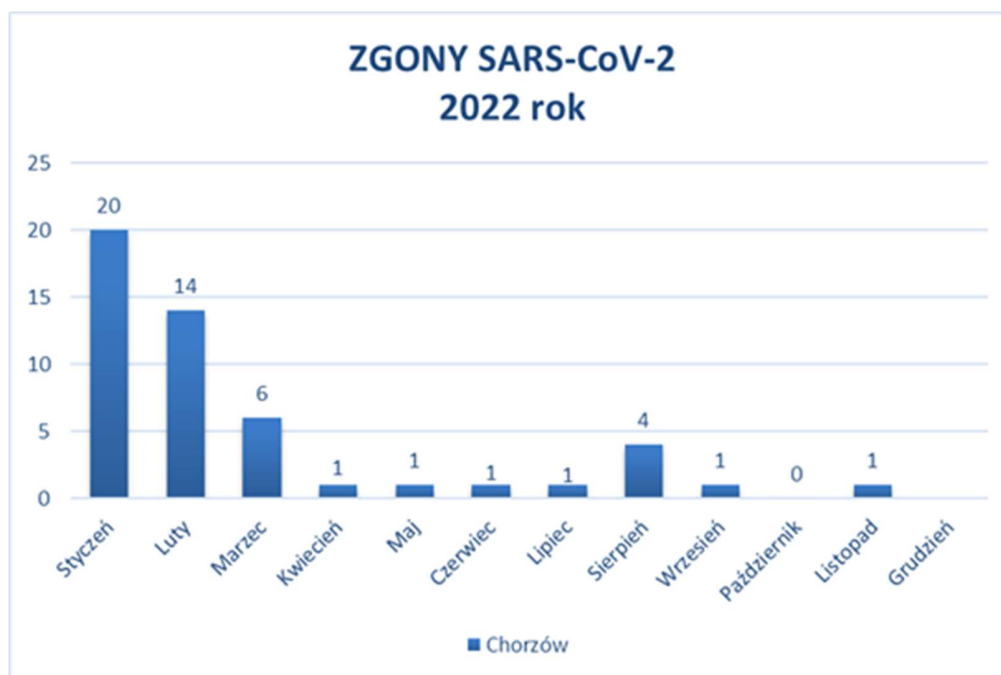
W grupie wiekowej 81-90 odnotowano:

17 zgonów,

W grupie wiekowej +90 odnotowano:

7 zgonów.

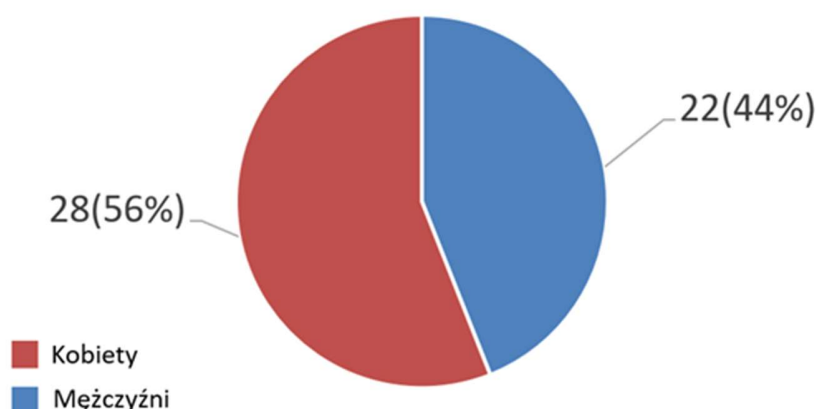
Najwięcej zgonów w 2022 roku odnotowano w styczniu (Rysunek 2)

Rysunek 2 Ilość zgonów z powodu COVID-19

W 2022 roku najwięcej zgonów odnotowano u osób po 80 roku życia. Średnia wieku osób zmarłych, wyniosła 78 lat. Najmłodsza osoba miała 6 lat, a najstarsza 99 lat. Większość osób cierpiała na przewlekłe choroby współistniejące w tym choroby układu krążenia, choroby metaboliczne, choroby nowotworowe. W wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 zmarło więcej kobiet niż mężczyzn (Rycina).

Zgony z powodu COVID-19 wg płci

Rysunek 3 Podział zgonów spowodowanych COVID-19 z podziałem na płeć

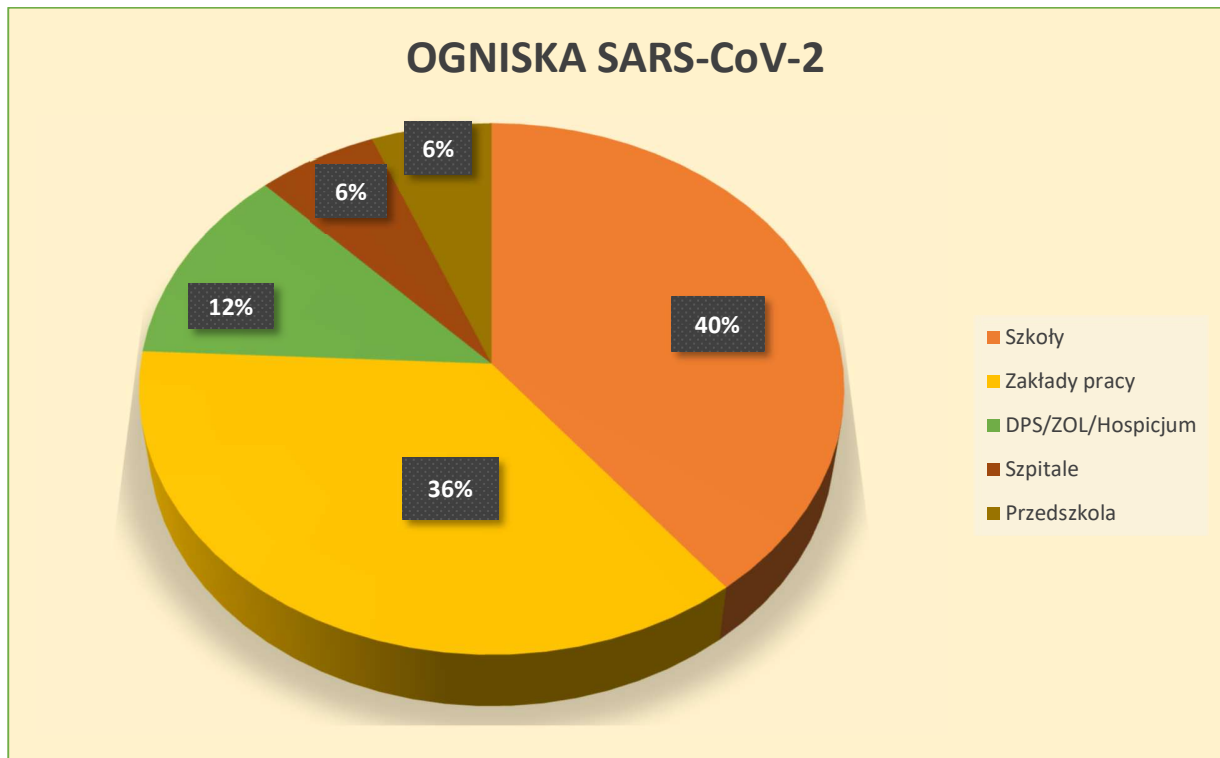
W roku 2022 stan epidemii został zniesiony, w jego miejsce wprowadzono stan zagrożenia epidemiologicznego, tym samym przestały obowiązywać zasady zlecenia badań w kierunku SARS-CoV-2 dotyczące pacjentów niesamodzielnych oraz pacjentów przebywających lub przyjmowanych do **DPS, ZOL** oraz **hospicjów**.

W okresie do marca 2022 roku PPIS w Chorzowie zlecił:

- ✓ **15** wymazów dla osób przyjmowanych do **DPS/ ZOL/ hospicjum**,
- ✓ **88** wymazów dla pacjentów przebywających w ww. placówkach,
- ✓ **11** wymazów dla osób bezdomnych,
- ✓ **32** wymazy dla niesamodzielnych mieszkańców Chorzowa.

Do sierpnia 2022 roku na terenie **Chorzowa** rejestrowano ogniska epidemiczne wywołane **wirusem SARS-CoV-2**, w tym okresie do PSSE w Chorzowie zostały zgłoszone **33** ogniska.

Największą liczbę ognisk zarejestrowano w szkołach na terenie miasta Chorzów: **13** ognisk, kolejną grupę stanowiły zakłady pracy: **12** ognisk, **4** ognisk zarejestrowano w DPS-ach/ZOL-ach/hospicjach, po **2** ogniska zarejestrowano w przedszkolach i szpitalach na terenie Chorzowa.

Rysunek 4 Ogniska COVID-19 ze względu na miejsce wystąpienia

Sekwencjonowanie wirusa SARS-CoV-2

Zdjęcie 2 Sekwencjonowanie DNA

Sekwencjonowanie genomu to odczytywanie sekwencji par nukleotydów w cząsteczce RNA koronawirusa – inaczej odczytywanie informacji genetycznej, pozwalające na monitorowanie zmienności materiału genetycznego (wykrywanie mutacji).

Sekwencjonowanie ma na celu ocenę częstotliwości występowania nowych wariantów koronawirusa o większej zaraźliwości i zjadliwości, również przełamujących odporność poszczepienną oraz charakterystykę szczepów wirusa SARS-CoV-2, odpowiedzialnych za reinfekcję oraz zakażenia osób zaszczepionych.

Warianty koronawirusa SARS-CoV-2 wykryte w roku 2022 to:

- ✓ Delta (wariant B.1.617.2) – 11 przypadków
- ✓ Omikron – 56 przypadków (wariant B.1.1.529 – 49 przypadków, podtyp BE.X – 2 przypadki, podtyp BA.5 – 3 przypadki, podtyp BF.X – 2 przypadki)

2.1.2. Choroby przenoszone drogą pokarmową

Zdjęcie 3 Bakterie i zarazki na warzywach

Salmonella

W roku 2022 wśród chorób przenoszonych drogą pokarmową zarejestrowano 25 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella, z kolei w roku 2021 zarejestrowano 17 przypadków (wzrost o 8 przypadków) a także 1 przypadek posocznicy i 1 przypadek zakażenia pozajelitowego wywołanego pałeczkami Salmonella. W przypadku zatruc pokarmowych 18 osób wymagało hospitalizacji.

Bakteryjne zakażenia jelitowe

W grupie bakteryjnych zakażeń jelitowych dominującym czynnikiem etiologicznym, jak w roku poprzednim było Clostridium difficile - w roku 2022 zarejestrowano 128 przypadków a w roku 2021 zarejestrowano 113 przypadków (wzrost o 15 przypadków).

Wirusowe zakażenia jelitowe

W grupie wirusowych zakażeń jelitowych w roku 2022 głównie rejestrowano zakażenia wywołane przez rotawirusy – 115 przypadków, co stanowi wzrost o 40 przypadków (w roku 2021 zarejestrowano 75 przypadków), adenowirusy – 25 przypadków, co stanowi wzrost o 20 przypadków (w roku 2021 zarejestrowano 5 przypadków) i norowirusy – 8 przypadków, co stanowi spadek o 36 przypadków (w roku 2021 zarejestrowano 44 przypadki).

Lamblioza (inaczej giardioza)

Jest jedną z chorób przenoszonych drogą pokarmową. Do zarażenia dochodzi poprzez picie skażonej wody oraz zjedzenie pokarmów, na których znajdują się cysty pierwotniaka *Giardia lamblia*. W roku 2022 nie zarejestrowano przypadków lambliozy, co stanowi spadek o 2 przypadki (w roku 2021 zarejestrowano 2 przypadki).

2.1.3. Choroby wieku dziecięcego

Zdjęcie 4 Wysypka na ciele dziecka

W grupie chorób wieku dziecięcego w roku 2022 zwiększyła się liczba zachorowań na: ospę wietrzną – 581 przypadków (w odniesieniu do roku 2021 wzrost o 452 przypadki), płonicę – 56 przypadków (w odniesieniu do roku 2021 wzrost o 16 przypadków), oraz na świnkę – 5 przypadków (w odniesieniu do roku 2021 wzrost o 3 przypadki).

2.1.4. Choroby wektorowe

Zdjęcie 5 Znak ostrzegawczy w lesie

Wektory, to organizmy, które są przemocicielami pasożytów i patogenów (biologiczni pośrednicy = żywi przemociciele = wektory chorób). Głównie są to stawonogi muchy, kleszcze, komary, wszy, pchły a także gryzonie.

W grupie chorób wektorowych w roku 2022 zarejestrowano 34 przypadki boreliozy (23 przypadki więcej niż w roku 2021).

2.1.5. Choroby przenoszone drogą pŁciową

Wśród chorób przenoszonych drogą pŁciową w roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki zachorowań na kił (w roku 2021 zarejestrowano 6 przypadków kiły). Nie rejestrowano przypadków zachorowań na rzeżczk (w roku 2021 zarejestrowano 1 przypadek).

W analizowanym okresie zarejestrowano 1 przypadek AIDS oraz 4 przypadki nowo wykrytych zakażeń HIV.

2.1.6. Inwazyjne choroby wywołane przez bakterie *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae* typu b

W roku 2020, 2021 oraz 2022 nie zarejestrowano żadnego przypadku choroby meningokokowej. W przypadku choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* w roku 2022 nie zarejestrowano żadnego przypadku. W roku 2021 zarejestrowano 1 przypadek przebiegający w postaci zapalenia pŁuc. W roku 2020 także nie rejestrowano żadnego przypadku. W przypadku inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* w roku 2022 zarejestrowano 3 przypadki przebiegające w postaci posocznicy. W 2021 zarejestrowano 2 przypadki przebiegające pod t samą postacią natomiast w roku 2020 nie rejestrowano ww. zachorowań.

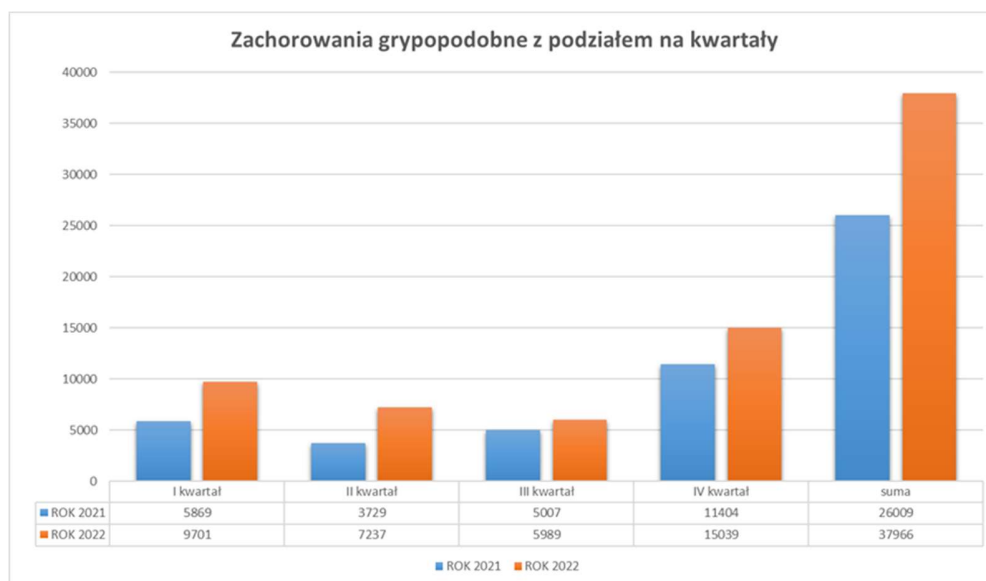
2.1.7. Grypa oraz zachorowania grypopodobne

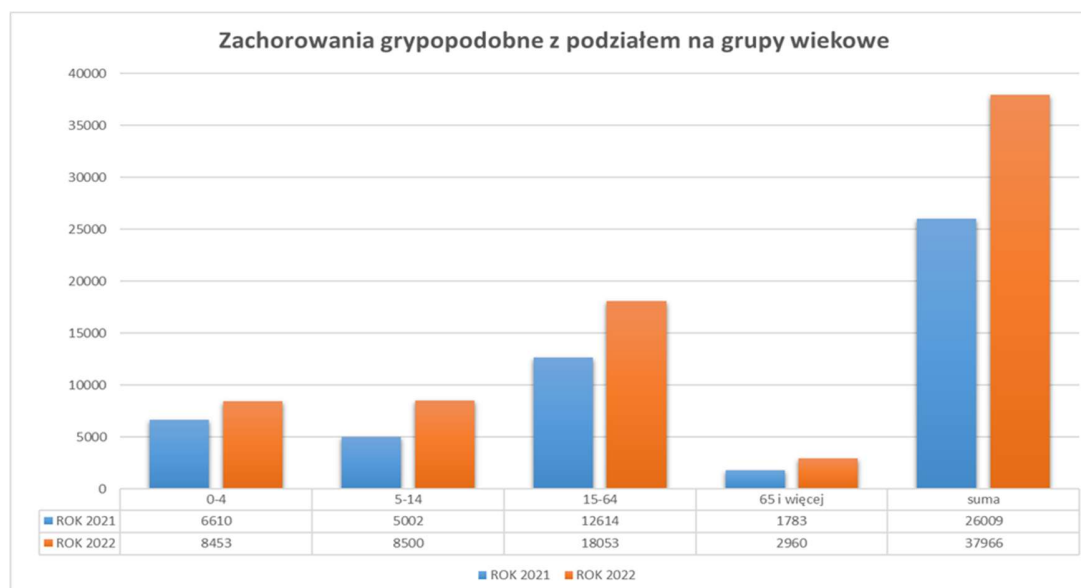
Zdjęcie 6 Wynik testu pozytywnego grypy A/B

Grypa, bardzo zaraźliwa choroba zakaźna, występująca corocznie, przebiegająca pod postacią ostrej infekcji układu oddechowego. Zakażenie szerzy się drogą kropelkową przez kontakt bezpośredni, także przez skażone przedmioty.

W roku 2022 zarejestrowano wzrost zachorowań grypopodobnych – 37966 przypadków (o 11957 przypadków więcej niż w roku 2021 - 26009 przypadków). W roku 2020 zarejestrowano – 25459 przypadków. W odniesieniu do grypy potwierdzonej badaniami wirusologicznymi w 2022 roku zarejestrowano 20 przypadków. W roku 2021 nie rejestrowano przypadków grypy potwierdzonej badaniami wirusologicznymi. W roku 2020 zarejestrowano 3 przypadki.

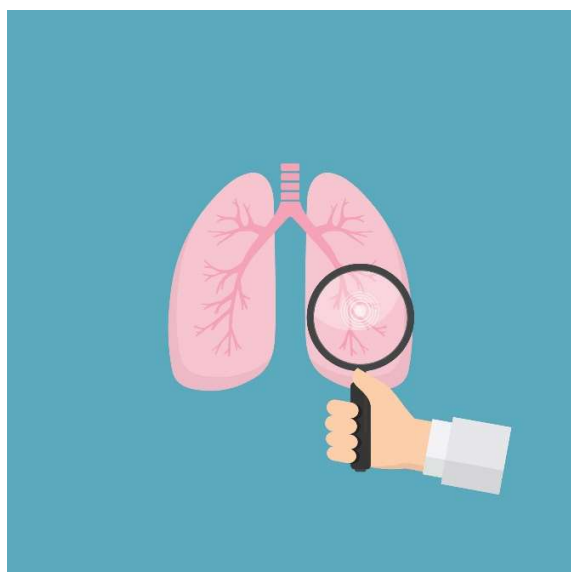

Rysunek 5 Zachorowania grypopodobne z podziałem na kwartały

Rysunek 6 Zachorowania grypopodobne z podziałem na grupy wiekowe

2.1.8. Gruźlica

Rysunek 7 Pluca

Jest chorobą zakaźną (bakteryjną) i zaraźliwą, jedną z najstarszych chorób zakaźnych. Jest chorobą wielonarządową, atakuje wszystkie narządy i tkanki, ze szczególną jednak predylekcją do układu oddechowego.

Gruźlica na całym świecie wciąż jest realnym problemem. W 2020 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) odnotowała wzrost z 1,4 mln do 1,5 mln zgonów z powodu gruźlicy. W Polsce od połowy lat 50. ubiegłego stulecia wprowadzono obowiązkowe szczepienia przeciwko gruźlicy, dzięki którym udało się znacznie ograniczyć rozwój choroby. Obecnie jednak obserwuje się stały wzrost zagrożenia gruźlicą, główną przyczyną jest pandemia COVID-19, która miała wpływ na wzrost zachorowań i zgonów spowodowanych tą chorobą, ponieważ z jej powodu gruźlicę diagnozowano u mniejszej

liczby osób. Mniej osób miało więc możliwość wyleczenia tej groźnej choroby.

W roku 2022 zarejestrowano 35 przypadków zachorowań na gruźlicę (w tym 2 zgony), o 13 przypadków więcej niż w roku 2021.

2.1.9. Zachorowania wśród uchodźców

Początek wojny w Ukrainie, tj. 24 lutego 2022 r. diametralnie zmienił prognozy epidemiologiczne zarówno w zakresie dalszego przebiegu pandemii COVID-19, jak i ryzyka pojawienia się innych chorób zakaźnych w związku z masową migracją uchodźców.

Doświadczenia z różnych konfliktów wojennych pokazują, że niezależnie od regionu, masowe migracje ludności wiążą się z występowaniem nowych problemów i potrzeb zdrowotnych, a im większa jest skala migracji i większe różnice w sytuacji epidemiologicznej między krajem pochodzenia a krajem docelowym, tym większe wyzwania dla systemów ochrony zdrowia państw, do których trafiają uchodźcy.

W związku z masowym napływem na teren Rzeczypospolitej Polskiej uchodźców z Ukrainy, w tym do miasta Chorzowa w PSSE Chorzów zarejestrowano następujące zachorowania i zakażenia wśród uchodźców:

1. SARS-CoV-2 – 12 przypadków,
2. Clostridium difficile – 2 przypadki,
3. Rotawirus – 5 przypadków,
4. Ospa wietrzna – 18 przypadków,
5. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe, nieokreślone – 2 przypadki,
6. Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO – 1 przypadek,
7. Adenowirus – 2 przypadki,
8. Salmonella – zakażenie pokarmowe – 1 przypadek,

9. Salmonella – nosiciel – 1 przypadek,
10. Grypa wywołana zidentyfikowanym wirusem – 1 przypadek.

2.2. Zatrucia środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi

Środek zastępczy to produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub nowa substancja psychoaktywna.

W roku 2022 w ramach prowadzonego nadzoru nad środkami zastępczymi na terenie miasta Chorzów zarejestrowano 12 zatruc środkami zastępczymi. Zatrucia dotyczyły 8 mężczyzn i 4 kobiet, najstarsza osoba miała 42 lata, z kolei najmłodsza 15 lat.

Zatrucia w rozbiciu na grupy wiekowe:

- od 0 do 14 lat – 0
- od 15 do 24 lat – 5
- od 25 do 34 lat – 6
- od 35 do 49 lat – 1
- od 50 lat i więcej – 0

2.3. Szczepienia ochronne

2.3.1. Szczepienia ochronne

W 2022 roku na terenie miasta Chorzów sprawowano nadzór nad 28 punktami szczepień. Obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0-19 r. ż. wykonywane były w 18 poradniach dziecięcych i 1 oddziale noworodkowym.

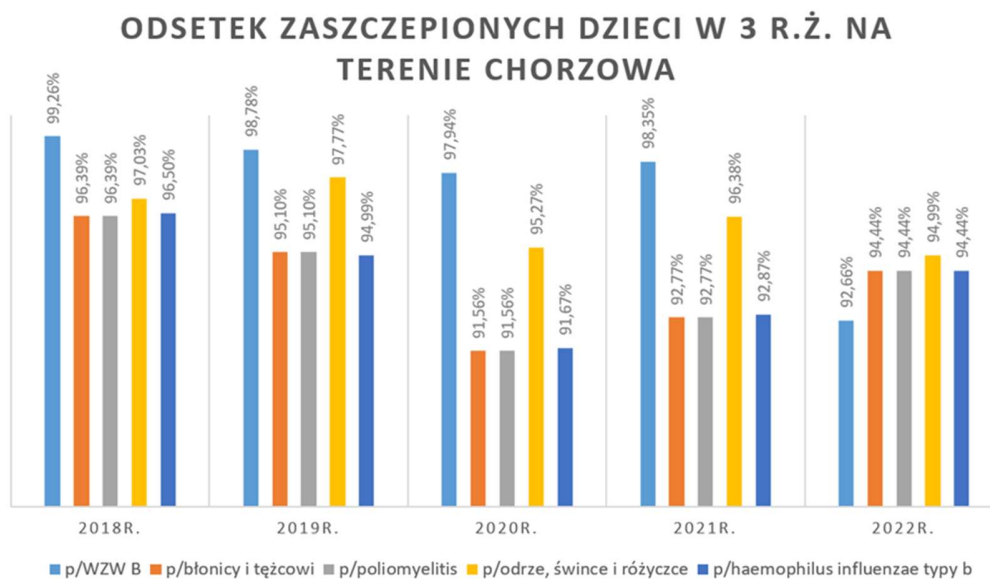
U świadczeniodawców zlokalizowanych na terenie Chorzowa znajdowało się łącznie 17 632 kart uodpornienia (stan na dzień 31 grudnia 2022r.).

W zakresie wykonywanych zadań Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne przygotowują zamówienia na preparaty szczepionkowe służące do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. Do obowiązków wynikających z nadzoru nad szczepieniami ochronnymi należy także przechowywanie i dystrybucja szczepionek do podmiotów leczniczych. W roku 2022 na cele realizacji obowiązkowych szczepień wydano z magazynu szczepionek PSSE Chorzów 22 939 szczepionek.

2.3.2. Szczepienia obowiązkowe

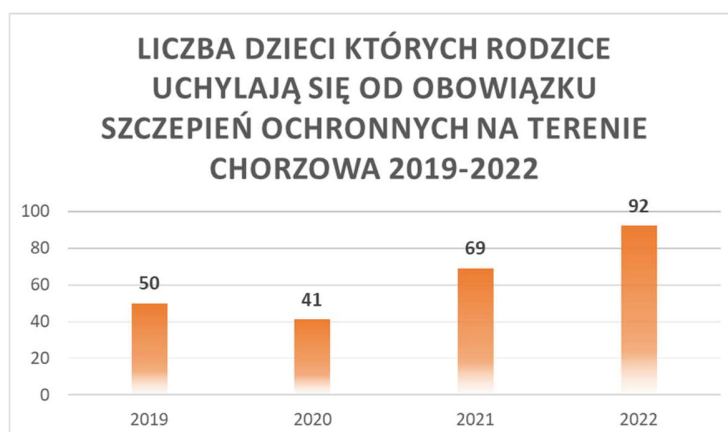
Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/gruźlicy wynosił 97,40%. Uodpornienie dzieci w 1 r.ż. p/WZW B wynosiło 88,10%. W 2 r.ż. uodporniono 99,09%. Uodpornienie p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi dzieci w 1 r.ż. wynosiło 59,48%. IV dawkę uzupełniającą w 2 r.ż. przyjęło 49,35% dzieci. 50,61% dzieci w 6 r.ż. przyjęło I dawkę przypominającą. II dawkę szczepionki p/ błonicy, tężcowi i krztuścowi podano 58,70% dzieci w 14 r.ż. III dawkę uodporniono 37,44% dzieci w 19r.ż.

Uodpornienie dzieci w 1 r.ż. p/*poliomyelitis* wynosiło 58,55%. III dawkę uzupełniającą w 2 r.ż. podano 49,35% dzieci. W 6 r.ż. uodporniono 50,61% dzieci. W 2 r.ż. p/śwince, odrze, różyczce uodporniono 68,78% dzieci. Dawkę przypominającą w 6 r.ż. podano 46,22% dzieci. Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/ *Haemophilus influenzae typu b* wynosił 60,59%. W 2 r.ż. dawki uzupełniające otrzymało 51,42% dzieci. Stan uodpornienia dzieci w 1 r.ż. p/ *Streptococcus pneumoniae* wynosił 60,00%. W 2 r.ż. III dawkę uzupełniającą otrzymało 68,52% dzieci. Poniżej przedstawiono stan uodpornienia dzieci w 3r.ż. zamieszkujących na terenie miasta Chorzów (Rysunek nr 7).

Rysunek 8 Odsetek zaszczepionych dzieci w 3 r.ż. na terenie Chorzowa

Dzieci ze środowisk opornych, które nie zgłaszają się w wyznaczonym terminie do szczepienia, bądź w ogóle nie realizują obowiązku szczepień ochronnych zgłaszane są wraz z rodzicami lub opiekunami prawnymi przez poradnie imienne do PSSE w Chorzowie. Na dzień 31 grudnia 2022r. poradnie zlokalizowane na terenie Chorzowa wykazały 92 dzieci, których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych (Rysunek 8).

Rysunek 9 Liczba dzieci których rodzice uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych na terenie Chorzowa 2019-2022

Na przestrzeni lat można zauważyć znaczny wzrost osób uchylających się od szczepień. Wg informacji przekazanych przez podmioty lecznicze większość osób uchylających się od szczepień pozostaje pod wpływem tzw. ruchów antyszczepionkowych.

W stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi postępowania wyjaśniające przyczyny niestawiania się na szczepienia ochronne. W roku 2022 w związku z prowadzonym postępowaniem w stosunku do osób zamieszkałych na terenie Chorzowa wystawiono

- ✓ 5 upomnień;
- ✓ 4 tytuły wykonawcze w związku z niestawianiem się na szczepienia .

Na wniosek PPIS w Chorzowie Wojewoda Śląski wydał 2 postanowienia o nałożeniu grzywny na rodziców dzieci uchylających się od szczepień zamieszkałych na terenie Chorzowa.

2.3.3. Szczepienia zalecane

Część II Programu Szczepień Ochronnych na rok 2022r. określa katalog szczepień nier refundowanych, czyli tzw. zalecanych, uzupełniających szczepienia obowiązkowe, dzięki czemu zapewniają szerszą ochronę przed chorobami zakaźnymi i znacznie zmniejszają ryzyko ich wystąpienia.

W roku sprawozdawczym poradnie zlokalizowane na terenie Chorzowa spośród szczepień zalecanych zrealizowały najwięcej szczepień p/ grypie (2982 osób zaszczepionych) oraz p/WZW B (322 zaszczepionych). Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Chorzowa cieszyły się również szczepienia p/meningokokom, którym poddało się 146 osób.

2.3.4. Kontrole w zakresie szczepień ochronnych

W związku z prowadzoną przez Główny Inspektorat Sanitarny analizą funkcjonowania systemu szczepień i dystrybucji szczepionek w miesiącu wrześniu 2022r. przeprowadzono kontrole punktów szczepień w placówkach podstawowej opieki zdrowotnej działających na nadzorowanym terenie. Kontrolą objęto system informowania pacjentów o zbliżającym się terminie szczepień kalendarzowych, system zamawiania szczepionek z Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej, sposób przechowywania szczepionek, w tym procedury monitorowania i utylizacji szczepionek, dla których upłynął termin ważności.

Podczas kontroli akcyjnych skontrolowano 23 punkty szczepień znajdujące się na terenie Chorzowa – kontrole nie wykazały nieprawidłowości. W trakcie kontroli stwierdzono, iż 12 punktów szczepień preparaty szczepionkowe przechowuje w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w rejestrator temperatury z funkcją alarmowego wysyłania SMS, 7 posiada podpisaną umowę z firmą zewnętrzną dot. monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych, 3 podmioty posiadają rejestrator temperatury. 1 punkt szczepień monitoruje temperaturę 7 dni w tygodniu min. 2 razy dziennie – rejestr temperatury prowadzony jest w formie papierowej.

Wszystkie skontrolowane punkty szczepień posiadały opracowane oraz wdrożone procedury postępowania w sprawie monitorowania i utylizacji szczepionek dla których upłynął termin ważności. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń tzw. łańcucha chłodniczego – preparaty szczepionkowe przechowywane były zgodnie z zaleceniami producenta. W urządzeniach chłodniczych nie stwierdzono preparatów szczepionkowych dla których upłynął termin ważności.

W związku z prowadzonym bieżącym nadzorem sanitarnym, w zakresie szczepień ochronnych skontrolowano 25 punktów szczepień, przeprowadzając łącznie 26 kontroli, w tym 1 kontrola sprawdzająca w związku z wydanymi w 2021r. zaleceniami doraźnymi.

W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzane były kontrole w punktach szczepień, których zakres obejmował:

- ✓ prawidłowym realizowaniem Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
- ✓ prawidłową gospodarką szczepionkami zakupionymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- ✓ zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania szczepionek;
- ✓ sporządzaniem sprawozdań z wykonanych szczepień oraz z osób uchylających się od szczepień;
- ✓ prawidłowym prowadzeniem dokumentacji szczepień ochronnych w tym nad sposobem przekazywania kart uodpornienia;
- ✓ zachowaniem zasad higieny podczas wykonywania szczepień;
- ✓ niepożądanymi odczynami poszczepiennymi.

Podczas przeprowadzonych kontroli w zakresie oceny wykonawstwa szczepień ochronnych nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących wydaniem decyzji administracyjnej, nałożeniem mandatu karnego bądź wydaniem zaleceń doraźnych.

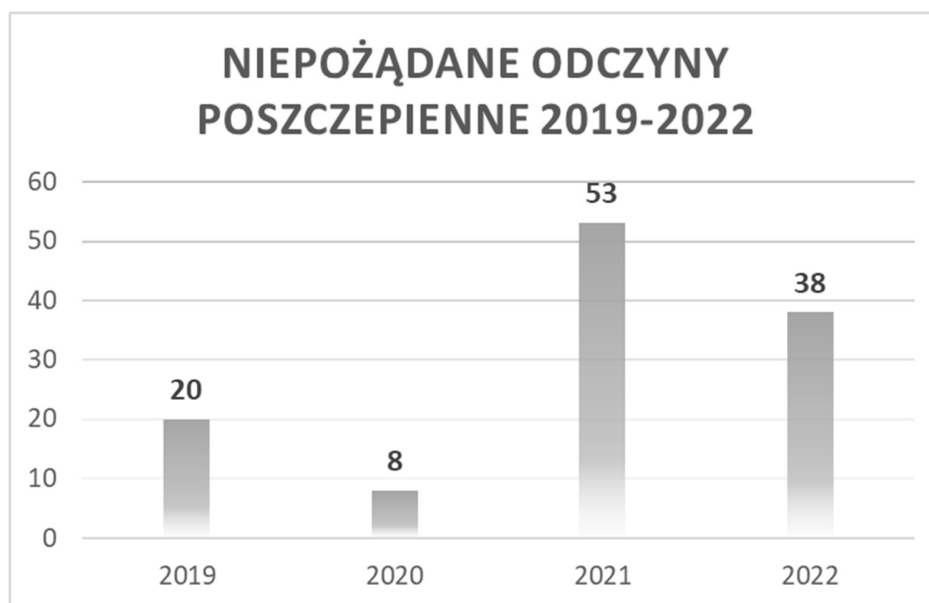
2 kontrole skutkowały wydaniem wystąpień pokontrolnych dot.:

- ✓ przesłania imiennej listy zawierającej informację o podjętych działaniach w stosunku do osób z zaległymi szczepieniami;
- ✓ uzupełnienia kart uodpornienia o daty otrzymania przez poradnie dokumentacji medycznej dot. szczepień;
- ✓ założenia rejestru temperatur urządzenia chłodniczego służącego do przechowywania preparatów szczepionkowych.

2.3.5. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

W 2022r. z podmiotów leczniczych zlokalizowanych na terenie Chorzowa zgłoszono 38 Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych, zwanych dalej NOP (Rysunek 3):

- ✓ 31 zgłoszonych NOP lekarz zakwalifikował jako łagodne, w tym m.in. nasilony odczyn w miejscu wstrzyknięcia, gorączka, ból w miejscu wstrzyknięcia;
- ✓ 5 zgłoszonych NOP zakwalifikowano jako poważne (podejrzenie zapalenia mięśnia sercowego, wybroczyny skórne). Spośród zgłoszonych NOPów poważnych, 4 wystąpiły po szczepieniu p/COVID-19;
- ✓ 2 zgłoszone odczyny zakwalifikowane zostały przez lekarza jako ciężkie (wstrząs anafilaktyczny, małopłytkowość z wybroczynami skórnymi). 1 NOP ciężki wystąpił po szczepieniu p/COVID-19, 1 po szczepieniu p/błonicy, tężcowi, krztuścowi (Rysunek 4).

Rysunek 10 Niepożądane odczyny poszczeniennne 2019-2022

Rysunek 11 Kwalifikacja NOP zgłoszonych w 2022r.

2.4. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór zapobiegawczy i bieżący nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą na terenie miasta Chorzów. Nadzór ten uwzględnia ocenę utrzymania właściwego stanu sanitarno- higienicznego i technicznego, stanu czystości bieżącej i mikrobiologicznej, procesów dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego, procedur postępowania, kontroli wewnętrznej oraz zabezpieczenia p/epidemicznego. W związku z wygaszeniem epidemii COVID-19

w roku sprawozdawczym został zwiększony nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej, jednak w dalszym ciągu dużą uwagę przywiązywano do przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów.

W roku sprawozdawczym podczas kontroli w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w większości obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości. W kontrolach kwestionowanych najczęstszą przyczyną wydania decyzji był zły stan sanitarno-higieniczny i techniczny placówek, głównie z powodu niedostosowania placówek do obowiązujących przepisów.

2.4.1. Stan sanitarny szpitali

W 2022 roku sprawowano nadzór sanitarny nad 6 szpitalami na terenie Chorzowa:

- 2 podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami:
 - ✓ SP ZOZ Szpital Specjalistyczny przy ul. Zjednoczenia 10,
 - ✓ SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich (z 2 lokalizacjami: ul. Strzelców Bytomskich 11 i ul. Truchana 7);
- 4 podmioty lecznicze będące przedsiębiorcami:
 - ✓ NZOZ Szpital Prywatny „Weiss Klinik” przy ul. Wiejskiej 4 (filia),
 - ✓ NZOZ Szpital – Lecznica Dzieci i Dorosłych przy ul. Powstańców 27,
 - ✓ NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” przy ul. Strzelców Bytomskich 11,
 - ✓ Chorzowskie Centrum Kardiologii przy ul. Strzelców Bytomskich 11 (filia).

W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie szpitale, przeprowadzając łącznie 18 kontroli w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego oraz działalności Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i sposobu monitorowania zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych.

Kontrola przeprowadzona w NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” skutkowałą wydaniem decyzji administracyjnej z terminem wykonania do 31.12.2022r. Decyzja dotyczyła braku dostępu do łóżek pacjentów z 3 stron w tym z dwóch dłuższych oraz braku bidetów w pomieszczeniach higieniczno- sanitarnych dla pacjentów w poradni urologiczno-ginekologicznej.

Podczas kontroli stanu sanitarno- porządkowego w SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: uszkodzenia powierzchni ścian, ubytki tynku, uszkodzenia powierzchni wykładzin PCV, uszkodzenia kafelek ściennych, uszkodzenia powierzchni drzwi i ościeżnic, uszkodzenia mebli i wyposażenia szpitala w Oddziałach Urazowo-Ortopedycznym i Geriatrycznym, w Poradniach przyszpitalnych, Laboratorium Analitycznym, w Pawilonie 10 oraz w pracowniach.

W związku z powyższym w dniu 28.06.2022r. wydano decyzję administracyjną dot. usunięcia w/w nieprawidłowości z następującymi terminami wykonania:

- do dnia 31.12.2022 r., w części dotyczącej Oddziału Urazowo- Ortopedycznego, Oddziału Geriatrycznego, pracowni RTG, Poradni przyszpitalnych oraz Laboratorium analitycznego,
- do dnia 30.06.2023 r., w części dotyczącej Pawilonu 10 (parter),
- do dnia 31.12.2023 r. w części dotyczącej Pawilonu 10 (piętro I i II), pracowni USG oraz pracowni endoskopowej.

Kontrola w Szpitalu Specjalistycznym- wydano decyzję z terminem wykonania do 29.06.2022 dotycząca brudnych ścian i sufitów w gabinecie zabiegowym, gabinecie lekarskim oraz

w rejestracji w Poradni Diagnostyki i Terapii AIDS. Decyzja została zrealizowana terminowo, w całości.

Kontrola w Chorzowskim Centrum Kardiologii zakończyła się wydaniem decyzji na stwierdzone nieprawidłowości: w pomieszczeniu porządkowym niesprawny płuczko- dezynfektor do basenów. Decyzja została wykonana terminowo w roku sprawozdawczym.

PPIS w Chorzowie w roku sprawozdawczym wydał 7 decyzji zmieniających termin usunięcia nieprawidłowości ujętych w decyzjach wydanych w latach poprzednich. Wnioski o prolongatę zostały złożone przez następujące podmioty: SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich, Szpitala Specjalistycznego, Chorzowskiego Centrum Kardiologii. Niemożność terminowego zrealizowania nałożonych decyzji wynikała głównie z konieczności zachowania ciągłości udzielania świadczeń medycznych oraz z ograniczonych zasobów finansowych.

W placówkach prowadzone są bieżące naprawy oraz prace konserwacyjne umożliwiające prawidłowe funkcjonowanie Szpitala.

W roku sprawozdawczym w Szpitalu Specjalistycznym, w NZOZ Szpitalu „Śląskie Centrum Urologii” oraz w Chorzowskim Centrum Kardiologii przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające, których celem było zweryfikowanie usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych w poprzednich latach. Podczas przeprowadzonych kontroli ustalono, iż obowiązki zawarte w wydanych decyzjach są stopniowo realizowane.

W SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich sterylizacja narzędzi odbywa się w Centralnych Sterylizatorniach zlokalizowanych przy ul. Strzelców Bytomskich 11 i ul. Truchana 7. Pozostałe szpitale zlecają sterylizację wyłącznie jako usługę zewnętrzną zgodnie z zawartą umową. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie sterylizacji sprzętu medycznego.

W 2022 r. w szpitalach na terenie Chorzowa zgłoszono 3 ogniska zakażeń szpitalnych. 2 ogniska dotyczyły zakażeń wirusem SARS-CoV-2, natomiast 1 ognisko dotyczyło zakażenia świerzbowcem. Wszystkie ogniska zarejestrowano w Szpitalu Specjalistycznym.

W tej grupie obiektów nie wydano mandatów karnych oraz zaleceń doraźnych.

2.4.2. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, innych niż szpitalne

W Chorzowie zarejestrowane są 2 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, 1 zakład opiekuńczo-leczniczy oraz 1 hospicjum:

- ✓ Hospicjum Chorzowskie przy ul. Szpitalnej 24,
- ✓ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy AMICUS przy ul. Szpitalnej 25,
- ✓ MEDI-system HONORATA Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczo-Leczniczy przy ul. Głównej 31 (filia),
- ✓ NZOZ Medical Active Care przy ul. Raclawickiej 20a (filia).

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 obiekty tj.: Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy AMICUS przy ul. Szpitalnej 25 oraz MEDI-system HONORATA Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczo- Leczniczy przy ul. Głównej 31. W ww. obiektach przeprowadzono 2 kontrole. Wydano decyzję administracyjną dla MEDI-system HONORATA w związku ze stwierdzonymi

nieprawidłowościami tj. uszkodzenia tynku, brudne ściany, uszkodzona powierzchnia mebli. Termin realizacji wyznaczono do dnia 31.12.2023 r.

Dla przedmiotowej grupy obiektów nie wydano zaleceń doraźnych oraz nie nałożono mandatu karnego.

2.4.3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych udzielających świadczeń ambulatoryjnych

Pod nadzorem PPIS w Chorzowie znajduje się 82 obiekty, w tym 18 filii ambulatoryjnych podmiotów leczniczych, których siedziby zlokalizowane są poza terenem Chorzowa.

W zakresie nadzoru nad obiektami Sekcja Epidemiologii w 2022 r. przeprowadziła 85 kontroli w 41 obiektach, w tym 10 kontroli sprawdzających.

W 2022 r. w wyniku nieprawidłowości stwierdzonych w tej grupie obiektów wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie do stanu zgodnego z wymogami ściany, sufity, parapety oraz powierzchnie wyposażenia obiektów, organizację przestrzeni sterylizatorni, aby zapewnić jednokierunkowy ruch materiałów od skażonego do sterylnej oraz uzupełnienie instrukcji selektywnego zbierania odpadów w miejscu ich wytwarzania.

Ww. decyzje wydane dla Praktyka Lekarzy Rodzinnych Słomczyńska w Chorzowie przy ul. Pawła 11, dla ADO-MED Roman Elias w Chorzowie ul. St. Batorego 19 oraz dla CM Severux przy ul. Katowickiej 157 w Chorzowie zostały wykonane w roku sprawozdawczym.

W zakresie stanu sanitarno-porządkowego w tej grupie obiektów nałożono 1 mandat karny w wysokości 300 zł za zły stan sanitarno- porządkowy dla Somatologii Rodzinnej Bryzgalski w Chorzowie przy ul. Gałeczki 30.

2.4.4. Stan sanitarny praktyk zawodowych

Nadzór nad praktykami zawodowymi oraz innymi obiektami prowadzącymi działalność leczniczą nieregulowaną sprawuje wyłącznie Sekcja Epidemiologii.

Na terenie Chorzowa zarejestrowanych jest 91 praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarских.

W tej grupie obiektów w 2022 r. przeprowadzono 2 kontrolę w gabinetach indywidualnej praktyki dentystrycznej. Kontrole nie wykazała nieprawidłowości.

W tej grupie nie wydano decyzji administracyjnych, zaleceń doraźnych ani mandatów karnych.

2.4.5. Inne obiekty

Na terenie nadzorowanym znajduje się 20 obiektów świadczących usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi. Ta ostatnia grupa obiektów to głównie pracownie protetyczne, gabinety masażu oraz medycyny niekonwencjonalnej.

W 2022 r. w ww. grupie obiektów przeprowadzono łącznie 2 kontrole. Nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów karnych.

W zawiązku z obowiązującym stanem zagrożenia epidemicznego w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w podległych placówkach w dalszym ciągu zapewniona jest możliwość dezynfekcji rąk w przestrzeniach ogólnodostępnych, pacjenci obowiązani są zasłaniać usta oraz nos, personel zaopatrzony w środki ochrony indywidualnej w ilości wystarczającej.

2.5. Akcje deratyzacyjne

Zdjęcie 7 Szczur

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Chorzów na terenie miasta przeprowadzono 2 akcje deratyzacyjne w okresie wiosennym i jesiennym.

2.6. Interwencje

2.6.1. Dotyczące podmiotów leczniczych

W roku sprawozdawczym rozpatrzono 2 interwencje dotyczące podmiotów leczniczych:

- ✓ 1 zgłoszenie dot. nieprzestrzegania procedur związanych z aktualną sytuacją epidemiologiczną w kraju w NZOZ św. Pawła 11A w Chorzowie przy ul. Św. Pawła – skarga nie potwierdziła się.
- ✓ 1 zgłoszenie dot. nieprzestrzegania procedur związanych ze sterylizacją sprzętu medycznego w NZOZ MILDENT w Chorzowie przy ul. 3 Maja – skarga nie potwierdziła się.

2.6.2. Dotyczące obecności gryzoni

W roku sprawozdawczym wpłynęło 10 interwencji dotyczących obecności gryzoni na terenie posesji oraz na terenie przynależnym do tych posesji. O złożonej przez mieszkańców interwencji zawiadomiani są (pisemnie lub telefonicznie) właściciele lub zarządcy nieruchomości w celu przeprowadzenia wspólnych kontroli, podczas których najczęściej stwierdzano trwające już w posesjach zabiegi deratyzacyjne.

2.6.3. Dotyczące obecności insektów i gołębi

Zdjęcie 8 Dezynsekcja

W roku sprawozdawczym wpłynęło 8 interwencji w sprawie obecności insektów w nieruchomościach (pluskiew, obrzeżków gołębic, os) oraz 5 interwencji dot. zanieczyszczenia przez ptaki budynków, strychów i klatek schodowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 2 decyzje dot. jednej posesji. Wykonanie obowiązków nałożonych na Stronę decyzją z terminem wykonania natychmiastowym nastąpiło po pierwszej kontroli sprawdzającej, natomiast wykonanie obowiązków nałożonych na Stronę decyzją terminową nastąpiło po drugiej kontroli sprawdzającej.

2.6.4. Inne

W roku sprawozdawczym wpłynęło 1 zgłoszenie dot. nieprzestrzegania procedur w czasie pandemii COVID-19, związanych z przyjmowaniem nowych podopiecznych w Domu Pomocy Społecznej w Chorzowie przy ul. Siemianowickiej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

3.1. Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Zgodnie z ewidencją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie na terenie miasta Chorzowa znajduje się 1267 zakładów.

Największą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością. Zazwyczaj są to małe zakłady prowadzone przez prywatnych właścicieli.

Zakłady produkcyjne to głównie piekarnie i ciastkarnie prowadzące długoletnią działalność, w pomieszczeniach adaptowanych. W większości zakłady te wprowadziły zasady GHP, GMP i system HACCP. Zaopatrują one z reguły rynek lokalny.

Zakłady żywienia zbiorowego o łącznej liczbie 303 stanowią w przeważającej liczbie zakłady małej gastronomii (178). Zakłady te w znacznej części spełniają wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia.

Część zakładów zlokalizowanych jest na tzw. „szlaku turystycznym” tzn. teren WPKiW w Chorzowie.

3.2. Ocena stanu sanitarnego- ogólna

W roku 2022 w ewidencji znajdowało się 1267 zakładów, z czego skontrolowano 576, w tym 2 miejsca obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 881 kontroli sanitarnych, w tym 2 kontrole w miejscach obrotu wyrobami do kontaktu z żywnością.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 378 próbek żywności, 15 próbek sanitarnych, 5 wymazów, 6 próbek przedmiotów do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono o teoretycznych analiz sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego oraz o laboratoryjnych ocen posiłków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 68 obiektach, a 14 obiektów oceniono jako niezgodne na podstawie arkuszy oceny zakładu. Stanowi to 3,5% w stosunku do wszystkich obiektów sklasyfikowanych.

Wydano 15 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 2 zatwierdzające warunkowo, 3 prolongaty, 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu, 1 umarzającą, 1 uchylającą, oddano 2 wnioski do sądu. Winnych uchybień ukarano 75 mandatami na łączną kwotę 20 000 PLN. Złożono 1 wniosek o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w związku z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych nieoznakowanych w języku polskim oraz nieprawidłowo oznakowanych.

3.3. Ocena stanu sanitarnego-szczegółowa

3.3.1. Zakłady produkcji żywności

W roku 2022 w ewidencji znajdowało się 77 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 57. W obiektach tych przeprowadzono 30 kontroli. Stwierdzono nieprawidłowości w 8 obiektach, a 2 zakłady oceniono jako niezgodne na podstawie arkusza oceny zakładu, w związku ze stwierdzeniem obecności szkodników.

W grupie tej wydano 4 decyzje nakazujące, 1 zatwierdzającą warunkowo, o prolongat oraz nałożono 6 mandatów na kwotę 1600 PLN.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.

- ✓ zły bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- ✓ nieprzestrzeganie GHP, GMP i HACCP.

W 2022 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 139 próbek do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych, organoleptycznych, sanitarnych, o próbek materiałów do kontaktu z żywnością.

Zdyskwalifikowano 0 próbek, co stanowi 0% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest taki sam w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano również 0% próbek.

3.3.2. Zakłady obrotu żywnością

W roku 2022 skontrolowano 267 obiektów z 723 prowadzących działalność handlową na terenie nadzorowanym, w obiektach tych przeprowadzono 426 kontroli. Nieprawidłowości stwierdzono w 33 obiektach. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego stwierdzono 11 zakładów niezgodnych:

- ✓ Za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych w 8 obiektach
- ✓ Przerwany łańcuch chłodniczy- 1 obiekt
- ✓ Przerwany łańcuch chłodniczy i wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych - 1 obiekt
- ✓ Przerwany łańcuch chłodniczy oraz brak bieżącej ciepłej i zimnej wody - 1 obiekt

W grupie tej wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych, 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu, o umarżających oraz nałożono 36 mandatów na kwotę 7750 PLN. Złożono 1 wniosek o ukaranie do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach w związku z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych nieoznakowanych w języku polskim oraz nieprawidłowo oznakowanych.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- ✓ nieprzestrzeganie GHP i uproszczonego systemu HACCP (m. in. brak zapisów),
- ✓ brak należytego stanu sanitarnego w zakładach,
- ✓ zły stan techniczny,
- ✓ wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 237 próbek żywności i 4 próbki przedmiotów do kontaktu z żywnością. Zdyskwalifikowano 1 próbkę, co stanowi 0,4% w stosunku do zbadanych. Wskaźnik ten jest wyższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 0% próbek.

3.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

W 2022 roku skontrolowano 252 zakłady żywienia zbiorowego, gdzie przeprowadzono 367 kontroli. Stwierdzono nieprawidłowości w 24 obiektach tej grupy, a 1 zakład oceniono negatywnie na podstawie arkuszy oceny zakładu, za wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych.

W grupie tej wydano 4 decyzje nakazujące usunięcie uchybień technicznych, 1 umarzającą. Nałożono 33 mandaty na kwotę 10650 PLN.

Najczęstsze uchybienia :

- ✓ brak należytego stanu sanitarnego w zakładzie,
- ✓ nieprzestrzeganie GHP i systemu HACCP,
- ✓ zły stan techniczny.

W obiektach tych pobrano 21 próbek żywności oraz 5 próbek wymazów, o próbek kwestionowano.

3.4. Ocena transportu żywności

W 2022 roku nadzorem objętych zostało 50 firm transportowych przewożących żywność, 5 skontrolowano, w których przeprowadzono 7 kontroli. Mandatów karnych nie nałożono.

3.5. Nadzór nad importem/eksportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 911 kontroli i wydano 911 świadectw tj.: 904 świadectwa partii środków spożywczych, 7 świadectw partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Nie pobrano próbek do badań w ramach importu.

Łączna kwota odprowadzona do budżetu z tytułu nadzoru nad importem, to 194 055 PLN.

Skontrolowano 2 partie żywności przeznaczone na export pączków do Izraela o łącznej masie 24 393,6 kg netto.

Łączna kwota odprowadzona do budżetu z tytułu nadzoru nad eksportem to 404 PLN.

3.6. RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) - System wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach.

Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych (rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC),

zwane dalej rozporządzeniem IMSOC, ustanawia „sieć powiadamiania i współpracy” (ang. Alert and Cooperation Network, zwaną dalej ACN), w której skład wchodzi sieć systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (ang. Rapid Alert System for Food and Feed, zwany dalej RASFF), sieć współpracy i pomocy administracyjnej (ang. Administrative Assistance and Cooperation, zwaną dalej AAC) i sieć na rzecz przeciwdziałania fałszowaniu (ang. Fraud Network, zwaną dalej FN).

Polska jest członkiem sieci powiadamiania i współpracy i jest reprezentowana w sieciach RASFF i AAC przez pojedynczy punkt kontaktowy (ang. single contact point, zwany dalej SCP), a w sieci FN przez krajowy punkt kontaktowy ds. oszustw w branży rolno-spożywczej, zwany dalej FFCP.

W Polsce rolę SCP pełni Główny Inspektor Sanitarny, natomiast rolę FFCP pełni Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

System RASFF stał się ważnym elementem polityki ochrony zdrowia ludności, opierającym się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o produktach żywnościowych, materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością i środkach żywienia zwierząt mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów. Ma on również na celu ochronę konsumenta przed ryzykiem wystąpienia ewentualnych zachorowań. W ramach Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach rozróżniamy powiadomienia, definiowane w następujący sposób:

✓ powiadomienie alarmowe – inaczej zwane powiadomieniem o zagrożeniu, jest stosowane w sieci RASFF, oznacza powiadomienie o poważnym bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które wymaga lub może wymagać podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF;

✓ powiadomienie informacyjne - jest stosowane w sieci RASFF, oznacza powiadomienie o bezpośrednim lub niebezpośrednim ryzyku związanym z żywnością, materiałem do kontaktu z żywnością lub paszą, które nie wymaga podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF, ale może wymagać podjęcia szybkich działań przez punkty kontaktowe sieci powiadamiania i współpracy w Polsce;

✓ powiadomienie informacyjne w celu podjęcia działań- oznacza powiadomienie informacyjne związane z produktem, który:

- jest lub może być wprowadzony do obrotu w innym kraju członkowskim sieci RASFF, jednak nie wymaga podjęcia szybkich działań przez innego członka sieci RASFF (inny kraj członkowski); lub

- jest obecny w obrocie jedynie w Polsce i wymaga podjęcia szybkich działań przez punkty kontaktowe sieci powiadamiania i współpracy w Polsce;

✓ powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi- oznacza powiadomienie informacyjne związane z produktem, który:

- jest obecny jedynie w obrocie w Polsce i nie wymaga podjęcia szybkich działań przez punkty kontaktowe sieci powiadamiania i współpracy w Polsce; lub

- został dostarczony do kraju nie będącego członkiem sieci RASFF (członkami sieci RASFF są kraje UE + Szwajcaria, Norwegia, Islandia, Lichtenstein) i jednocześnie nie spełnia definicji powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań; lub

- nie został wprowadzony do obrotu; lub

- nie jest już dostępny w obrocie;

✓ powiadomienie news- inaczej zwane powiadomieniem o aktualnych zdarzeniach, jest stosowane w sieci RASFF, oznacza powiadomienie o ryzyku związanym z żywnością, materiałem

do kontaktu z żywnością lub paszą, które pochodzi z nieformalnego źródła, zawiera niezwerfikowane informacje lub dotyczy jeszcze niezidentyfikowanego produktu;

✓ powiadomienie o odrzuceniu na granicy- jest stosowane w sieci RASFF, oznacza powiadomienie o odrzuceniu z powodu zidentyfikowania ryzyka (patrz definicja powyżej) partii, kontenera lub przesyłki żywności, materiału do kontaktu z żywnością lub paszy

✓ powiadomienie o fałszowaniu- jest stosowane w sieci FN, oznacza powiadomienie o niezgodności dotyczące podejrzanego celowego działania podmiotów lub osób indywidualnych w celu oszukania nabywców i uzyskania z tego tytułu nienależnych korzyści z naruszeniem przepisów Unii w obszarach określonych w artykule 1 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2017/625.

W roku 2022 do PSSE w Chorzowie wpłynęło w tym systemie 117 powiadomień, w tym

✓ 51 powiadomień alarmowych,

✓ 64 powiadomienia informacyjne,

✓ 1 powiadomienie typu NEWS,

✓ 1 powiadomienie o niezgodności.

Zgłoszenia przesyłane były drogą elektroniczną. Po otrzymaniu powiadomienia sprawdzana była dokumentacja (w tym listy dystrybucyjne, celem ustalenia czy dany produkt znajdował się w obrocie na terenie powiatu). W ramach kontroli interwencyjnych lub kontroli bieżących planowanych i nieplanowanych pracownicy PSSE w Chorzowie dokonywali sprawdzenia czy dany produkt znajduje się w obrocie w zakładach na nadzorowanym terenie, bądź też pozyskiwano informacje telefonicznie lub e-mailem. W ramach powiadomień w systemie RASFF w omawianym okresie przeprowadzono 42 kontrole.

PPIS w Chorzowie w 2022r. - w ramach funkcjonowania systemu RASFF - przesłał do ŚPWIS w celu weryfikacji dokumentacji dotyczącej środków spożywczych zakwalifikowanych jako:

3.6.1. Powiadomienie informacyjne z dnia 04.10.2022r. Przedmiotem powiadomienia była „Pietruszka odmiana ARAT” pobrana do badań w ramach urzędowej kontroli

w dniu 14.09.2022r w kierunku oznaczenia zawartości metali szkodliwych dla zdrowia. Ten środek spożywczy został zakwestionowany ze względu na przekroczenie NDP metali (kadmu i ołowiu). O powyższych wynikach badań poinformowano Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, pismo z dnia 06.10.2022r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach oraz producenta, oba pisma z dnia 04.10.2022.

3.6.2. Powiadomienie informacyjne z dnia 07.10.2022r. Przedmiotem powiadomienia była „Marchew odmiana VOLCANO” pobrana do badań w ramach urzędowej kontroli

w dniu 14.09.2022r w kierunku oznaczenia zawartości metali szkodliwych dla zdrowia. Ten środek spożywczy został zakwestionowany ze względu na przekroczenie NDP metali (kadmu). O powyższych wynikach badań poinformowano Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, pisma z dnia 10.10.2022r., a także producenta, pismo z dnia 07.10.2022.

3.6.3. Powiadomienie informacyjne z dnia 13.10.2022r. Przedmiotem powiadomienia była „Pszemica odmiana ARTISTR” pobrana do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu

w dniu 20.09.2022r w kierunku oznaczenia zawartości metali szkodliwych dla zdrowia. Ten środek spożywczy został zakwestionowany ze względu na przekroczenie NDP metali (kadmu). O powyższych wynikach badań poinformowano Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

w Katowicach, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach oraz producenta, pisma z dnia 13.10.2022.

3.6.4. Powiadomienie alarmowe z dnia 24.10.2022r. Przedmiotem powiadomienia była próbka środka spożywczego „Chipsy kukurydziane solone. Produkt bezglutenowy.” pobrana do badań w ramach urzędowej kontroli i monitoringu

w dniu 10.10.2022r w kierunku oznaczenia zawartości glutenu. W/w środek spożywczy został zakwestionowany ze względu na obecność glutenu. O powyższych wynikach badań poinformowano producenta, przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu, pismami z dnia 24.10.2022 oraz sprawę przekazano zgodnie z właściwością miejscową do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu.

Kategoria produktów	Powiadomienia alarmowe	Powiadomienia informacyjne
Mięso	16	34
Ryby	2	1
Nabiał	4	0
Lody	1	0
Produkty zbożowe	2	6
Produkty cukiernicze	5	0
Owoce i przetwory	1	2
Warzywa	4	5
Orzechy	2	1
Przyprawy i zioła	1	4
Nasiona	0	1
Herbaty	1	0
Suplementy diety	2	4
Substancje dodatkowe	3	0
Woda i napoje	1	0
Napoje alkoholowe	0	0
Materiały do kontaktu z żywnością	6	6

Tabela 1 RASFF

3.7. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2021 roku przebadano laboratoryjnie 279 próbek krajowych środków spożywczych pobranych w różnego rodzaju obiektach żywienia – żywnościowych:

- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 163,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń chemicznych - 71,
- w zakresie oceny organoleptycznej - 40,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń biologicznych – 3,
- w zakresie zanieczyszczeń fizycznych - 2 ,
- wyłącznie w zakresie znakowania - 0.

Ponadto pobrano 15 próbek zmiotek w kierunku badań sanitarnych oraz 5 wymazów.

W 2022 roku pod względem znakowania oceniono 88 próbek krajowych środków spożywczych. Zdyskwalifikowano ogółem 6 próbek tj. 4 próbki ze względu na zanieczyszczenia chemiczne, 0 próbek ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, 0 ze względu na znakowanie, 0 ze względu na organoleptykę, 0 ze względu na zanieczyszczenia biologiczne oraz 2 próbki sanitarne (zmiotki).

3.8. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu i UE.

Przebadano 99 próbek żywności z Unii Europejskiej i importu, w tym 32 pod względem parametrów chemicznych, 65 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 2 próbki w zakresie oceny organoleptycznej oraz 0 próbek tylko w zakresie znakowania. W ramach przebadanych próbek oceniono 23 pod względem zgodności znakowania z aktualnymi wymogami. Zdyskwalifikowano ogółem 0 próbek.

3.9. Nadzór nad materiałami do kontaktu z żywnością/Sekcja HŻŻiPU

W 2022 roku przebadano 6 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 0 próbek kwestionowano. Skontrolowano 2 obiekty obrotu przedmiotami do kontaktu z żywnością, gdzie przeprowadzono 2 kontrole. Nie nałożono mandatów karnych, nie wydano decyzji administracyjnych.

3.10. Skargi i interwencje/Sekcja HŻŻiPU

W 2022 roku zgłoszono 80 interwencji, w tym 22 zostały potwierdzone (8 dotyczących stanu sanitarnego, 7 dotyczących niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz 7 dotyczących zarówno jakości środków spożywczych i stanu sanitarnego). Ponadto w ramach 80 interwencji zarejestrowano 3 interwencje przestrzegania przepisów w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19, (1 została potwierdzona) w wyniku, której nałożono 1 mandat na kwotę 50zł. Z 80 przyjętych interwencji aż 57 nie potwierdziło się. Dziewięciu interwencji nie rozpatrzono – 3 z powodu zamkniętych zakładów, 1 ze względu na zmianę właściciela, 1 została wycofana, 4 przekazano do innych urzędów (PSSE w Sosnowcu, PSSE w Otwocku, Urząd Miasta w Chorzowie, centrala sieci sklepów „Biedronki” – Jeronimo Martins).

W ramach prowadzonych działań wydano 1 decyzję nakazującą, nałożono 22 mandaty na kwotę 5750 zł (w tym mandat za nieprzestrzeganie przepisów w związku z wystąpieniem stanu epidemii - COVID-19), nie złożono wniosków o ukaranie do ŚPWIS w Katowicach w związku z interwencjami. W ramach skarg w zintegrowanym laboratorium nie zbadano próbek środków spożywczych dostarczonych przez konsumenta, pobrano natomiast w ramach urzędowej kontroli celowanej 1 próbkę środka spożywczego, (z czego 0 próbek kwestionowano) i 5 próbek wymazów sanitarnych z rąk personelu (z czego 0 próbek kwestionowano).

3.11. Ocena końcowa i wnioski/Sekcja HŻŻiPU

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowych, jak wykazują arkusze oceny stanu sanitarnego, uległ pogorszeniu w stosunku do roku ubiegłego. W dalszym ciągu stwierdza się niezachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego, obecność szkodników oraz wprowadzanie do obrotu niewłaściwej jakości środków spożywczych. W stosunku do roku

ubiegłego wydano również więcej decyzji nakazujących, nałożono także więcej mandatów karnych. Skontrolowane obiekty w większości oceniono jednak pozytywnie. Wprowadzono w nich i stosuje się zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, w zakładach produkcyjnych w większości wprowadzono i stosuje się zasady systemu HACCP, a w pozostałych grupach obiektów uproszczone procedury na zasadach systemu HACCP.

4. Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska

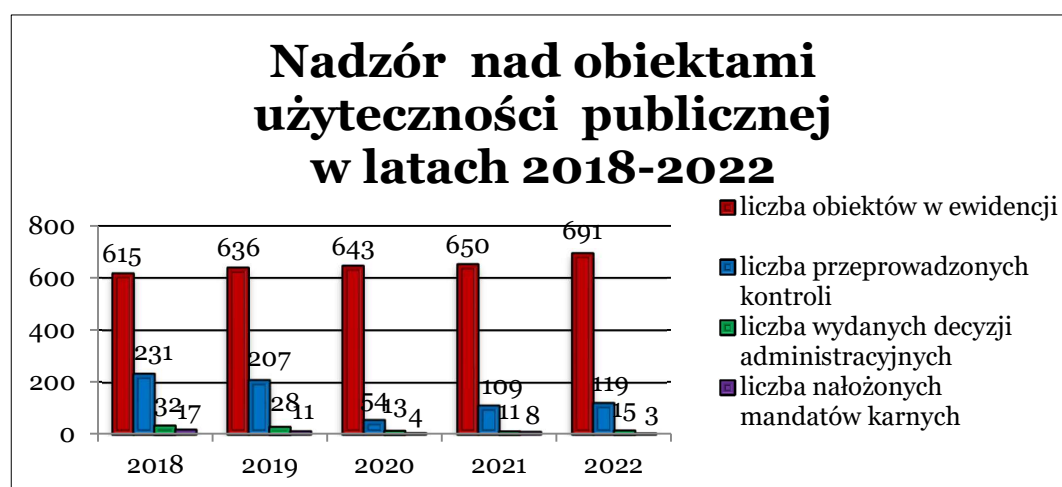
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej oraz nad jakością sanitarną wody do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej i wody na pływalniach.

4.1. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej/NS-HKiŚ

Na terenie miasta Chorzowa nadzorem objęto 691 obiektów użyteczności publicznej. Są to: podmioty lecznicze, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, gabinety tatuażu, ustępy publiczne i ogólnodostępne, pływalnie kryte, domy pomocy społecznej, schronisko dla bezdomnych mężczyzn, hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, obiekty sportowe, kulturalne, targowiska, pralnie, apteki, sklepy zielarsko-medyczne, sklepy z odzieżą używaną, ośrodek pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, stacje paliw, cementarze, domy i zakłady pogrzebowe, dworzec kolejowy, przystanki kolejowe i autobusowe oraz tereny rekreacyjne.

W 2022 roku skontrolowano 117 obiektów użyteczności publicznej:

- ✓ przeprowadzono **119** kontroli,
- ✓ wydano **15** decyzji administracyjnych, w tym 9 decyzji nakazujących, 1 decyzja uchylająca, 1 decyzja zmieniająca oraz 4 decyzje prolongujące,
- ✓ nałożono **3** mandaty karne na łączną kwotę **600** zł.

Rysunek 12 Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w latach 2018-2022

4.2. Podmioty lecznicze

Na nadzorowanym terenie znajduje się 121 obiektów, z których skontrolowano 11.

Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej w Centrum Medycznym Adelare przy ul. Rymera 23 w Chorzowie stwierdzono nieprawidłowości: część pojemników wielorazowego użytku z wkładem foliowym koloru czerwonego i z wkładem foliowym koloru niebieskiego otwieranych jest ręką, brak jest możliwości uruchamiania pojemników w sposób pozwalający na uniknięcie zakażenia osób mających kontakt z workiem lub pojemnikiem, worki z odpadami medycznymi o kodzie 18 01 03* i o kodzie 18 01 04 w miejscu ich powstawania nie są oznakowane numerem księgi rejestrowej wytwórcy odpadów medycznych wraz z podaniem organu rejestrowego, brak pojemnika transportowego służącego do transportu wewnętrznego odpadów medycznych z miejsca ich powstawania do miejsca wstępnego magazynowania. Odpady medyczne o kodzie 18 01 03* gromadzone są w przenośnym urządzeniu chłodniczym, niewyposażonym w termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia i niezabezpieczonym przed dostępem osób nieupoważnionych. Stwierdzono, iż procedura postępowania z odpadami medycznymi nie jest dostosowana do sposobu postępowania z odpadami medycznymi w obiekcie. Ponadto, odpady medyczne o kodzie 18 01 04 są wstępnie magazynowane na podłodze, w niedostosowanym do tego celu pomieszczeniu gospodarczym, w którym trwa remont. Odpady medyczne o kodzie 18 01 04 są przekazywane firmie transportowej w zbiorczym worku wraz z odpadami o kodzie 18 01 03* - nie przedstawiono do wglądu kart przekazania odpadów medycznych o kodzie 18 01 04. W związku z powyższymi, w dniu 20.12.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie ww. nieprawidłowości z terminem wykonania do dnia 28.02.2023 r. Obiekt oceniono jako zły.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podczas kontroli sanitarnej przeprowadzonej w NZOZ Praktyka Lekarzy Rodzinnych Słomczyńska przy ul. św. Pawła 11 w Chorzowie, wydano w dniu 20.12.2022 r. decyzję administracyjną dotyczącą: zapewnienia w pomieszczeniu do wstępnego magazynowania odpadów medycznych zabezpieczenia technicznego przed rozprzestrzenieniem się magazynowanych odpadów medycznych, obejmującego również gromadzenie ewentualnych odcieków z tych odpadów, zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami medycznymi innymi niż niebezpieczne o kodzie 18 01 04 oraz dostosowania do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. *w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi* (Dz. U. z 2017 r. poz.1975) procedury postępowania z odpadami medycznymi w zakresie selektywnego zbierania, transportu i wstępnego magazynowania odpadów medycznych i instrukcji selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania. Termin wykonania decyzji został ustalony na dzień 30.06.2023 r. oraz 28.02.2023 r. W związku z powyższym, obiekt oceniono jako zły.

Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej w Domu Opieki HONORATA przy ul. Głównej 31 w Chorzowie, stwierdzono, iż w pomieszczeniu do wstępnego magazynowania odpadów medycznych brak jest zabezpieczenia technicznego przed rozprzestrzenieniem się magazynowanych odpadów medycznych, obejmującego również gromadzenie ewentualnych odcieków z tych odpadów. Ponadto stwierdzono, że pojemniki i worki przeznaczone do gromadzenia odpadów medycznych były niewłaściwie oznakowane, odpady inne niż niebezpieczne o kodzie 18 01 04 (z wyjątkiem pampersów) gromadzone były w workach koloru czarnego i odbierane jako odpady komunalne. Odpady o kodzie 18 01 04 przechowywane były w zamykanych i oznakowanych kontenerach w wyznaczonym miejscu na zewnątrz budynku, które nie spełniało wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. *w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1975). Nie opracowano instrukcji selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania, a opracowana procedura postępowania z odpadami medycznymi nie uwzględniała postępowania z odpadami innymi niż niebezpieczne oraz nie była dostosowana do sposobu

postępowania z odpadami medycznymi w obiekcie. W związku z powyższym, w dniu 24.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie ww. nieprawidłowości z terminem wykonania do dnia 31.01.2023 r. Obiekt oceniono jako zły.

Podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej w SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich, przy ul. Strzelców Bytomskich 11 w Chorzowie, stwierdzono nieprawidłowości, tj. w pomieszczeniu wstępnego magazynowania odpadów medycznych brak zabezpieczenia technicznego przed rozprzestrzenianiem się magazynowanych odpadów medycznych, obejmującego również gromadzenie ewentualnych odcieków z tych odpadów, w magazynie brudnej bielizny uszkodzone ściany z ubytkami farby oraz w wydzielonym miejscu przeznaczonym do mycia wózków i pojemników przeznaczonych do transportu odpadów medycznych miejscowo zawilgocone ściany wraz z odpadającą farbą, a także sufit w narożu ściany z odpadającą farbą. W związku z powyższym, w dniu 29.06.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie powyższych nieprawidłowości z terminem wykonania do dnia 31.01.2023 r. Na wniosek Strony, prolongowano termin wykonania części obowiązków decyzji do dnia 31.12.2023 r. Wobec powyższego, obiekt oceniono jako zły.

Ponadto, w roku sprawozdawczym, dla 1 obiektu wydano zalecenia doraźne w związku ze stwierdzeniem: braku opracowanej procedury postępowania z bielizną brudną i czystą, niewłaściwie oznakowanych worków przeznaczonych do gromadzenia odpadów medycznych, a także pojemników jednorazowego użytku przeznaczonych do gromadzenia odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach o kodzie 18 01 03*, niewyposażenia przenośnego urządzenia chłodniczego przeznaczonego do wstępnego magazynowania odpadów o kodzie 18 01 03* w termometr do pomiaru temperatury wewnątrz urządzenia oraz niezapewnienia w jego sąsiedztwie dozownika ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnika na czyste rękawiczki jednorazowe oraz pojemnika na zużyte rękawiczki jednorazowe. Odpady o kodzie 18 01 03* oraz 18 01 04 odbierane były do unieszkodliwiania raz w tygodniu bezpośrednio z gabinetów lekarskich. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń doraźnych.

Dla 1 obiektu wydano zalecenia doraźne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi braku instrukcji selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania. Ponadto stwierdzono, że odpady inne niż niebezpieczne o kodzie 18 01 04 traktowane są jako odpady komunalne, gromadzone są w nieoznakowanych workach koloru czerwonego. Zalecenia doraźne zostały wykonane terminowo.

4.3. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Na nadzorowanym terenie znajdują się 22 ustępy publiczne, w tym 1, którego dysponentem jest gmina Chorzów, 3 zlokalizowane na targowiskach oraz 17 usytuowanych na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie (tj. Śląskiego Wesołego Miasteczka, Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, Muzeum Górnośląskiego Parku Etnograficznego).

Z powodu zamknięcia targowiska przy ul. Granicznej w Chorzowie, został zlikwidowany ustęp publiczny zlokalizowany na terenie ww. targowiska.

Część ustępów w Parku Śląskim udostępniana jest wyłącznie w sezonie letnim, pozostałe funkcjonują całorocznie. 21 ustępów publicznych podłączonych jest do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Jeden z ustępów zlokalizowany na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego w Chorzowie posiada zbiornik bezodpływowy, który nie jest podłączony do sieci kanalizacyjnej. W związku z powyższym systematycznie jest opróżniany przez specjalistyczną firmę. W 2022 roku skontrolowano 17 ustępów, które wyposażone były w bieżącą zimną i ciepłą wodę, sprawne urządzenia sanitarne oraz w środki czystości, higieny i preparaty dezynfekcyjne.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli 10 skontrolowanych ustępów oceniono jako zadawalające, a 7 jako dobre pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Ponadto, w ewidencji ujęto 5 ustępów ogólnodostępnych zlokalizowanych w centrach handlowych, z których skontrolowano 4. Wszystkie skontrolowane ustępy ogólnodostępne wyposażone były w bieżącą zimną i ciepłą wodę, sprawne urządzenia sanitarne oraz w środki czystości, higieny i preparaty dezynfekcyjne.

Uwzględniając stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanych obiektów, oceniono je jako zadawalające.

4.4. Pływalnie kryte

W tej grupie obiektów ujęto 6 pływalni, których dysponentem jest gmina oraz 1 kompleks basenowy w Hotelu Diament Arsenal Palace. W 2022 roku skontrolowano wszystkie pływalnie kryte. W przebiegu kontroli stwierdzono, że obiekty posiadają szatnie, pomieszczenie dla ratowników oraz pełne węzły sanitarne zaopatrzone w środki higieny. Utrzymaniem bieżącej czystości pływalni zajmują się pracownicy obiektów.

Uwzględniając zarówno stan higieniczno-sanitarny i techniczny, 5 skontrolowanych obiektów oceniono jako dobre, 1 jako zadawalający.

4.5. Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W tej grupie wykazano 5 całodobowych oraz 7 obiektów dziennego pobytu. W 2022 roku skontrolowano 2 obiekty. W Domu Pomocy Społecznej Republika przy ul. Michałkowickiej 4 w Chorzowie, który w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły, przeprowadzona została kontrola sprawdzająca, która wykazała wykonanie obowiązków decyzji administracyjnej wydanej w dniu 03.11.2021 r. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

W Domu Pomocy Społecznej im. Kazimierza Jaworka przy ul. Siemianowickiej 101 w Chorzowie, podczas przeprowadzonej kontroli sanitarnej, stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne w zakresie sposobu postępowania z odpadami medycznymi tj. brak oznakowania nazwą wytwórcy odpadów medycznych, numerem REGON wytwórcy odpadów medycznych, numerem księgi rejestrowej wytwórcy odpadów medycznych wraz z podaniem organu rejestrowego, godziną otwarcia (rozpoczęcia użytkowania) pojemników lub worków z odpadami medycznymi o kodzie 18 01 03*. Ponadto, odpady inne niż niebezpieczne, o kodzie 18 01 04 traktowane są jako odpady komunalne i gromadzone w workach koloru czarnego, a następnie odbierane są jako odpady komunalne. W przebiegu kontroli stwierdzono również brak instrukcji selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania. Procedura postępowania z odpadami medycznymi nie uwzględnia postępowania z odpadami innymi niż niebezpieczne oraz nie jest dostosowana do sposobu postępowania z odpadami medycznymi w obiekcie. Wobec powyższego wydano zalecenia doraźne z terminem ich realizacji do dnia 31.01.2023 r. Obiekt został oceniony jako zły pod względem higieniczno-sanitarnym; nie został unieruchomiony.

W roku sprawozdawczym w ramach kontroli jakości ciepłej wody użytkowej w tej grupie obiektów skontrolowano 2 domy pomocy społecznej, pobrano łącznie 6 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* We wszystkich skontrolowanych obiektach nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów mikrobiologicznych.

4.6. Placówki zapewniające całodobową opiekę

W ewidencji ujęto Dom Seniora przy ul. Strzelców Bytomskich 11 w Chorzowie. Obiekt funkcjonuje zgodnie z art. 67 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o *pomocy społecznej* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268) jako placówka zapewniająca całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w ww. obiekcie.

4.7. Noclegownie i domy dla bezdomnych

W ewidencji ujęto Schronisko dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Katowickiej 190 w Chorzowie, którego dysponentem jest gmina Chorzów.

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnej w ww. obiekcie.

4.8. Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe

4.8.1. Hotele

W ewidencji ujęto 7 skategoryzowanych obiektów, z których 6 zostało skontrolowanych (nadal zawieszona jest działalność Hotelu Stadion Śląski).

Wszystkie skontrolowane obiekty posiadają bazę noclegową o wysokim standardzie świadczonych usług i komfortowym wyposażeniu. Większość przystosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dwa obiekty z tej grupy dysponują gabinetami odnowy biologicznej.

Hotel Park Inn By Radisson Katowice przy ul. Bytkowskiej 1a w Katowicach w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły pod względem technicznym. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno-technicznymi tj. brudnym sufitem z miejscowymi uszkodzeniami płyt kasetonowych oraz śladem po zalaniu w holu w części konferencyjnej, śladami po zalaniu na suficie w dwóch pokojach hotelowych, uszkodzonymi blatami stołów w salach konferencyjnych Silver 1, Silver 3 i Silver 4, w dniu 03.01.2022 r. została wydana decyzja administracyjna nakazująca Stronie usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca, wykazała wykonanie obowiązków decyzji administracyjnej. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

Dla jednego z hoteli w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami technicznymi, tj. śladami po zalaniu oraz uszkodzoną płytką podłogową stopnia przy wejściu prowadzącym do sauny parowej, uszkodzoną powierzchnią półek regałów do przechowywania bielizny w magazynie czystej bielizny, w dniu 01.06.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą Stronie usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, z terminem realizacji do dnia 31.07.2022 r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała częściowe wykonanie obowiązków ww. decyzji tj. wymieniono uszkodzoną płytkę podłogową stopnia przy wejściu prowadzącym do sauny parowej i odnowiono powierzchnię półek regałów do przechowywania bielizny w magazynie czystej bielizny. Natomiast nie odmalowano ściany i sufitu w Foyer Sali Cesarskiej. Strona zwróciła się dwukrotnie z pisemną prośbą o prolongowanie terminu wykonania niezrealizowanego nakazu decyzji do dnia 30.09.2022 r., a następnie do dnia 15.10.2022 r. Decyzja została prolongowana dwukrotnie. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązku decyzji.

Dla tego samego obiektu wydano również zalecenia doraźne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wynikającymi z nieprzestrzegania wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1230), tj. brak zarejestrowanych kompletnych i systematycznych wyników pomiarów parametrów jakości wody na pływalni – potencjału redox, wyodrębnienia chloru wolnego i związanego, dokumentowania pomiarów nie rzadziej niż co 4 godziny. Ponadto, w strefie odnowy biologicznej brak zamieszczonego w widocznym miejscu dla osób korzystających z pływalni komunikatu o ostatniej rocznej ocenie jakości wody na pływalni dokonanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie oraz informacji o jakości wody w oparciu o wyniki kontroli wewnętrznej, o podjętych działaniach naprawczych wraz z planowanym terminem doprowadzenia jakości wody na pływalni do odpowiednich wymagań w przypadku ich niespełnienia. Jednocześnie ww. komunikat nie jest dostępny na stronie internetowej obiektu. Ustalono termin wykonania zaleceń doraźnych do dnia 31.05.2022 r. Zalecenia doraźne zostały wykonane terminowo.

W roku sprawozdawczym, w jednym z hoteli przeprowadzono kontrolę doraźną w związku z wniesioną interwencją dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego całego obiektu. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych i technicznych.

Ponadto, w związku z wniesioną interwencją dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego w strefie SPA, która prowadzona jest przez odrębny podmiot w jednym z hoteli, przeprowadzono kontrolę sanitarną, w przebiegu której stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne dotyczące użytkowania wanny z hydromasażem. W związku z powyższym na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 100 złotych i wydano zalecenia doraźne z terminem ich natychmiastowego wykonania. W przebiegu kontroli stwierdzono usunięcie nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

Ośrodek Harcerski Śląskiej Chorągwi ZHP Hotel „Skaut” w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły w związku z ponadnormatywną liczbą bakterii z rodzaju *Legionella sp.* w ciepłej wodzie. W dniu 19.10.2021 r. wydano decyzję nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami w terminie do dnia 17.01.2022 r. Decyzja została wykonana terminowo. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

Na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli hotele oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

W I kwartale 2022 r. przeprowadzono wizytacje w 2 hotelach, mające na celu sprawdzenie przestrzegania obostrzeń wynikających z wystąpienia stanu epidemii wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W przebiegu wizytacji, nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.8.2. Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W ewidencji wykazano 8 obiektów zróżnicowanych pod względem wyposażenia i standardu świadczonych usług. Część z nich dysponuje zaledwie kilkoma miejscami noclegowymi, niektóre prowadzą działalność w wielokondygnacyjnych budynkach, oferując kilkadziesiąt miejsc noclegowych. Nadal zawieszona jest działalność pokoi gościnnych

Chorzowski Gościniec przy ul. Wolności 24 w Chorzowie. W roku sprawozdawczym skontrolowano 6 obiektów.

Hostel mPark przy ul. Metalowców 7 w Chorzowie w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły pod względem technicznym. W dniu 27.08.2021 r. dla ww. obiektu została wydana decyzja administracyjna, której termin wykonania, w części dotyczącej doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami pomieszczenia pralni oraz magazynu brudnej bielizny, a także zapewnienia warunków sanitarno-higienicznych prania bielizny w obiekcie, na wniosek Strony został dwukrotnie prolongowany - do dnia 15.12.2021 r., a następnie do dnia 14.03.2022 r. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków decyzji. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

W jednym z obiektów świadczącym usługi hotelarskie zlokalizowanym na terenie Chorzowa, w trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej, zostały stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-techniczne tj. w toalecie na II piętrze po prawej stronie od wejścia: brak ciepłej wody przy umywalce przeznaczonej do mycia rąk oraz uszkodzone z miejscowym wgnieceniem skrzydło drzwiowe; ślady po zalaniu na suficie w korytarzu komunikacyjnym na II piętrze, w toalecie na II piętrze po lewej stronie od wejścia: wybita i niezabezpieczona szyba w oknie, w łazience na I piętrze po lewej stronie od wejścia: częściowy brak płytek ściennych w kabinie prysznicowej, w łazience na I piętrze po prawej stronie od wejścia: pęknięta płytki podłogowa przy wejściu do kabiny prysznicowej, w holu z recepcją część ściany z oderwaną płytą kartonowo-gipsową, ślady po zalaniu z miejscowo łuszczącą się farbą w przechowalni bagażu, uszkodzone z wyszczerbionymi krawędziami płytki podłogowe na schodach prowadzących do pomieszczenia przechowywania brudnej bielizny. Przed wszczęciem postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej, Strona pisemnie poinformowała o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości i zwróciła się z prośbą o przeprowadzenie kontroli sprawdzającej. Kontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości sanitarno-technicznych.

W ramach kontroli jakości ciepłej wody użytkowej skontrolowano 2 obiekty, w którym pobrano 6 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* Na podstawie wyników badań laboratoryjnych, nie stwierdzono przekroczeń skontrolowanych parametrów mikrobiologicznych.

Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.9. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, zakłady odnowy biologicznej, tatuażu i solaria, oraz zakłady, w których świadczony są łącznie więcej niż jedna z ww. usług

4.9.1. Zakłady fryzjerskie

W ewidencji ujęto 85 obiektów, z których skontrolowano 7.

Wszystkie skontrolowane obiekty wyposażone były w preparaty do dezynfekcji narzędzi, powierzchni oraz rąk. W obiektach do wykonywania usług stosowane są narzędzia i sprzęt jednorazowego oraz wielorazowego użytku.

W związku z wniesioną interwencją, dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego w jednym z zakładów fryzjerskich w Chorzowie przeprowadzono kontrolę sanitarną, w przebiegu, której nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

Skontrolowane obiekty zostały ocenione jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym oraz technicznym.

4.9.2. Zakłady kosmetyczne

W ewidencji ujęto 67 zakładów, z których skontrolowano 11.

W zakładzie kosmetycznym w Chorzowie, w trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne tj. brak opracowanej procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, z uwzględnieniem sposobu postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku. Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono brak dat ważności wyrobów sterylnych na pakietach sterylnych oraz brak dokumentacji procesu sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku, sterylizowanych we własnym zakresie. W związku z powyższym wydano zalecenia doraźne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości z terminem realizacji do dnia 31.08.2022 r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W innym zakładzie kosmetycznym zlokalizowanym na terenie Chorzowa, stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne tj. w opracowanej procedurze zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi nie uwzględniono przeprowadzania kontroli biologicznej procesu sterylizacji oraz kontroli chemicznej każdego wsadu i pakietu. Pakiety sterylne nie są oznaczone datą ważności. Ponadto, sterylizacja narzędzi wielokrotnego użytku wykonywana jest w pomieszczeniu prowadzącym do toalety dla personelu, w którym znajduje się również przenośne urządzenie chłodnicze przeznaczone do wstępnego magazynowania odpadów pozabiegowych. W związku z powyższym wydano zalecenia doraźne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości z terminem realizacji do dnia 31.10.2022 r. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W kolejnym skontrolowanym zakładzie kosmetycznym w Chorzowie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne tj. brak opracowanej procedury zapewniającej ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, która powinna uwzględniać m.in. sposób postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku stosowanymi w trakcie świadczenia usług, podczas których, dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Ponadto, stwierdzono, że nie jest prowadzona dokumentacja procesu sterylizacji, pakiety sterylne nie są oznakowane datą sterylizacji i datą ważności, jak również nie jest przeprowadzana kontrola skuteczności biologicznej procesu sterylizacji. W związku z powyższym wydano zalecenia doraźne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości z terminem realizacji do dnia 30.11.2022 r. W dniu 23.12.2022 r. Strona pisemnie poinformowała o zakończeniu prowadzenia działalności, co potwierdziła przeprowadzona wizja.

Pozostałe skontrolowane obiekty zostały ocenione jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym oraz technicznym.

4.9.3. Zakłady tatuażu

W ewidencji wykazano 6 zakładów, z których skontrolowano 2.

W obiektach do wykonywania zabiegów stosowane są wyłącznie narzędzia i sprzęt jednorazowego użytku, które po użyciu traktowane są jako odpady niebezpieczne

i odbierane są do unieszkodliwienia przez specjalistyczne firmy. Właściciele zakładów posiadają opracowaną i wdrożoną procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

Skontrolowane obiekty zostały ocenione jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.9.4. Zakłady odnowy biologicznej

W ewidencji ujęto 22 obiekty. Są to głównie solaria, siłownie, sale fitness i gabinety masażu. Skontrolowano 4 obiekty.

Obiekty wyposażone były w preparaty do dezynfekcji powierzchni oraz rąk. We wszystkich skontrolowanych solariach w widocznym miejscu umieszczono informację o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. *w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium* (Dz. U. z 2018 r. poz. 275).

Dwa ze skontrolowanych obiektów zostały ocenione jako dobre, 2 pozostałe oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.9.5. Inne zakłady, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z ww. usług

W ewidencji ujęto 46 zakładów, z których skontrolowano 3.

Jest to najbardziej zróżnicowana pod względem zakresu świadczonych usług oraz standardu wyposażenia grupa obiektów. Największą liczbę stanowią zakłady, w których świadczone są usługi fryzjerskie i kosmetyczne, niektóre dysponują również urządzeniami do opalania lub stanowiskami do masażu.

Skontrolowane zakłady wyposażone są w preparaty do dezynfekcji narzędzi, powierzchni oraz rąk. W obiektach do wykonywania usług stosowane są narzędzia i sprzęt jednorazowego oraz wielorazowego użytku. Właściciele zakładów posiadają opracowaną i wdrożoną procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.10. Dworce, stacje kolejowe

W ewidencji ujęto dworzec kolejowy w Chorzowie Batorym, który nie został skontrolowany w br. sprawozdawczym.

4.11. Tereny rekreacyjne

W ewidencji ujęto 133 obiekty, skontrolowano 8. Są to tereny rekreacyjne przy trzech zbiornikach wodnych w Parku Śląskim w Chorzowie oraz place zabaw i piaskownice, których dysponentami są gmina Chorzów, przedsiębiorstwa i spółdzielnie mieszkaniowe. W roku

sprawozdawczym skontrolowano 7 placów zabaw i piaskownic będących w zasobach spółdzielni mieszkaniowych na terenie Chorzowa. Przeprowadzone kontrole wykazały, że we wszystkich piaskownicach, przed sezonem wymieniono piasek, piaskownice poddano czyszczeniu, w większości odnowiono obudowy piaskownic oraz urządzenia przeznaczone do zabawy i rekreacji. Place zabaw wyposażone były w pojemniki na odpady komunalne i ławki oraz w większości w regulaminy określające zasady korzystania z obiektów. Utrzymanie bieżącej czystości zarządcy zlecali firmom zewnętrznym.

Skontrolowane place zabaw i piaskownice oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Ponadto, przeprowadzono kontrolę sanitarną na terenie Wodnego Placu Zabaw z infrastrukturą towarzyszącą w Chorzowie przy ul. Floriańskiej. Obiekt jest czynny sezonowo. Zarządca przeprowadza systematyczne badania wody z urządzeń zabawowych.

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanego obiektu oceniono jako dobry.

W roku sprawozdawczym na terenie Parku Śląskiego w Chorzowie został otwarty Wodny Plac Zabaw z 9 atrakcjami wodnymi m.in. aktywatorem, smoczkiem, wiaderkami przelewowymi, dyszami wodnymi, zjeżdżalnią, tęczowym tunelem, tryskaczem. Z uwagi na utrzymujące się przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w wodzie doprowadzanej do urządzeń zabawowych, obiekt w sezonie letnim 2022 r. funkcjonował tylko przez okres 2 tygodni. W związku z powyższym kontrola sanitarna nie została zrealizowana.

4.12. Cmentarze

W ewidencji ujęto 9 cmentarzy, z których skontrolowano 2. Wszystkie skontrolowane cmentarze usytuowane są na utwardzonym podłożu, wyposażone są w punkty wodne zaopatrzone w zimną wodę oraz kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów komunalnych.

W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli cmentarze oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.13. Domy przedpogrzebowe

Na nadzorowanym terenie znajdują się 3 domy przedpogrzebowe świadczące usługi w zakresie przechowywania i przygotowywania zwłok do pochówku oraz transportu. Jeden obiekt posiada prosekatorium. Wszystkie obiekty dysponują środkami transportu do przewozu zwłok i są wyposażone w chłodnie do przechowywania zwłok. W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie obiekty z tej grupy.

Zakład Pogrzebowy ANTABA przy ul. Rodziewiczówny 5 w Chorzowie w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły, przeprowadzona została kontrola sprawdzająca, która wykazała wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej wydanej w dniu 21.10.2021 r. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

W jednym z domów przedpogrzebowych w trakcie przeprowadzonej kontroli sanitarnej, zostały stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne tj. brudna podłoga w sali pożegnań, w sali przygotowania zwłok do pochówku i w chłodniach oraz brudne wnętrza szafki do przechowywania przyborów do toalety pośmiertnej w sali przygotowania zwłok do pochówku, a także brudny zakurzony regał przeznaczony do ekspozycji urn oraz zakurzone trumny w pomieszczeniu ekspozycji trumien. Za stwierdzone nieprawidłowości na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 300 złotych oraz wydano zalecenia doraźne

z terminem ich natychmiastowego wykonania. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę bieżącego stanu higieniczno-sanitarnego. Ponadto, wydano zalecenia doraźne z terminem realizacji do dnia 31.10.2022 r. dotyczące zapewnienia prawidłowego miejsca zewnętrznego mycia środków transportu drogowego przeznaczonego do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, zgodnego z § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. *w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich* (Dz. U. z 2007 r., poz. 1866). Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń doraźnych. Dla tego samego obiektu za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-techniczne tj. zacieki po zalaniu na suficie w pomieszczeniu ekspozycji trumien, uszkodzone kafelki podłogowe w jednej z chłodni i przy wejściu do pomieszczenia przygotowywania zwłok do pochówku oraz zniszczone, z dużymi śladami korozji regały do przechowywania zwłok w obydwu chłodniach, w dniu 06.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą Stronie usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w terminie do dnia 31.10.2022 r. Decyzja została wykonana terminowo.

Ponadto, w innym domu przedpogrzebowym stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne tj. brudną miskę ustępową, umywalkę oraz podłogę w szluzie, brudne kratki wentylacyjne w pomieszczeniu wydawania zwłok, brudną podłogę w szatni czystej dla personelu, brudne i zakurzone półki regału przeznaczonego do przechowywania wycinków pobranych do badań histopatologicznych, pajęczyny we wszystkich pomieszczeniach obiektu. Za stwierdzone nieprawidłowości na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 200 złotych oraz wydano zalecenia doraźne z terminem ich natychmiastowego wykonania. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę bieżącego stanu higieniczno-sanitarnego. Ponadto, dla tego samego obiektu za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-techniczne tj. zalany sufit i ściany z odchodzącą farbą w toalecie dla personelu, brudne ściany oraz zawilgoconie z odchodzącą farbą wokół wnęki okiennej w pomieszczeniu dla lekarzy wykonujących sekcje zwłok, zawilgoconą z ciemnym nalotem ścianę nad oknem wraz z łuszczącą się farbą oraz zawilgocone z czarnym nalotem fugi między kaflami w pomieszczeniu wydawania zwłok, ściany i sufit z miejscowym zaciekiem i łuszczącą się farbą w pomieszczeniu sekcyjnym, uszkodzone płytki podłogowe przy wejściu do chłodni i pomieszczenia wydawania zwłok, uszkodzoną z ubytkiem listwę narożną w korytarzu prowadzącym do chłodni i pomieszczenia wydawania zwłok, uszkodzoną ścianę z ubytkiem tynku w pomieszczeniu spożywania posiłków, brudne ściany oraz zawilgoconie na suficie w szatni czystej, brudne i uszkodzone ściany z ubytkami tynku w pomieszczeniu identyfikacji zwłok, w dniu 13.10.2022 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą Stronie usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w terminie do dnia 31.03.2023 r. W dniu 01.12.2022 r. Strona pisemnie poinformowała o wykonaniu obowiązków decyzji administracyjnej oraz zwróciła się z prośbą o przeprowadzenie kontroli sanitarnej. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązków decyzji.

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanych obiektów oceniono jako zadawalający.

4.14. Inne obiekty

W ewidencji ujęto 137 obiektów. Są to głównie apteki, obiekty sportowe, kulturalne, stacje paliw, targowiska, sklepy z odzieżą używaną, pralnie i punkty przyjęć odzieży do prania, magle, przystanki autobusowe i kolejowe, zakłady pogrzebowe, krematorium, składowiska odpadów, sklepy zielarskie oraz zaopatrzenia medycznego, hurtownie farmaceutyczne, ośrodek pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz inne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 26 obiektów.

4.14.1. Apteki

W ewidencji ujęto 32 obiekty z których skontrolowano 1.

Obiekt dysponuje salą ekspedycyjną, służą z recepturą, zmywalnią, magazynami leków, suplementów i środków opatrunkowych, komorą przyjęć, szatnią dla pracowników, pomieszczeniem socjalnym, toaletą oraz pomieszczeniem gospodarczym z punktem poboru wody do sprzątnia. Skontrolowana apteka wyposażona była w preparaty do dezynfekcji rąk i powierzchni.

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny skontrolowanego obiektu oceniono jako zadawalający.

4.14.2. Obiekty sportowe

Na nadzorowanym terenie znajduje się 16 obiektów sportowych. Są to: kompleksy i kluby sportowe, stadiony, hale, boiska oraz korty tenisowe. W roku sprawozdawczym skontrolowano 5 obiektów. Wszystkie dysponują zapleciami sanitarnymi z toaletami, natryskami i szatniami. Punkty wodne wyposażone były w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Skontrolowane obiekty zaopatrzone były w środki czystości i preparaty dezynfekcyjne.

W obiekcie sportowym GKS przy ul. Bukowej 1 w Katowicach, który w ubiegłym roku sprawozdawczym został oceniony jako zły, przeprowadzona została kontrola sprawdzająca, która wykazała wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej wydanej w dniu 29.06.2021 r. i prolongowanej na wniosek Strony do dnia 21.01.2022 r. Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

W związku z nieprawidłowościami sanitarno-technicznymi stwierdzonymi podczas kontroli w jednym z obiektów sportowych w Chorzowie, w dniu 16.08.2022 r. została wydana decyzja administracyjna nakazująca Stronie: naprawić lub wymienić płytki podłogowe na schodach przy wejściu do głównego budynku oraz na schodach przy wejściu na płytę stadionu, uzupełnić ubytki płytki podłogowej przy punkcie medycznym, a także uzupełnić ubytki tynku w ścianie przy wejściu na płytę stadionu. Termin usunięcia powyższych nieprawidłowości wyznaczono do dnia 31.10.2022 r. Decyzja została wykonana terminowo.

Stan higieniczno-sanitarny i techniczny pozostałych skontrolowanych obiektów oceniono jako zadawalający.

4.14.3. Pralnie, punkty przyjęć odzieży do prania, magle

W tej grupie ujęto 4 obiekty: 2 pralnie, punkt przyjęć odzieży do prania oraz magiel.

W Pralni Mokrej przy ul. Legnickiej 84/86 w Chorzowie, która w ubiegłym roku sprawozdawczym została oceniona jako zła, przeprowadzona została kontrola sprawdzająca, która wykazała wykonanie obowiązku decyzji administracyjnej wydanej w dniu 19.10.2021 r.

Wobec powyższego obiekt oceniono jako zadawalający.

4.14.4. Przystanki kolejowe

W ewidencji ujęto 2 obiekty, które nie zostały skontrolowane w br. sprawozdawczym.

Na terenie Chorzowa trwają prace związane z modernizacją linii kolejowej, których zakończenie planowane jest na grudzień 2023 roku. W związku z powyższym ruch pociągów pasażerskich został zawieszony. Zaplanowana kontrola sanitarna nie została przeprowadzona.

4.14.5. Przystanki autobusowe

W ewidencji ujęto 3 przystanki usytuowane w centrum Chorzowa (obsługujące również ruch międzynarodowy). W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie przystanki zlokalizowane na terenie Chorzowa. Przeprowadzone kontrole wykazały, że wszystkie utrzymane były w dobrym stanie porządkowym i technicznym, wyposażone były w wiaty przystankowe, ławki oraz kosze na śmieci. Przystanki sprzątane są codziennie przez firmy usługowe na zlecenie gmin. Zgodnie z deklaracją zarządców skontrolowanych obiektów na bieżąco uzupełniane są, notorycznie niszczone, informacje słowno-graficzne o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

4.14.6. Pozostałe obiekty

W ewidencji ujęto 80 obiektów, z których skontrolowano 16, m.in. stacje paliw, obiekty kulturalne, targowiska i ośrodek pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom. Najwięcej kontroli przeprowadzono na stacjach paliw. Większość skontrolowanych stacji paliw wyposażonych była w toalety dla klientów. Toalety zaopatrzone były w środki higieny, tj. mydło płynne w dozownikach ściennych, podajniki na ręczniki papierowe, papier toaletowy oraz pojemniki na odpady komunalne z wkładem foliowym. Utrzymaniem bieżącej czystości zajmują się pracownicy obsługujący stacje.

Skontrolowane w tej grupie obiekty oceniono jako zadawalające pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.15. Stan sanitarny środków transportu

4.15.1. Środki transportu do przewozu chorych

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych środków transportu do przewozu chorych.

4.15.2. Środki transportu do przewozu zwłok i szczątków

W ramach kontroli zakładów pogrzebowych skontrolowano 3 pojazdy przeznaczone do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Wszystkie zarejestrowane były jako pojazdy specjalne, zgodnie z przepisami o ruchu drogowym i spełniały wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. *w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich* (Dz. U. z 2007 r., Nr 249, poz. 1866). Stan sanitarno-

higieniczny skontrolowanych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich nie budził zastrzeżeń. Wszystkie samochody wyposażone były w dostateczną ilość preparatów dezynfekcyjnych, środków ochrony indywidualnej, worków na zwłoki oraz apteczki pierwszej pomocy medycznej. Każdorazowo, po przewiezieniu zwłok samochody są myte i dezynfekowane na terenie zakładów lub w myjniach samochodowych. Dla jednego z domów przedpogrzebowych wydano zalecenia doraźne z terminem realizacji do dnia 31.10.2022 r. dotyczące zapewnienia prawidłowego miejsca zewnętrznego mycia środków transportu drogowego przeznaczonego do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, zgodnego z § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. *w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich* (Dz. U. z 2007 r., Nr 249, poz. 1866). Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń doraźnych.

Stan pojazdów przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich oceniono jako zadawalający pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

4.15.3. Środki transportu do przewozu bielizny

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych środków transportu do przewozu bielizny.

4.15.4. Inne kontrolowane środki transportu

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono kontroli sanitarnych innych środków transportu.

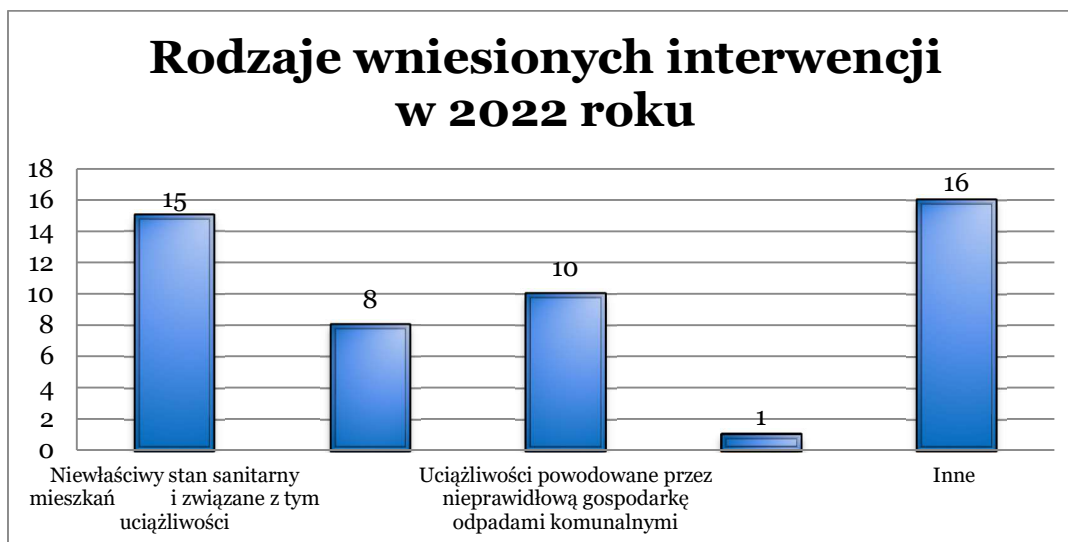
Wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Chorzowie przeprowadzono wizytacje środków komunikacji miejskiej (autobusów i tramwajów), kursujących na terenie Chorzowa. Podczas wizytacji stwierdzono przestrzeganie „Zasad bezpiecznego korzystania z pojazdów publicznego transportu zbiorowego w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce” opracowanych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia oraz Ministra Infrastruktury. W pojazdach wydzielono dla kierowców kabiny, uniemożliwiające kontakt z pasażerami, obsługa pojazdu wyposażona była w maseczki oraz preparaty do dezynfekcji rąk. W widocznych miejscach umieszczono informacje o konieczności zakrywania ust i nosa.

Ponadto, w ramach wniesionej interwencji dotyczącej nieprzestrzegania obostrzeń wynikających z wystąpienia stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przez kierowców taksówek, przeprowadzono wizytacje w taksówkach. Przeprowadzone wizytacje wykazały, że kierowcy posiadali środki ochrony indywidualnej tj. maseczki oraz rękawiczki jednorazowego użytku. W widocznych miejscach umieszczono informacje o konieczności zakrywania ust i nosa. Ponadto, większość pojazdów wyposażonych było w preparaty do dezynfekcji rąk i powierzchni oraz maseczki jednorazowego użytku udostępniane klientom. Mając na uwadze powyższe wystosowano pismo do korporacji taksówkowej działającej na terenie Chorzowa, którego pojazdy objęto wizytacją, przypominające o wytycznych dla funkcjonowania kierowców taksówek w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce przygotowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii z Głównym Inspektorem Sanitarnym.

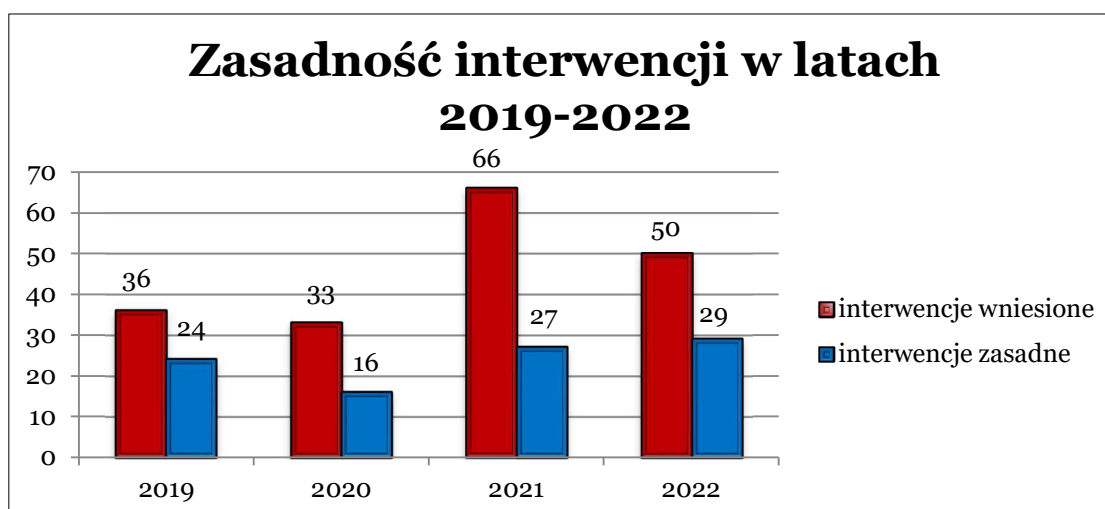
4.16. Interwencje

W 2022 roku wpłynęło 50 interwencji, z których 2 przekazano bezpośrednio właściwym organom w celu rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami, natomiast 7 interwencji przekazano

właściwym organom, po wstępnym rozpoznaniu. Z wszystkich rozpatrzonych interwencji, 29 było częściowo bądź całkowicie zasadnych.

Rysunek 13 Rodzaje wniesionych interwencji w 2022 roku

Rysunek 14 Zasadność interwencji w latach 2019-2022

Najczęściej w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych, potwierdzano zasadność interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi.

W roku sprawozdawczym rozpatrzono interwencję dot. uciążliwości powodowanych przez hałas, która wpłynęła w grudniu 2021 roku. W związku z powyższym, przeprowadzono kontrole sanitarne w obiekcie użyteczności publicznej tj. lokalu gastronomicznym przy ul. Sobieskiego 17 w Chorzowie, w którym zainstalowane było urządzenie emitujące hałas oraz w lokalu mieszkalnym zlokalizowanym pod tym samym adresem, do którego hałas przenikał. Pracownicy Oddziału

Labolatoryjnego Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gliwicach, w trakcie kontroli, nie dokonali pomiarów poziomu dźwięku przenikającego do mieszkania, gdyż urządzenie emitujące hałas, zainstalowane w lokalu gastronomicznym było wyłączone i nie było możliwości uruchomienia urządzenia. Właściciel lokalu gastronomicznego poinformował pismem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie o wyłączeniu na stałe urządzenia emitującego hałas. Ponadto, od właścicielki lokalu mieszkalnego nr 17 przy ul. Sobieskiego w Chorzowie uzyskano telefoniczną informację, iż hałas pochodzący z urządzenia zainstalowanego w lokalu gastronomicznym przy ul. Sobieskiego 17 w Chorzowie nie jest słyszalny w porze nocnej, natomiast występuje w godzinach popołudniowo-wieczornych. W związku z powyższym, w dniu ustalonym z właścicielem mieszkania, w godzinach popołudniowo-wieczornych, przedstawiciele Państwowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie przeprowadzili wizję w przedmiotowym lokalu mieszkalnym. O powyższej kontroli nie został powiadomiony właściciel lokalu gastronomicznego. Podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono hałasu w lokalu mieszkalnym przy ul. Sobieskiego 17 w Chorzowie. Mając na uwadze powyższe, odstąpiono od kolejnego przeprowadzenia pomiarów poziomu dźwięku przenikającego do przedmiotowego lokalu mieszkalnego.

W I kwartale 2022 roku przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające wykonanie, przez właściciela mieszkania, obowiązku określonego decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie z dnia 09.11.2021 r., tj. doprowadzenia do stanu czystości oraz usunięcia zalegających przedmiotów w lokalu mieszkalnym nr 3 przy ul. Brzozowej 20 w Chorzowie. W trakcie kontroli stwierdzono niewykonanie obowiązku określonego w ww. decyzji. W związku z powyższym wszczęto postępowanie egzekucyjne wobec właściciela mieszkania oraz nałożono 2 grzywny w celu przymuszenia. Ponadto, w toku prowadzonego postępowania otrzymano zawiadomienie od lokatorów nieruchomości dotyczące bezpośredniego zbiorowego zagrożenia dla zdrowia lub mienia wszystkich mieszkańców budynku. Wobec powyższego, wystosowano pismo do Prokuratury Rejonowej w Chorzowie celem zgłoszenia, iż postępowanie lokatora mieszkania może stanowić powszechne niebezpieczeństwo dla zdrowia wielu osób (art.165 k.k.). W marcu 2022 r. w wyniku przeprowadzonej kontroli sprawdzającej, stwierdzono wykonanie obowiązku przedmiotowej decyzji tj. doprowadzenia do stanu czystości i usunięcia zbędnych przedmiotów z lokalu mieszkalnego przy ul. Brzozowej 20 w Chorzowie.

W związku z wniesioną interwencją dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego w strefie SPA w Salonie Urody zlokalizowanym w Hotelu Gorcowski przy ul. Stefana Batorego 35 w Chorzowie przeprowadzono kontrolę sanitarną, w przebiegu której stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne dotyczące użytkowania wanny z hydromasażem. W związku z powyższym na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 100 złotych. W przebiegu kontroli stwierdzono usunięcie nieprawidłowości sanitarno-higienicznych.

Inne interwencje dotyczyły głównie niewłaściwego stanu sanitarnego i zalewania terenu nieruchomości ściekami, pogorszenia jakości wody na pływalni. W większości przypadków właściciele/zarządcy budynków niezwłocznie sami podejmowali działania mające na celu usunięcie awarii kanalizacyjnych, w tym wypompowywanie ścieków, udrażnianie studzienek kanalizacyjnych, w razie konieczności wymianę instalacji kanalizacyjnej, opróżnianie i czyszczenie studzienek kanalizacyjnych oraz osadników. Miejsca po zalaniu każdorazowo poddawane były dezynfekcji, a w razie potrzeby dezodoryzacji.

W trakcie rozpatrywania interwencji podejmowano współpracę z zarządcami budynków i nieruchomości, władzami samorządowymi, ośrodkiem pomocy społecznej oraz z innymi Sekcjami tut. Stacji tj. Sekcją NS – EP, NS – HP, NS – HZZiPU. Ponadto, podejmowano współpracę z przedstawicielami Straży Miejskiej w Chorzowie, którzy uczestniczyli we wspólnych wizjach dotyczących zalegających odpadów na terenach nieruchomości.

4.17. Akcje i współpraca akcyjna z innymi komórkami psse/jednostkami/organami

W 2022 r., współdziałając z innymi Sekcjami tut. Stacji, przeprowadzono 19 wizytacji dotyczących utrzymania właściwego stanu sanitarnego obiektów, w których przebywali uchodźcy z Ukrainy. Wizytacje przeprowadzono m.in. w szkołach, obiektach noclegowych i hotelach, parafiach, fundacjach, salach gimnastycznych. W wyniku przeprowadzonych wizytacji stwierdzono, że warunki sanitarne dla osób zakwaterowanych z Ukrainy zostały zapewnione właściwie. Osoby przebywające na terenie obiektów zapewnione miały łóżka bądź materace z kocami, poduszkami i ręcznikami. Zapewniono dostęp do toalet oraz natrysków, zaopatrzonych w środki higieny tj. mydło płynne, środki dezynfekujące, ręczniki papierowe oraz kosze na odpady wyłożone workami foliowymi. Obiekty wyposażone były w bieżącą zimną i ciepłą wodę. Dla uchodźców udostępniono pralki oraz zapewniono środki do prania i sprzątaniam.

Ponadto, zgodnie z wnioskiem strony, dla 1 obiektu wydano opinię sanitarną dotyczącą zakwaterowania obywateli Ukrainy w obiekcie w zakresie spełnienia wymagań higienicznych, zdrowotnych i środowiskowych.

4.18. Ocena jakości sanitarnej wody

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi stały nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej oraz wody na pływalniach.

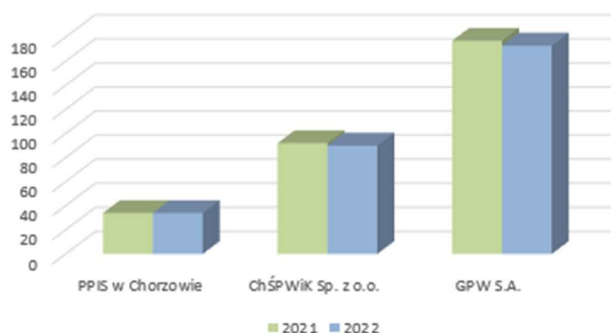
4.18.1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Zbiorowe zaopatrzenie mieszkańców w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi należy do zadań własnych gminy i jest realizowane przez Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Ze względu na brak ujęć własnych na terenie Chorzowa, miasto zaopatrywane jest w wodę w ramach wodociągu grupowego stanowiącego własność Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów Spółka Akcyjna w Katowicach z ujęć zlokalizowanych poza nadzorowanym terenem – w Miasteczku Śląskim, Świerklańcu, Kobiernicach, Czańcu i Goczałkowicach. Ze względu na „końcówkowy” układ sieci wodociągowej, charakteryzujący się ciągłym mieszaniami wody z różnych ujęć, konieczne jest prowadzenie stałego nadzoru nad jakością wody.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) regularnie pobierano próbki wody ze studzienek wodomierzowych, z przyłączy wodociągowych oraz z instalacji wewnętrznych w budynkach, w celu sprawdzenia jej jakości na każdym etapie dystrybucji.

W 2022 r. pobrano **297 próbek** wody w tym:

- ✓ w ramach bieżącego nadzoru przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego – **34 próbki**;
- ✓ w ramach wewnętrznej kontroli realizowanej przez:
 - Chorzowsko-Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. - **90 próbek**;
 - Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA- **173 próbki**.

Rysunek 15 Liczba próbek wody pobranych w latach 2021-2022

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na podstawie sprawozdań z badań laboratoryjnych, nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

Kontrole wewnętrzne przeprowadzone przez GPW SA, wykazały nieznaczne przekroczenia wartości chloroformu w próbkach wody pobranych ze studni wodomierzowych Chorz/10 przy ul. Gałeczki, Chorz/14 przy ul. Inwalidzkiej oraz Chorz/29 przy ul. Żołnierskiej. Przedsiębiorstwo wystosowało pismo informujące o wprowadzeniu monitoringu operacyjnego, który miał na celu zwiększenie częstotliwości pobierania próbek wody do badań w kierunku ubocznych produktów dezynfekcji w punktach, w których stwierdzono przekroczenia chloroformu. Kontrolne pobory próbek wody nie wykazały przekroczeń ww. parametrów.

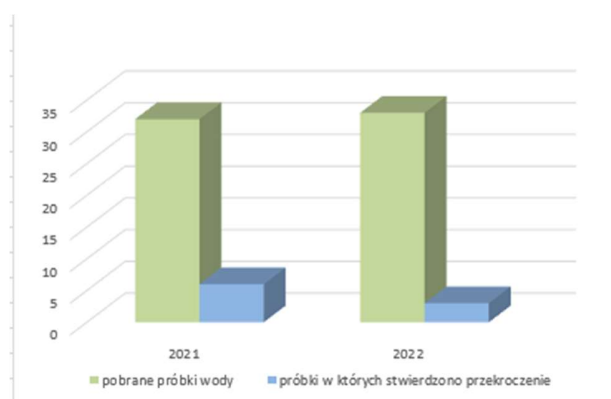
W 2022 r. nie odnotowano interwencji dotyczącej pogorszonej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Mając na uwadze, że przekroczenia fizykochemiczne występowały krótkotrwale i incydentalnie stwierdzono, że **woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) i była przydatna do spożycia.**

4.18.2. Ciepła woda użytkowa

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) sprawowano nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, domach pomocy społecznej, obiektach hotelarskich oraz innych obiektach zamieszkania zbiorowego.

Pobrano łącznie **33 próbki** ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp., w **3 próbkach** stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii.

Rysunek 16 Liczba pobranych próbek ciepłej wody w latach 2021-2022

W związku ze stwierdzeniem średniego skażenia instalacji ciepłej wody użytkowej, w Ośrodku Wsparcia Rodziny przy ul. Siemianowickiej 58 w Chorzowie, wydano decyzję nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych do stanu zgodnego z wymaganiami ww. rozporządzenia. Decyzja została wykonana terminowo

4.18.3. Woda na pływalniach

Realizując zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi nadzór nad 6 pływalniami. W 2022 r. w ramach nadzoru pobrano **40 próbek** wody z niecek basenowych, systemów cyrkulacji oraz natrysków na pływalniach z czego w 7 stwierdzono przekroczenia badanych parametrów. Przekroczenia dotyczyły najczęściej podwyższonych wartości chloroformu. W jednym obiekcie stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii *Legionella* sp. w natryskach.

W ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora w Chorzowie harmonogramami, zarządcy pobrali łącznie **325 próbek** wody na pływalniach, z czego w **45** stwierdzono przekroczenia badanych parametrów. Najczęściej odnotowywano przekroczenia parametrów fizykochemicznych – chloru wolnego, chloru związanego i chloroformu.

Dla jednej z pływalni w związku ze stwierdzonymi, podczas kontroli oceny stanu sanitarnego, nieprawidłowościami wydano zalecenia doraźne wynikające z nieprzestrzegania wymagań określonych w ww. rozporządzeniu tj. m.in. brak systematycznie prowadzonych i zarejestrowanych pomiarów potencjału redox, chloru wolnego i związanego, brak zamieszczonego w widocznym miejscu komunikatu o aktualnej jakości wody oraz o ostatniej ocenie jakości wody na pływalni dokonanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie. Zalecenia doraźne zostały wykonane terminowo.

W roku sprawozdawczym wydano **6 zbiorczych rocznych ocen** jakości wody na pływalni. **5** ocen stwierdzających, że woda spełniała wymagania oraz **1**, że warunkowo spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

5. Sekcja Higieny Pracy

5.1. Nadzór bieżący nad zakładami pracy.

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie w 2022r. obejmowała ewidencją 672 zakłady pracy (Tabela 1), w których zatrudnionych jest ogółem 23 655 pracowników (Tabela 2).

Zdecydowana większość to zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników.

Lata	2020	2021	2022
Liczba zakładów nadzorowanych	634	646	672

Tabela 2 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2020-2022

Lata	2020	2021	2022
Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach	23370	23646	23655

Tabela 3 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2020-2022

Sekcja Higieny Pracy nadzoruje warunki higieny pracy w zakładach o zróżnicowanym profilu produkcji oraz świadczonych usług, takich jak: przemysł hutniczy, spożywczy, metalowy, lekki, chemiczny, kosmetyczny, usługi budowlane, komunalne i gospodarki odpadami, transportowe, motoryzacyjne, a także zakłady lecznicze i opieki społecznej, zakłady weterynaryjne, sklepy wielkopowierzchniowe, hotele, obiekty użyteczności publicznej oraz jednostki służb mundurowych podległych MSWiA.

Działania kontrolne w zakładach pracy pozwalają na:

- ✓ ustalenie rodzaju czynników szkodliwych i uciążliwych występujących na stanowiskach pracy,
- ✓ ocenę narażenia zawodowego pracowników w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyniki przeprowadzonych badań i pomiarów środowiskowych,
- ✓ podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników na temat zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- ✓ współpracę i mobilizowanie pracodawców do podejmowania działań mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom spowodowanym warunkami

pracy, w tym również działania administracyjne na rzecz ich wyeliminowania lub ograniczenia,

- ✓ nadzór nad spełnianiem przez pracodawców wymagań związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na szkodliwe dla zdrowia czynniki biologiczne oraz czynniki wykazujące działanie rakotwórcze lub mutagenne,
- ✓ nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dot. warunków higieny pracy w zakładach pracy, w tym zapewnienie właściwych pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz odpowiedniego wyposażenia do wykonywania tej pracy, w tym odzieży roboczej, ochronnej i środków ochrony indywidualnej,
- ✓ nadzór nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy.

Sekcji Higieny Pracy nadzoruje również przestrzeganie przepisów w zakresie:

- ✓ wprowadzania do obrotu substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin, w tym stwarzających zagrożenie dla zdrowia człowieka oraz środowiska,
- ✓ obowiązków pracodawcy związanych ze stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin,
- ✓ wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz udostępniania na rynku i stosowania w działalności zawodowej produktów biobójczych,
- ✓ wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów narkotyków kat. 2 i 3,
- ✓ wprowadzania do obrotu detergentów,
- ✓ wprowadzania do obrotu i udostępniania na rynku produktów kosmetycznych.
- ✓ zakazu wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Działalność Sekcji Higieny Pracy do marca 2022 roku polegała również na wykonywaniu czynności związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. W związku z powyższym przeprowadzono 24 wizytacje w nadzorowanych obiektach z terenu Chorzowa sprawdzając przestrzeganie obostrzeń wynikających z wystąpienia stanu epidemii wywołanej zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W 2022 roku w nadzorowanych zakładach pracy przeprowadzono ogółem 168 kontroli (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, sprawdzające realizację wydanych wcześniej decyzji, a także kontrole interwencyjne i doraźne). Skontrolowano 137 zakładów (Tabela 3), w których łącznie zatrudnionych jest 8842 pracowników.

Lata	2020	2021	2022
Liczba zakładów skontrolowanych	81	68	137

Tabela 4 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2020-2022

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

- ✓ zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych lub niezgodne z obowiązującymi wymaganiami ich wyposażenie,
- ✓ brak aktualnych wyników badań i pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,

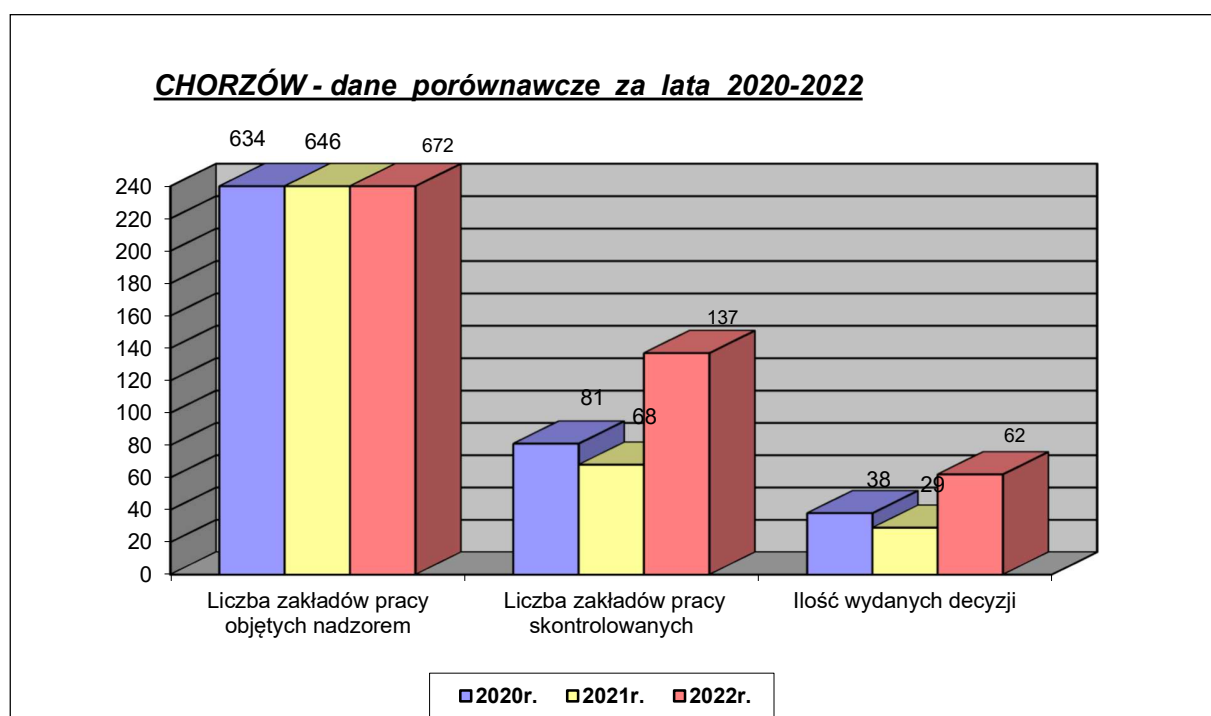
- ✓ brak rejestru prac, rejestru pracowników narażonych na działanie czynnika o działaniu rakotwórczym,
- ✓ brak zgodnej z wymaganiami oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie rodzaje zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- ✓ niezgodne z wymaganiami oznakowanie wprowadzanych do obrotu mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie.

W 2022r. w związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami Sekcja Higieny Pracy prowadziła postępowania administracyjno-egzekucyjne. Zostało wydanych 62 decyzje administracyjne (Tabela 4) zawierające 327 nakazów m.in. w zakresie:

- ✓ substancji i mieszanin chemicznych: 32 nakazów,
- ✓ produktów kosmetycznych: 17 nakazów,
- ✓ produktów biobójczych: 2 nakazy,
- ✓ substancji i ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym: 20 nakazów,
- ✓ szkodliwych dla zdrowia czynników biologicznych występujących w środowisku pracy: 3 nakazy,
- ✓ badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy: 33 nakazy,
- ✓ obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy do dopuszczalnych NDS i NDN: 3 nakazy,
- ✓ oceny ryzyka zawodowego: 15 nakazów,
- ✓ właściwego stanu pomieszczeń higieniczno-sanitarnych: 134 nakazy,
- ✓ właściwego stanu pomieszczeń pracy i pomieszczeń magazynowych: 59 nakazów,
- ✓ systemu udzielania pierwszej pomocy : 2 nakazy,
- ✓ odzieży roboczej: 6 nakazów,
- ✓ opracowania instrukcji stanowiskowych i BHP: 1 nakaz.

Lata	2020	2021	2022
Liczba wydanych decyzji	38	29	62

Tabela 5 Liczba wydanych decyzji w latach 2020-2022

Rysunek 17 Dane porównawcze za lata 2020-2022

W minionym roku kontynuowano zaplanowane na lata 2021-2022 działania kontrolne związane z nadzorem nad warunkami pracy i oceną narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych. Sekcja Higieny Pracy w w/w zakresie przeprowadziła 1 kontrolę w 1 podmiocie. W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stosowania stwarzających zagrożenie mieszanin chemicznych o działaniu rakotwórczym, stanu pomieszczeń higienicznosanitarnych oraz stanu pomieszczeń pracy.

Została wydana 1 decyzja administracyjna (5 nakazów).

W związku z obowiązkiem prowadzenia przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nadzoru nad warunkami pracy w przypadku narażenia na radon Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła jedną kontrolę.

Spośród 672 nadzorowanych zakładów pracy stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia w 21 zakładach. Przekroczenia NDS i NDN stwierdzone w 2022r. dotyczyły branż o następujących profilach produkcji:

- ✓ PKD 16: działalność tartaku – produkcja wyrobów tartacznych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 22: produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 23: wyburzanie i murowanie kadzi stalowniczych, obróbka płytek ceramicznych - w 2 zakładach,
- ✓ PKD 24: produkcja metali (w tym przemysł hutniczy), toczenie walców do klatek walcowniczych - w 5 zakładach,
- ✓ PKD 28: produkcja konstrukcji stalowych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 30: produkcja sprzętu transportowego (zakład produkujący wagony i tramwaje) - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 38: recykling, przetwarzanie odpadów z tworzyw sztucznych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 42, 43, 46: wykonywanie instalacji gazowych, ciepłych, budowa dróg, usługi stolarskie w 5 zakładach,

- ✓ PKD 82: produkcja opakowań drewnianych - w 1 zakładzie,
- ✓ PKD 91, 93: utrzymanie terenów zielonych (koszenie trawy, wycinka drzew) - w 3 zakładach.

W zakładach, w których stwierdzono największą liczbę przekroczeń NDS i NDN, rodzaj prowadzonej produkcji lub wykonywanych usług sprawił, że pracownicy narażeni byli na więcej niż jeden czynnik szkodliwy.

Pracownicy zatrudnieni w przemyśle hutniczym, narażeni byli zarówno na hałas, jak również na drgania mechaniczne.

Ogółem w warunkach przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia w 2022r. zatrudnionych było 369 pracowników (w 2021r. - 402 osoby) z czego:

- ✓ produkcja metali (w tym przemysł hutniczy) - 163 pracowników,
- ✓ produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych - 8 pracowników,
- ✓ produkcja sprzętu transportowego (produkcja wagonów i tramwajów) - 120 pracowników,
- ✓ prace sezonowe związane z utrzymaniem terenów zielonych koszeniem traw, wycinką drzew - 17 pracowników,
- ✓ produkcja konstrukcji stalowych, części dla przemysłu motoryzacyjnego oraz przemysłowych urządzeń wentylacyjnych - 31 pracowników,
- ✓ produkcja wyrobów tartacznych oraz opakowań drewnianych - 4 pracowników,
- ✓ murowanie kadzi stalowych, obróbka ceramiczna płytek i kafli - 3 pracowników,
- ✓ przetwórstwo tworzyw sztucznych - recykling - 4 pracowników,
- ✓ wykonywanie instalacji gazowych, cieplnych, budowa dróg, usługi stolarskie - 21 pracowników.

Najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w nadzorowanych zakładach pracy podobnie jak w latach ubiegłych, był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 19 nadzorowanych zakładach. Łącznie liczba osób narażonych na jego oddziaływanie stanowiła 1,5% ogółu zatrudnionych w różnych gałęziach gospodarki. W celu poprawy warunków pracy sporządzono i wdrożono programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas. PPIS w tym zakresie wydał 2 decyzje.

5.2. Nadzór nad czynnikami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Sekcja Higieny Pracy nadzoruje 47 zakładów, w których pracownicy narażeni są bądź mają kontakt z czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi. Przeprowadzono 22 kontrole w w/w zakresie.

Najczęściej występujące czynniki o działaniu rakotwórczym to pyły drewna, promieniowanie jonizujące, substancje chemiczne wchodzące w skład wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, substancje chemiczne wykazujące działanie rakotwórcze lub mutagenne stosowane jako odczynniki laboratoryjne (formaldehyd, fenoloftaleina). Liczbę osób narażonych na czynniki rakotwórcze lub mutagenne w skontrolowanych zakładach oceniono na 233, natomiast zatrudnionych w kontakcie z tymi czynnikami na 110. Zostały wydane 4 decyzje administracyjne dotyczące: uzupełnienie dokumentacji o rejestr prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikiem o działaniu rakotwórczym oraz rejestr pracowników narażonych na te czynniki, aktualizacji oceny ryzyka zawodowego, poinformowania pracowników o narażeniu na czynnik o działaniu rakotwórczym, przeszkolenia pracowników w zakresie narażenia na czynnik o działaniu rakotwórczym oraz przesłania

informacji o czynnikach rakotwórczych właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu.

5.3. Nadzór nad szkodliwymi dla zdrowia czynnikami biologicznymi.

W ramach nadzoru w zakresie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia występujących w środowisku pracy przeprowadzono w minionym roku 12 kontrole w 12 zakładach pracy. Oceniono działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z występowaniem tych czynników w m. in. w zakładach produkcji żywności, sklepie wielkopowierzchniowym, zakładzie produkującym samochody do przewozu odpadów komunalnych, jednostkach służb mundurowych oraz w zakładzie pogrzebowym.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku procedur postępowania w związku z narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne dla zdrowia, braku oceny ryzyka zawodowego związanego z narażeniem na szkodliwe czynniki biologiczne oraz braku rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3.

Wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości.

5.4. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami /Sekcja Higieny Pracy

W 2022r. przeprowadzono 44 kontrole w 43 podmiotach stosujących w swojej działalności zawodowej stwarzające zagrożenie substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składniki mieszanin chemicznych.

Sekcja Higieny Pracy skontrolowała substancje chemiczne w postaci własnej stosowane do produkcji mieszanin chemicznych, mieszaniny chemiczne takie jak: farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje, środki czyszczące, dezynfekcyjne, smary, oleje, produkty z grupy chemii budowlanej. W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: brak lub nieaktualne karty charakterystyki stosowanych mieszanin chemicznych, brak spisu stosowanych stwarzających zagrożenie mieszanin chemicznych, brak środka neutralizującego.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 4 decyzje administracyjne.

W zakresie wprowadzanych do obrotu substancji chemicznych w postaci własnej lub jako składników mieszanin oraz wyrobów chemicznych w 2022 roku przeprowadzono 8 kontroli w 8 podmiotach. Wśród wprowadzających do obrotu są producenci, dystrybutorzy (m.in. hurtownie, sklepy wielkopowierzchniowe, stacje benzynowe, drogerie) oraz formulatorzy (dalsi użytkownicy).

W trakcie kontroli oceniano realizację wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu, celem zapewnienia odbiorcom produktów chemicznych prawidłowych informacji dotyczących bezpiecznego stosowania (skontrolowano oznakowanie opakowań, opakowania i karty charakterystyki produktów oraz wymaganą dokumentację).

W jednym podmiocie kontrolę przeprowadzono w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym realizacji projektu REF-10 (REACH -EN-FORCE-10) w zakresie sprawdzenia spełniania wymogów prawnych wprowadzanych na rynek produktów - zintegrowana kontrola produktów chemicznych.

Kontrolujący zgodnie z projektem REF-10 w trakcie kontroli szczegółowo ocenili produkt pod kątem przestrzegania ograniczeń poszczególnych substancji włączonych do załącznika XVII

rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. - w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto kontrolujący ocenili dla 3 produktów karty charakterystyki oraz oznakowanie, stwierdzając uchybienia dot. nieprawidłowego oznakowania produktów. Podmiot usunął w/w nieprawidłowości przed wszczęciem postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej nakazującej stronie wykonanie obowiązków. W związku z powyższym nie została wydana decyzja administracyjna.

W dwóch podmiotach natomiast przeprowadzono działania kontrolne w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym przeprowadzenia działań kontrolnych w obiektach sprzedających produkty konopne. W jednym podmiocie stwierdzono nieprawidłowości dotyczące oznakowania opakowań produktów chemicznych.

W 2022r. sprawdzono karty charakterystyki dla 32 produktów chemicznych (zakwestionowano 2), natomiast oznakowanie dla 35 produktów chemicznych (zakwestionowano 13). Dla 5 mieszanin chemicznych stwierdzono brak dostępnych dla odbiorców kart charakterystyki.

W 2022r. Sekcja Higieny Pracy w trakcie prowadzonych działań kontrolnych stwierdziła następujące nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin:

- ✓ na etykietach mieszanin chemicznych nie zamieszczono zwrotu określającego środki ostrożności dot. usuwania tej mieszaniny oraz unieszkodliwienia opakowania,
- ✓ identyfikator produktu na etykietach nie jest taki sam jak ten, który został użyty w kartach charakterystyki tych produktów
- ✓ na etykietach w identyfikatorze produktu nie podano nazw substancji w mieszaninach, która decydują o ich zaklasyfikowaniu we wskazanych kategoriach,
- ✓ na etykiecie produktu wymaganych informacji nie umieszczono razem,
- ✓ na etykiecie mieszaniny chemicznej podano nieprawidłowe brzmienie zwrotu wskazującego rodzaj zagrożenia (H412),
- ✓ na etykiecie mieszaniny chemicznej wskazano piktogram określający rodzaj zagrożenia, który nie wynika z tabeli określających elementy etykiety wymagane dla każdej klasy zagrożenia wymienione w załączniku I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r.,
- ✓ na etykiecie opakowań produktu niezgodne z częścią 2 załącznika IV Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16.12.2008r. brzmienie zwrotów określających środki ostrożności,
- ✓ opakowania mieszanin chemicznych nie są opatrzone etykietami w języku polskim zawierającymi odpowiednie elementy,
- ✓ niezgodna z załącznikiem do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 878/2020 z dnia 18.06.2020r. karta charakterystyki mieszaniny chemicznej,
- ✓ brak dostępnych dla odbiorców kart charakterystyki mieszanin chemicznych

W związku z powyższym dla 3 podmiotów zostały wydane 3 decyzje administracyjne nakazujące Stronom wykonanie nieprawidłowości, obejmujące 23 nakazy.

Ponadto w związku z niespójnościami dotyczącymi określenia prawidłowej klasyfikacji mieszaniny chemicznej pochodzącej od podmiotu nadzorowanego przez innego inspektora sanitarnego, Sekcja Higieny Pracy wystosowała pismo do inspektora sanitarnego zgodnie z właściwością terytorialną w celu wyjaśnienia sprawy.

W kwietniu 2022 roku Sekcja Higieny Pracy brała udział w działaniach kontrolnych związanych z sytuacją kryzysową dotyczącą serii zatruc w województwie śląskim denaturatem.

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy przeprowadzili 22 kontrole w 19 obiektach (sklepy, stacje benzynowe, hurtownie) wprowadzających do obrotu dla klientów indywidualnych denaturat pochodzący od różnych producentów, zabezpieczając 687 sztuk opakowań jednostkowych w związku z podejrzeniem, iż zawierają one w swoim składzie niedozwoloną ilość metanolu.

Do badań w celu określenia zawartości alkoholu metylowego w denaturacie pobrano 67 próbek i przekazano do laboratorium. Wyniki badań jednej pobranej próbki wykazały zawartość metanolu w stężeniu równym 70,4 % wbrew obowiązującym na terytorium RP ograniczeniom. W związku z powyższym została wydana decyzja administracyjna nakazująca Stronie wycofać z obrotu denaturat zawierający w swoim składzie niedozwoloną ilość metanolu z trybem natychmiastowym.

Ponadto przeprowadzono 5 wizytacji obiektów w w/w zakresie - w tych obiektach nie stwierdzono wprowadzania do obrotu denaturatu.

5.5. Nadzór nad produktami biobójczymi /Sekcja Higieny Pracy

W 2022r. w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych oraz wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 25 kontroli w 21 podmiotach (sklepy, drogerie, hurtownie, sklepy zoologiczne).

Kontrole w w/w zakresie przeprowadzone zostały w ramach bieżącego nadzoru, na podstawie list dystrybucyjnych przesłanych przez innych inspektorów sanitarnych zgodnie z właściwością miejscową oraz w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym wzmożenia nadzoru nad produktami biobójczymi należącymi do grupy produktowej 18 i 19 załącznika V rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r. W trakcie działań kontrolnych Sekcja Higieny Pracy sprawdzała również czy nadzorowane podmioty nie udostępniają na rynku produktów biobójczych wycofanych z obrotu przez innych inspektorów sanitarnych.

W jednym podmiocie kontrolę przeprowadzono w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym realizacji projektu BEF-2 (BPR -EN-FORCE-2) w zakresie sprawdzenia zgodności z obowiązkami wynikającymi z rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych. Kontrolujący zgodnie z projektem BEF-2 w trakcie kontroli szczegółowo ocenili 5 produktów uznanych za produkty biobójcze, które objęte są środkami przejściowymi zgodnie z art. 89 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r. z krajowym numerem pozwolenia lub rejestracji.

Dla 1 produktu uznanego za produkt biobójczy stwierdzono brak pozwolenia albo zezwolenia na handel równoległy ani pozwolenia na obrót - zezwalającego na udostępnianie na rynku oraz stosowanie ich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca Stronie wykonanie nieprawidłowości polegająca na zaprzestaniu udostępniania na rynku oraz wycofaniu z obrotu w/w produktu uznanego za produkt biobójczy z trybem natychmiastowym.

Sekcja Higieny Pracy łącznie skontrolowano 53 produkty uznane za produkty biobójcze pod kątem przestrzegania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012r.

Ponadto Sekcja Higieny Pracy w przypadku produktów z pogranicza pochodzących od podmiotów nadzorowanych przez innych inspektorów sanitarnych zwracała się do nich zgodnie z właściwością terytorialną w celu wyjaśnienia czy spełniają one definicję produktu biobójczego, czy produktu kosmetycznego, czy produktu leczniczego weterynaryjnego (3 pisma).

W 2022r. Sekcja Higieny Pracy skontrolowała również 2 podmioty stosujące produkty biobójcze w swojej działalności zawodowej. Oceniono łącznie 2 produkty. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane produkty posiadały wymagane pozwolenie na udostępnianie na rynku i stosowanie na terytorium RP.

5.6. Nadzór nad detergentami /Sekcja Higieny Pracy

W 2022r. przeprowadzono 2 kontrole w 2 podmiotach w zakresie wprowadzania do obrotu detergentów. Skontrolowano łącznie 9 produktów pod kątem spełnienia wymogów zawartych w rozporządzeniu (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.7. Nadzór nad prekursorami narkotyków /Sekcja Higieny Pracy

Mając na względzie, przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii skontrolowano 5 podmiotów stosujących w swojej działalności zawodowej prekursory narkotyków kat. 3. W tym zakresie nie stwierdzono uchybień.

5.8. Nadzór nad produktami kosmetycznymi /Sekcja Higieny Pracy

Od 2022r. Sekcja Higieny Pracy prowadzi nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy z dnia 4 października 2018r. o produktach kosmetycznych oraz przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009r. dotyczącego produktów kosmetycznych.

W zakresie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych Sekcja Higieny Pracy ogółem przeprowadziła 11 kontroli w 10 podmiotach (sklepy, drogerie, apteki).

Kontrole w w/w zakresie przeprowadzone zostały w ramach bieżącego nadzoru, na podstawie list dystrybucyjnych przesłanych przez innych inspektorów sanitarnych zgodnie z właściwością miejscową oraz w związku z Wytocznymi Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do planowania i działalności w 2022 roku.

W trakcie działań kontrolnych Sekcja Higieny Pracy sprawdzała również czy nadzorowane podmioty nie udostępniają na rynku produktów kosmetycznych wycofanych z obrotu decyzjami innych inspektorów sanitarnych.

Sekcja Higieny Pracy zgodnie z Wytocznymi ŚPWIS na rok 2022r. przeprowadziła 1 kontrolę w drogerii oceniając 2 produkty w zakresie zakazu stosowania pirytionianu cynku w produktach kosmetycznych. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

W 2022r. w sklepie oraz w drogerii zlokalizowanych w Chorzowie stwierdzono udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych zawierających w swoim składzie zakazaną substancję tj. „Butylphenyl Methylpropional”. W związku z powyższym zostały wydane 2 decyzje administracyjne nakazujące Stronie wykonanie nieprawidłowości polegających na zaprzestaniu udostępniania na rynku oraz wycofaniu z obrotu w/w produktów kosmetycznych z trybem natychmiastowym.

Sekcja Higieny Pracy w związku z wnioskiem o wpis do wykazu zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne przeprowadziła również 1 kontrolę u podmiotu odpowiedzialnego w zakresie oceny warunków wytwarzania produktów kosmetycznych. Nie stwierdzono w trakcie kontroli w tym zakresie nieprawidłowości.

Ponadto w 2022r. przekazano do Sekcji Higieny Pracy 2 notyfikacje z systemu RAPEX dokonane przez władze sąsiadujących państw członkowski dotyczące udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. Po analizie rynku stwierdzono, iż na terenie Chorzowa nie są zlokalizowane obiekty udostępniające w/w produkty kosmetyczne.

5.9. Choroby zawodowe /Sekcja Higieny Pracy

Sekcja Higieny Pracy prowadzi również postępowania wyjaśniające i administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

W 2022r. przeprowadzono 28 postępowań, dotyczących pracowników lub byłych pracowników zatrudnionych w chorzowskich zakładach pracy. Wydano 9 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową w tym jedną prawomocną. Szczegółowe dane dotyczące stwierdzonej choroby - choroby opłucnej wywołanej pyłem azbestu - przesłane zostały w postaci karty stwierdzenia choroby zawodowej do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi, który prowadzi Centralny Rejestr Chorób Zawodowych i analizuje kształtowanie się zapadalności na te choroby

W minionym roku wydano również jedną decyzję umarzającą wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie choroby zawodowej.

W 2022 roku od wydanych decyzji nie wniesiono odwołań do organu II instancji tj. Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W ostatnich trzech latach liczba wydanych decyzji dotyczących chorób zawodowych kształtowała się następująco (Tabela 5).

Lata	2020	2021	2022
Decyzje stwierdzające	1	0	3
Decyzje odmowne	7	3	9
RAZEM	8	3	12

Tabela 6 Liczba wydanych decyzji w sprawie chorób zawodowych w latach 2020-2022

W minionym roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie wpłynęło jedno zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej z poz. 26 tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: choroba zakaźna wywołana wirusem SARS-CoV-2 dotyczące byłego pracownika placówki służby zdrowia. Sprawa będzie kontynuowana w 2023r.

5.10. Promocja Zdrowia /Sekcja Higieny Pracy

W 2022r. Sekcja Higieny Pracy kontynuowała udział w kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie umieszczono informacje dotyczące bezpiecznych warunków pracy na temat kampanii.

Nawiązując do art. 23e ust. 3 ustawy z dnia 29.11.2000r. Prawo atomowe zobowiązującego organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do udzielania porad i informacji w zakresie narażenia na radon, do zakładów pracy zostały przesłane materiały informacyjno -edukacyjne dotyczące zagadnień związanych z radonem.

W 2022r. pracownicy Sekcji Higieny Pracy we współpracy z Oświatą Zdrowotną współuczestniczyli w nadzorze nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W trakcie kontroli z zakresu higieny pracy w zakładach pracy na terenie Chorzowa oceniono realizację zapisów w/w ustawy przez pracodawców. Wskazywano na obowiązek przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich skontrolowanych zakładach ustawa była realizowana.

W 2022r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie funkcjonował Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób uzależnionych od środków zastępczych tzw. „dopalaczy” i ich rodzin z terenu Chorzowa. Celem działania punktu jest udzielenie wsparcia osobom zażywającym środki zastępcze tzw. „dopalaczy” chcących zerwać z nałogiem, a także członkom ich rodzin poprzez udzielanie informacji dot. poradni i ośrodków stacjonarnych zajmujących się leczeniem uzależnienia.

5.11. Nadzór nad środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi /Sekcja Higieny Pracy

W 2022r. Sekcja Higieny Pracy przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Chorzowie prowadziła monitoring rynku produktów w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wprowadzają do obrotu środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne.

W związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego Sekcja Higieny Pracy przeprowadziła 4 kontrole w obiektach udostępniających na rynku produkty na bazie konopi w zakresie wprowadzania do obrotu produktów zawierających w swoim składzie substancję HHC-O (O-acetyloheksahydrokannabinol). Sklepów stacjonarnych dotyczyły 3 kontrole, natomiast 1 kontrola sprzedaży internetowej.

W trakcie działań kontrolnych przeanalizowano etykiety produktów oraz wyniki badań produktów. Etykiety produktów nie deklarowały zawartości substancji HHC-O. Wyniki badań również nie wskazywały na zawartość HHC-O w produktach konopnych.

W 2022r. na terenie Chorzowa nie ujawniono obiektów, w których dochodziłoby do wprowadzania środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz produktów konopnych zawierających w swoim składzie substancję HHC-O.

W roku 2022 podmioty lecznicze z terenu Chorzowa zgłosiły do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie 33 przypadki zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. W ostatnim dniu każdego miesiąca do Prokuratury Rejonowej w Chorzowie przekazywane są informacje dotyczące nadzoru nad środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi oraz liczba zgłoszonych przed podmioty lecznicze przypadków podejrzenia zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną.

6. Higiena Dzieci i Młodzieży

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach nauczania i wychowania oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

6.1 Nadzór nad obiektami/NS-HD

Na terenie miasta Chorzów w 2022 r. nadzorem objętych było 128 obiektów stałych oraz 37 turnusów wypoczynku.

Bieżący nadzór sanitarny nad przestrzeganiem przepisów higienicznych i sanitarnych w środowisku dziecięco-młodzieżowym prowadzony był w:

✓ żłobkach i klubach dziecięcych	- 19
✓ przedszkolach	- 33
✓ szkołach podstawowych	- 22
✓ liceach ogólnokształcących	- 4
✓ technikach	- 1
✓ branżowych szkołach I i II stopnia	- 1
✓ szkołach specjalnych	- 1
✓ szkołach policealnych	- 2
✓ zespołach szkół	- 10
✓ szkołach wyższych	- 3
✓ placówkach z pobytem całodobowym	- 5
✓ placówkach wsparcia dziennego	- 22
✓ placówkach wychowania pozaszkolnego	- 1
✓ placówkach rekreacyjnych	- 4

Przeprowadzono łącznie 101 kontroli sanitarnych, w tym:

✓ w placówkach szkolno-wychowawczych	- 87
✓ w placówkach sezonowych	- 14

Bieżący nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi prowadzony był ze zwróceniem szczególnej uwagi na sposób zapewnienia higienicznych warunków do nauki i bezpieczeństwa pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach.

Przedmiotem czynności kontrolnych prowadzonych w placówkach nauczania i wychowania była:

- ✓ ocena warunków do utrzymania higieny osobistej przez dzieci i młodzież, w tym:
 - zapewnienie stałego dopływu bieżącej ciepłej wody do mycia rąk
 - zapewnienie wystarczającej ilości środków myjących

- ✓ nadzór nad warunkami do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach oraz nad stanem technicznym boisk szkolnych, a także placów zabaw w przedszkolach
- ✓ ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii
- ✓ posiadanie przez placówki certyfikatów zgodności z Polska Normą na meble edukacyjne i sprzęt sportowy
- ✓ nadzór nad przechowywaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin
- ✓ ocena procesu nauczania - uczenia się w szkołach podstawowych
- ✓ pomiary i odczyty temperatury w pomieszczeniach placówek
- ✓ ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego
- ✓ ocena akcji wypoczynku dzieci i młodzieży

6.1.1. Żłobki i kluby dziecięce

Na terenie miasta Chorzów funkcjonowało 18 żłobków i 1 klub dziecięcy (ogółem 19), z których 9 skontrolowano, gdzie zapewniono opiekę dla 351 dzieci. Wszystkie skontrolowane placówki funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu, budynki utrzymane były w dobrym stanie technicznym. W skontrolowanych placówkach warunki do utrzymania higieny osobistej były prawidłowe, wszystkie miały dostęp do bieżącej ciepłej wody oraz były wyposażone w środki do higieny osobistej.

W 2022 roku wpłynęły 2 wnioski o wydanie opinii sanitarnej, w tym 1 dotyczący zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci w placówce oraz 1 wniosek w sprawie zwiększenia liczby miejsc w placówce.

6.1.2. Przedszkola

W roku sprawozdawczym skontrolowano 27 przedszkoli z 33 placówek przedszkolnych działających w Chorzowie. Wszystkie funkcjonowały w budynkach przystosowanych do tego celu, były w dobrym stanie technicznym i sanitarno-higienicznym. Zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej, pomieszczenia sanitarne wyposażone w środki higieny osobistej (mydło w dozownikach, papier toaletowy, ręczniki papierowe), zapewniono dostęp do bieżącej ciepłej i zimnej wody przy wszystkich umywalkach, standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane.

Tereny wokół placówek w większości były ogrodzone i posiadały place zabaw z własnymi urządzeniami do zajęć rekreacyjnych. Urządzenia sportowo-zabawowe były w dobrym stanie technicznym i zapewniały bezpieczne ich użytkowanie.

6.1.3 Szkoły

W roku 2022 skontrolowano 24 placówki, spośród 41 znajdujących się pod nadzorem. Wszystkie szkoły funkcjonowały w budynkach do tego przystosowanych. W placówkach tych opiekę oraz naukę otrzymało 7325 uczniów. Niewłaściwy stan techniczny stwierdzono w dwóch szkołach tj. 8,3% skontrolowanych szkół. Pozostałe placówki były w dobrym stanie technicznym

i sanitarno-higienicznym. Zapewnione były prawidłowe warunki do utrzymania higieny osobistej tj. ciepła bieżąca woda, mydło w dozownikach, ręczniki papierowe oraz papier toaletowy.

W trakcie kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwrócono na problem niewykorzystywania umywalni i natrysków po planowych zajęciach wychowania fizycznego. Mimo, że warunki do utrzymywania higieny osobistej były dobre, dzieci i młodzież nie korzystały z nich systematycznie, a wręcz sporadycznie.

W roku 2022 spośród skontrolowanych szkół 12 posiadało substancje chemiczne i ich mieszaniny. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przechowywania oraz oznakowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin. W skontrolowanych szkołach substancje chemiczne i ich mieszaniny były oznakowane w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację oraz posiadały karty charakterystyki.

W roku sprawozdawczym dokonano oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Skontrolowano 7 szkół, 35 oddziałów klas młodszych, gdzie zmierzono 674 uczniów. Wszyscy uczniowie korzystali z dostosowanych do wzrostu stanowisk pracy. Dyrektorzy dużą uwagę przywiązują do prawidłowych stanowisk pracy uczniów przede wszystkim w klasach młodszych. W klasach starszych, gdzie obowiązuje system klasopracowni, co wiąże się z przemieszczaniem się uczniów znacznie utrudnione jest dostosowanie stanowiska pracy do wszystkich zróżnicowanych wzrostem uczniów poszczególnych oddziałów.

Na 18 skontrolowane szkoły w 15 odsetek mebli edukacyjnych posiadających certyfikaty zgodności z Polską Normą wyniósł 100%, natomiast powyżej 50% mebli z certyfikatami stwierdzono w 3 szkołach.

Jednym z zadań w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania i wychowania jest ocena tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Oceniono 308 rozkładów z 16 szkół. Analiza rozkładów zajęć wykazała, że były one prawidłowo konstruowane z zachowaniem zasady, że zajęcia rozpoczynają się o stałej porze przy czym różnica pomiędzy dniami nie jest większa niż 1 godzina i różnice liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie są większe od 1 godziny.

Ponadto dokonano oceny sprawowania opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. We wszystkich skontrolowanych szkołach gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej były w obiekcie do własnej dyspozycji.

W trakcie kontroli stwierdzono, że we wszystkich gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej zapewniony był dostęp do ciepłej i zimnej wody oraz mydła w płynie, ręczników papierowych i środków do dezynfekcji rąk. Ściany przy umywalkach były zabezpieczone przed zawilgoceniem.

Wszystkie gabinety były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i wyposażone w niezbędny sprzęt medyczny oraz instrukcje do udzielenia pomocy medycznej.

6.1.4. Szkoły wyższe

Na nadzorowanym terenie znajdują się 3 szkoły wyższe, w tym jedna publiczna oraz dwie niepubliczne, zlokalizowane w 4 obiektach w tym 3 obiekty znajdują się w budynkach adaptowanych, przystosowanych do potrzeb szkolnictwa, natomiast 1 obiekt funkcjonuje w budynku wybudowanym na ten cel.

W roku sprawozdawczym nie skontrolowano uczelni.

6.1.5. Placówki wypoczynku dzieci i młodzieży

Na nadzorowanym terenie organizowany był wypoczynek w miejscu zamieszkania, w placówkach całorocznych będących pod stałym bieżącym nadzorem.

W 2022 r. zorganizowany był wypoczynek letni i zimowy w tym 7 turnusów zimą oraz 31 turnusy latem.

W trakcie trwania wypoczynku letniego przeprowadzono 14 kontroli natomiast w trakcie wypoczynku zimowego 2 kontrole. W skontrolowanych placówkach zapewnione były prawidłowe warunki sanitarno-higieniczne.

6.2. Podsumowanie/NS-HD

W związku z prowadzonym nadzorem sanitarnym oraz współpracą z wieloma osobami, nowopowstałe obiekty przygotowane są do działalności zgodnie z obowiązującymi wymogami, a stan techniczny i sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz wyposażenia w istniejących placówkach systematycznie poprawia się w wyniku prowadzonych prac remontowo-modernizacyjnych.

7. Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Działalność Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego realizowana jest w oparciu o art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i polega na prowadzeniu działań o charakterze profilaktycznym. Działania te mają na celu zapobieganie powstawaniu zagrożeń dla bezpieczeństwa sanitarnego i zdrowia ludzi. Do zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy m.in.:

- ✓ opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- ✓ wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- ✓ uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań realizacji inwestycji dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- ✓ opiniowanie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- ✓ przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie budowy, przebudowy lub rozbudowy oraz po ich zakończeniu (w celu stwierdzenia zgodności wykonania obiektu z zatwierdzonym projektem budowlanym/technologicznym),
- ✓ uzgadnianie warunków zabudowy/warunków realizacji inwestycji celu publicznego.

Powyższe zadania polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania, lokalizacji, opracowywania dokumentacji projektowych oraz podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

Stanowiska Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmowane są na wniosek zainteresowanych podmiotów/inwestorów lub w związku z wystąpieniem organów prowadzących postępowanie administracyjne. Rozpatrywane wnioski dotyczą głównie odbiorów obiektów oraz oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko.

7.1. Wydawanie stanowisk w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

- ✓ w 2022 r. nie wydano żadnej opinii dotyczącej projektu planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Chorzów (w roku poprzedzającym wydano cztery takie opinie oraz uzgodniono zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Chorzów). Sporządzono dwie opinie sanitarne dotyczące zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (podobnie jak w roku 2021). W 2022 r. nie uzgadniano odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- ✓ w Mieście Chorzów obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego (aktami prawa miejscowego) objęty jest cały obszar miasta,
- ✓ w rozpatrywanych sprawach zwracano uwagę na zdrowie ludzi, gospodarkę wodno – ściekową, odpady, ochronę środowiska gruntowo – wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz na rozmieszczenie obszarów o określonym przeznaczeniu (np. bliskość terenów przemysłowych i mieszkalnych, obecność obszarów zieleni izolacyjnej, stref buforowych).

7.2. Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

W 2022 roku wydano 2 uzgodnienia w formie opinii sanitarnych ustalających uwarunkowania środowiskowe realizacji inwestycji (w 2021 r. zaopiniowano trzy przedsięwzięcia). Siedemnastokrotnie wyrażano opinię odnośnie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalano zakres raportu.

Na terenie Chorzowa uzgodniono uwarunkowania środowiskowe dla dwóch inwestycji – jednej związanej z gospodarką odpadami oraz jednej inwestycji dotyczącej modernizacji technologii produkcji i budowy hali produkcyjnej.

Przy uzgadnianiu w/w przedsięwzięć przede wszystkim zwracano uwagę na:

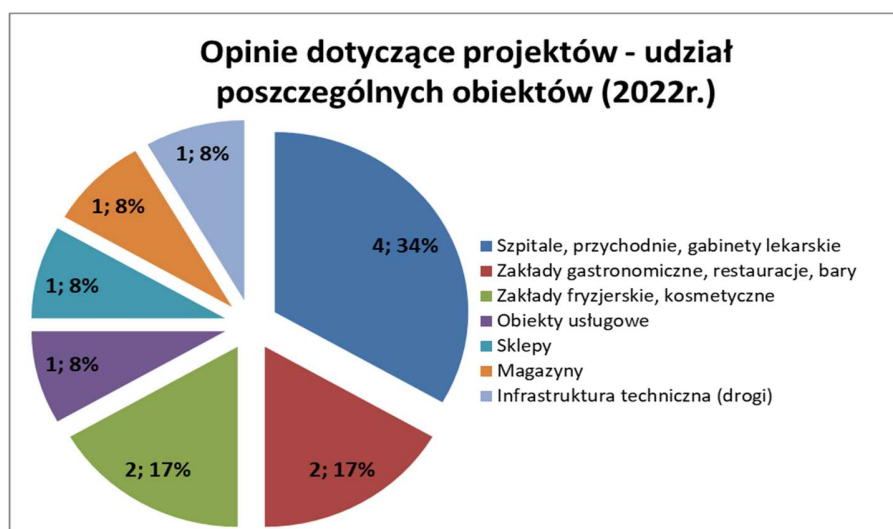
- ✓ postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (m.in. sposób segregacji, przechowywania i przekazywania),
- ✓ zabezpieczenie gruntu przed substancjami niebezpiecznymi (m.in. odprowadzanie odcieków z odpadów, stosowanie szczelnych, chemoodpornych posadzek w halach produkcyjnych),
- ✓ odpowiednie odprowadzanie ścieków bytowych, opadowych oraz przemysłowych (m.in. kierowanie ścieków do kanalizacji, stosowanie separatorów substancji ropopochodnych, retencjonowanie wód opadowych),
- ✓ ochronę przed hałasem (tworzenie stref zieleni izolacyjnej/buforowej, nakaz prowadzenia dostaw towarów z obszarów pozbawionych zabudowy mieszkaniowej),
- ✓ ochronę powietrza atmosferycznego (stosowanie urządzeń oczyszczających, np. odpylaczy workowych, nakaz odprowadzania zanieczyszczeń emitarami o określonych parametrach – wysokości, średnicy),

- ✓ ochronę przed ewentualnymi odorami – stosowanie podciśnienia w halach magazynowych, właściwe kierowanie powietrza z miejsc gromadzenia odpadów, izolacja transportowanych odpadów od środowiska zewnętrznego – np. za pomocą plandek,
- ✓ stan techniczny używanego sprzętu budowlanego,
- ✓ sposób prowadzenia prac budowlanych (stosowanie zasady minimalizacji pylenia, prowadzenie prac wyłącznie w porze dziennej, eliminacja pracy pojazdów na biegu jałowym),
- ✓ warunki socjalno – bytowe dla pracowników oraz dostęp do środków ochrony indywidualnej przez zatrudnione osoby,
- ✓ ochronę okolicznych mieszkańców (stosowanie pasów zieleni izolacyjnej o określonej szerokości, nakaz utrzymania maksymalnej ilości zieleni wysokiej, zapisy dotyczące konkretnego przeznaczenia działek budowlanych – wpływające na oddalenie zabudowy produkcyjnej od budynków mieszkalnych).

7.3. Uzgodnianie dokumentacji projektowych

W 2022 roku zaopiniowano 12 dokumentacji projektowych (o 6 więcej niż w roku poprzedzającym). Najwięcej uzgodnień odnotowano dla szpitali (modernizacje oddziałów), przychodni/gabinetów lekarskich oraz obiektów gastronomicznych i fryzjersko – kosmetycznych (stanowiły one ponad połowę wszystkich uzgodnionych dokumentacji). Podczas weryfikacji dokumentacji projektowych zwracano uwagę na usytuowanie pomieszczeń, ich prawidłowe wykończenie, dostęp do niezbędnych punktów wodnych, zastosowane rozwiązania instalacyjne (w szczególności związane z wentylacją mechaniczną – wydajność instalacji, lokalizacja wyrzutni i czerpni powietrza) oraz warunki socjalno – sanitarne.

W trakcie opiniowania dokumentacji projektowych nie napotymano większych trudności w ich uzgodnianiu. Sporadycznie wyjaśniano niezgodności z wymogami higieniczno – sanitarnymi bezpośrednio z projektantem lub inwestorem (niezgodności te dotyczyły m.in. braku wyczerpującego opisu technicznego i technologicznego czy braku niezbędnych punktów wodnych). Nie było przypadku negatywnego uzgodnienia projektu. Ilościowy i procentowy udział ilości uzgodnionych dokumentacji projektowych z podziałem na rodzaj obiektów przedstawiono na wykresie poniżej (rysunek 1).

Rysunek 18 Opinie dotyczące projektów – udział poszczególnych obiektów

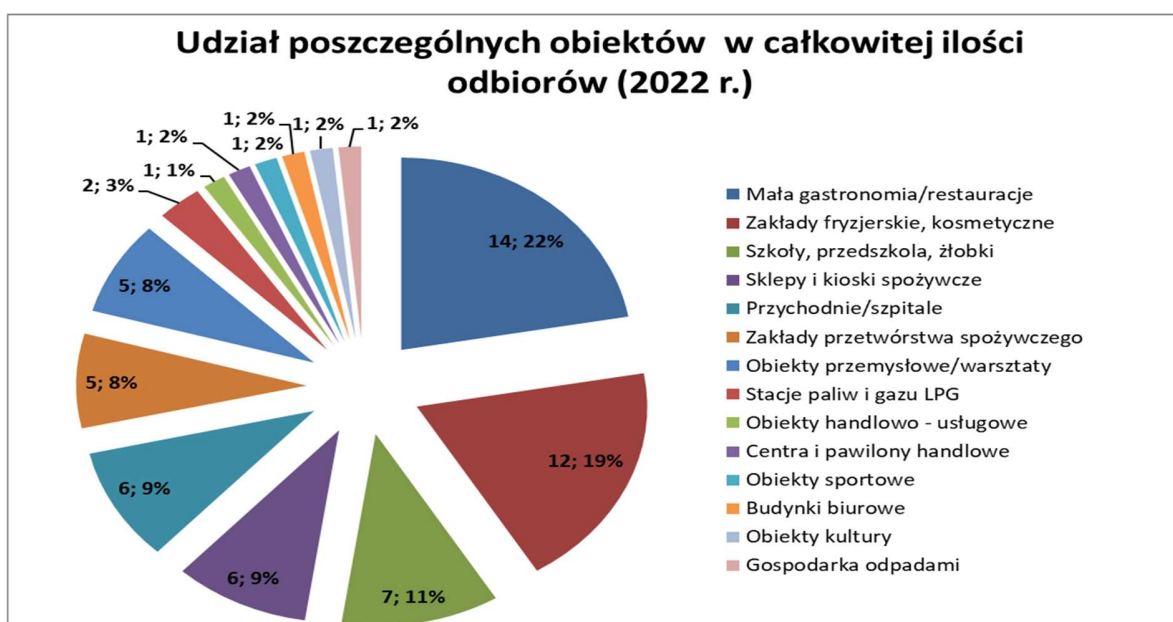
7.4. Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2022 r. wydano 63 opinie dopuszczające do użytkowania nowe lub zmodernizowane placówki (o 2 mniej w stosunku do roku 2021), co wiązało się z przeprowadzeniem 63 kontroli. W/w opinie zostały wydane przede wszystkim dla takich obiektów jak: mała gastronomia, bary z produkcją i restauracje (około 22%), zakłady fryzjerskie i kosmetyczne (o łącznym udziale około 19% wszystkich dopuszczonych obiektów), szkoły, przedszkola, żłobki (o udziale 11%), sklepy/kioski spożywcze (około 9% wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru), przychodnie/gabinety lekarskie (około 9%), zakłady przetwórstwa spożywczego (8%) oraz obiekty przemysłowe (8%). Dla żadnego z odbieranych obiektów nie było potrzeby dokonywania rekontroli – wszystkie obiekty odebrano za pierwszym razem (nie stwierdzano nieprawidłowości).

Przeprowadzane kontrole obiektów (odbioru) miały na celu sprawdzenie, czy nowy zakład został przekazany do użytkowania w stanie zapewniającym możliwość utrzymywania w nim właściwych warunków sanitarnych. Podczas czynności odbiorowych kontrolowano między innymi: zgodność wykonania lokalu/budynku z przedłożonym projektem, prawidłowość układu funkcjonalnego pomieszczeń, warunki wymiany powietrza, jego wilgotności i temperatury, poziom natężenia oświetlenia, poziom hałasu, jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, postępowanie z odpadami i ściekami itp.

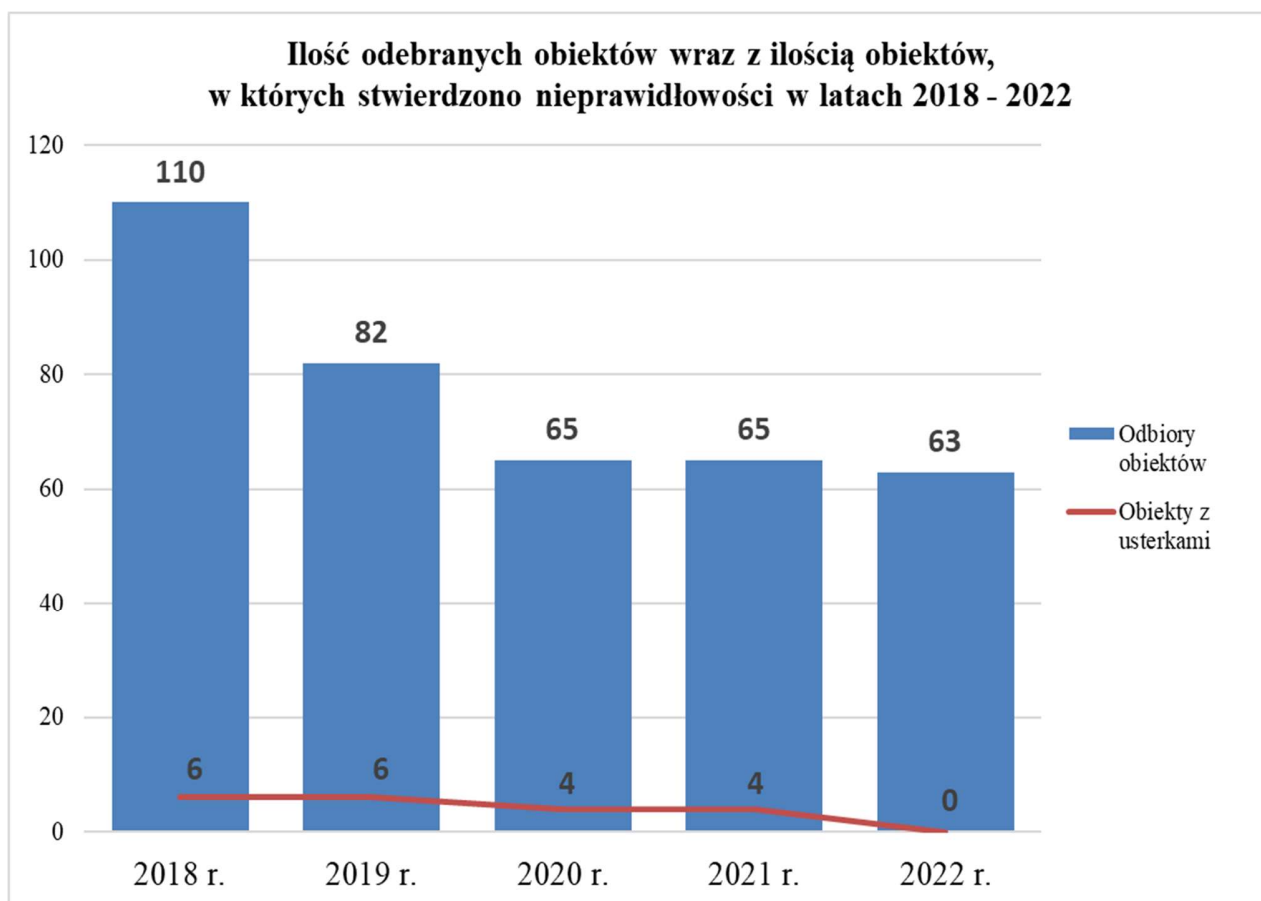
Podczas przeprowadzanych kontroli zaobserwowano, iż z biegiem lat dochodzi do podnoszenia standardów w zakresie wykonawstwa obiektów i stosowanych materiałów budowlanych. Coraz częściej lokale wyposażane są w nowoczesne sprzęty, stosowane są w nich wydajne systemy wymiany powietrza (wentylacje mechaniczne z rekuperacją), w obiektach montowane są klimatyzatory oraz kurtyny powietrzne.

Udział (ilościowy i procentowy) poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów dla Miasta Chorzów przedstawiono na wykresie poniżej (rysunek 2).

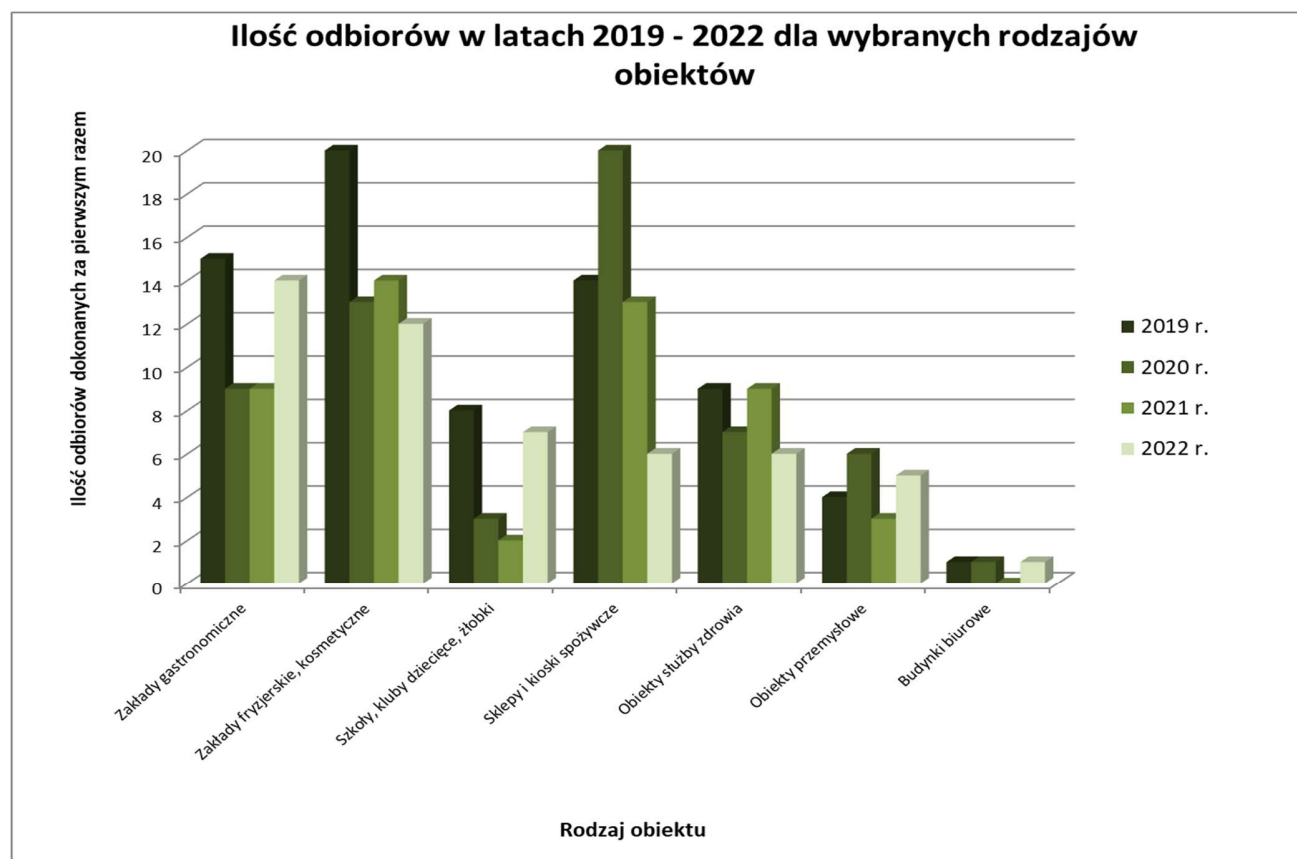
Rysunek 19 Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Chorzowie

Poniżej przedstawiono ilość odbieranych obiektów na przestrzeni ostatnich pięciu lat wraz z podaniem ilości zakładów, w których stwierdzono nieprawidłowości (rysunek 3). Od 2020 r. nastąpiło spowolnienie tendencji spadkowej ilości odbieranych obiektów – obecnie utrzymuje się ona na stałym poziomie – około 65 odbiorów rocznie. Zmniejszająca się ilość obiektów, w których stwierdzane są nieprawidłowości koreluje z coraz lepszym przygotowaniem zakładów do kontroli i stosowaniem nowoczesnych rozwiązań/wyposażenia.

Rysunek 20 Ilość odebranych obiektów/obiektów z usterkami w latach 2018 – 2022

Na wykresie poniżej (rysunek 4) przedstawiono zmiany w ilości odbieranych obiektów dla poszczególnych kategorii na przestrzeni ostatnich czterech lat. W stosunku do lat poprzednich odnotowano spadek ilości odbiorów sklepów/kiosków spożywczych oraz obiektów służby zdrowia. Ponadto można zaobserwować, że wzrosła ilość otwieranych zakładów gastronomicznych oraz obiektów oświaty. Ilość odbiorów zakładów fryzjersko – kosmetycznych i budynków biurowych od dwóch lat kształtuje się na podobnym poziomie.

Rysunek 21 Ilość odbiorów w latach 2019 – 2022 dla wybranych rodzajów obiektów

Do najciekawszych obiektów dopuszczonych do użytkowania na terenie Miasta Chorzów należą:

- ✓ Centrum Mikroskopowego Badania Materii na terenie Kampusu Uniwersytetu Śląskiego przy ul. 75 Pułku Piechoty 1 w Chorzowie,
- ✓ Budynek Planetarium Śląskiego w Chorzowie przy Alei Planetarium 4 wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną realizowanych w ramach zadania pn.: „Planetarium – Śląski Park Nauki. Modernizacja i rozbudowa Planetarium Śląskiego w Chorzowie”,
- ✓ Wielofunkcyjny budynek administracyjno – edukacyjny na terenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego (etap I) przy Promenadzie Gen. J. Ziętka 7 w Chorzowie,
- ✓ Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z instalacjami, placami i infrastrukturą zewnętrzną w Chorzowie przy ulicy Stalowej,
- ✓ Przebudowana kuchnia w Szkole Podstawowej nr 25 – modernizowana w celu przysposobienia do obsługi placówki szkolnej i przedszkolnej (Zespołu Szkolno – Przedszkolnego Nr 1) przy ulicy Głównej 21 w Chorzowie,
- ✓ Pracownia Cukiernicza przy ulicy Katowickiej 52 w Chorzowie,
- ✓ Gabinety Stomatologiczne przy ulicy Cmentarnej 38 w Chorzowie.

8. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej

Działalność Samodzielnego Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej realizowana jest w oparciu o art. 6 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia a także z sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych ludności. Zgodnie z art. 6 ustawy Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności:

- ✓ inicjuje i wytycza kierunki przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowania zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- ✓ pobudza aktywność społeczną do działań na rzecz własnego zdrowia,
- ✓ udziela porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- ✓ ocenia działalność oświatowo-zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, szkoły wyższe oraz środki masowego przekazywania, podmioty lecznicze oraz inne podmioty, instytucje i organizacje, a także udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

8.1. Działania z zakresu kształtowania zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób zakaźnych dla ogółu społeczeństwa.

W 2022 roku Oświata Zdrowotna realizowała następujące akcje profilaktyczne skierowane do ogółu społeczeństwa w tym do uchodźców z Ukrainy których tematyka dotyczyła:

- ✓ profilaktyki zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w tym akcja informacyjno-edukacyjna pt. „Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”
- ✓ znaczenia szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych w tym Kampania informacyjno-edukacyjna „#SzczepimySię”
- ✓ profilaktyki uzależnień od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych
- ✓ profilaktyki HIV/AIDS
- ✓ profilaktyki czerniaka
- ✓ profilaktyki zatruc grzybami
- ✓ profilaktyki chorób odkleszczowych
- ✓ profilaktyka wszawicy
- ✓ profilaktyki chorób nowotworowych
- ✓ zahamowanie zjawiska antybiotykooporności
- ✓ profilaktyki zachorowań na grypę
- ✓ promowania zasad prawidłowego żywienia w tym Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”
- ✓ promowania zdrowego stylu życia w tym Kampanii „Profilaktyka 40plus”

Działania były organizowane przez Oświatę Zdrowotną przy współpracy z Urzędem Miasta Chorzów, Miejskim Zarządem Ulic i Mostów w Chorzowie, Komendą Miejską Policji w Chorzowie, Komendą Straży Miejskiej w Chorzowie, Miejskim Ośrodkiem Rekreacji i Sportu w Chorzowie, Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnień od Substancji

Psychoaktywnych w Chorzowie, Starochorzowskim Domem Kultury, Miejskimi Bibliotekami, Śląskim Ogrodem Zoologicznym, Chorzowską Spółdzielnią Mieszkaniową „Pokolenie”, przedszkolami i szkołami, placówkami medycznymi, ośrodkiem pomocy społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Polegały na organizacji stanowisk informacyjno-edukacyjnych, współorganizacji konkursów, dystrybucji materiałów edukacyjnych, organizowaniu ekspozycji form wizualnych, tworzeniu własnych grafik informacyjnych, organizacji szkoleń, upowszechnianiu informacji za pośrednictwem strony internetowej i portali społecznościowych.

8.2. Programy i akcje edukacyjne dla przedszkoli.

W 2022 roku w przedszkolach realizowane były następujące programy i akcje:

- ✓ Program pt. **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** –mający na celu kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci poprzez promocję zbilansowanej i urozmaiconej diety, niskoprzetworzonej, ekologicznej żywności oraz właściwych nawyków w zakresie higieny. Edukacją objęto 606 dzieci z Chorzowa i 341 rodziców.
- ✓ Program pt. **„Klub Zdrowego Przedszkolaka”** mający na celu wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci poprzez propagowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Edukacją objęto 1466 dzieci z Chorzowa.
- ✓ Program pt. **„Czyste powietrze wokół nas”** – którego celem jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Edukacją objęto 1304 dzieci z Chorzowa i 369 rodziców.
- ✓ Akcja informacyjno-edukacyjna pt. **„Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny”**.
- ✓ Wojewódzka akcja informacyjno-edukacyjna pt. **„Wirusoochrona”** mająca na celu wzmocnienie działań przeciwepidemicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych poprzez przeprowadzenie zajęć profilaktycznych, przypominających o przestrzeganiu podstawowych zasad higieny oraz zwrócenie uwagi na znaczącą rolę higieny jako podstawowego środka zapobiegania przenoszenia się wirusów.
- ✓ Akcja **„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”** - celem akcji było podniesienie wiedzy nt. szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych oraz korzyści wynikających ze szczepień
- ✓ Profilaktyka pedikulozy.

W interwencjach programowych wzięło udział ogółem 3376 dzieci i 710 rodziców. Wszystkie placówki zostały poinformowane o celach i założeniach programów. W ramach programów i akcji nieprogramowych udzielano porad i przekazywano materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

Przy współpracy z Wydziałem Zdrowia Urzędu Miasta Chorzów zorganizowano konkurs plastyczny na plakat pt. „Zdrowe i bezpieczne wakacje 2022”. Konkurs adresowany był do wszystkich chorzowskich przedszkoli, a jego celem było propagowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród dzieci podczas wakacji.

8.3. Programy i akcje edukacyjne dla szkół podstawowych.

W 2022 roku szkoły podstawowe realizowały następujące programy i akcje:

- ✓ Program pt. „**Smak życia – czyli debata o dopalaczach**” – mający na celu dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat „dopalaczy” i zagrożeń wynikających z ich używania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. Edukacją objęto 1268 uczniów z Chorzowa.
- ✓ Program pt. „**Bieg po zdrowie**” – program mający na celu opóźnienie lub zapobieżenie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Edukacją objęto 427 uczniów z Chorzowa i 280 rodziców.
- ✓ Akcja informacyjno-edukacyjna pt. „**Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny**”.
- ✓ Wojewódzka akcja informacyjno-edukacyjna pt „**Wirusoochrona**” mająca na celu wzmocnienie działań przeciwepidemicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych poprzez przeprowadzenie zajęć profilaktycznych, przypominających o przestrzeganiu podstawowych zasad higieny oraz zwrócenie uwagi na znaczącą rolę higieny jako podstawowego środka zapobiegania przenoszenia się wirusów.
- ✓ Akcja edukacyjna „**Lekki tornister**” – zwrócenie uwagi na profilaktykę układu ruchu oraz wad postawy.
- ✓ Akcja „Dopalacze – Wypalacze groźne narkotyki”
- ✓ Akcja „Bezpieczne ferie 2022”
- ✓ Akcja „Bezpieczne wakacje 2022”
- ✓ Kampania informacyjno- edukacyjna #SzczepimySię

W programach edukacyjnych ogółem wzięło udział **1695** uczniów i **280** rodziców. Placówki zaopatrzone w materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

Przy współpracy z Wydziałem Zdrowia Urzędu Miasta Chorzów zorganizowano konkurs plastyczny pod hasłem „Nie pal- szkoda zdrowia i nie tylko” adresowany był uczniów klas IV-VIII chorzowskich szkół podstawowych. Głównym celem konkursu było zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

8.4. Programy i akcje edukacyjne dla szkół ponadpodstawowych.

W 2022 r. do młodzieży **szkół ponadpodstawowych** skierowano następujące działania

- ✓ **Program pt. „ARS – czyli jak dbać o miłość”** – którego celem jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Edukacją objęto 957 uczniów z Chorzowa.
- ✓ **Program pt. „Podstępne WZW”**- Celem programu edukacyjnego „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Edukacją objęto 1265 uczniów z Chorzowa.
- ✓ **Program pt. „Znamie! Znam je ?”** – Głównym celem programu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Edukacją objęto 1900 uczniów z Chorzowa i 1201 rodziców.

- ✓ **Program” Wybierz życie pierwszy krok”** dot. profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy. Edukacją objęto 1515 uczniów z Chorzowa.
- ✓ Akcję informacyjno-edukacyjną pt. „**Koronawirus. Przestrzegaj podstawowych zasad bezpieczeństwa i higieny**”.
- ✓ Akcję „Dopalacze – Wypalacze Groźne narkotyki”.
- ✓ Akcję „**Zaszczep w sobie chęć szczepienia**”- celem akcji było podniesienie wiedzy nt. szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych oraz korzyści wynikających ze szczepień
- ✓ Kampania informacyjno- edukacyjna #*SzczepimySię*
- ✓ Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu
- ✓ Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia
- ✓ Akcja „Bezpieczne ferie 2022”
- ✓ Akcja „Bezpieczne wakacje 2022”
- ✓ Obchody Światowego Dnia AIDS,
- ✓ Kampania „Nie daj się HIV- zapobiegaj zakażeniu” w tym konkurs dla nauczycieli na scenariusz lekcji.
- ✓ Bezpłatne, anonimowe testowanie w kierunku wirusa HIV
- ✓ Promowanie Kampanii EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”

W programach ogółem wzięło udział **3737** uczniów. Placówki zaopatrzone w materiały edukacyjne pomocne w ich realizacji.

Dzięki nawiązanej współpracy z przedstawicielem Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnień od Substancji Psychoaktywnych w Chorzowie w ramach obchodów Światowego Dnia AIDS Oświata Zdrowotna zorganizowała bezpłatne, anonimowe testowanie w kierunku wirusa HIV w Zespole Szkół Gastronomiczno-Usługowych oraz Zespole Szkół Technicznych nr 1. Akcję testowania przeprowadzono wśród pełnoletnich uczniów i nauczycieli szkoły.

8.5. Działania w mediach społecznościowych, Twitter, Facebook oraz stronie internetowej.

Ogromną rolę w przekazywaniu informacji związanych z promocją zdrowia odegrały działania prowadzone w mediach społecznościowych Facebook i Twitter oraz na stronie internetowej PSSE w Chorzowie. Na bieżąco umieszczano posty związane z aktualnymi zaleceniami, wytycznymi podczas pandemii Covid-19, podstawowej profilaktyki – dystans, dezynfekcja, maseczka, zachęcające do szczepień, testowania się oraz profilaktyki innych chorób. W oparciu o kalendarz zdrowia publicznego, a także w odpowiedzi na potrzeby lokalnego społeczeństwa przygotowano i opublikowano własne posty. Publikowano także posty i informacje w języku ukraińskim; materiały dotyczyły przede wszystkim promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób zakaźnych, a także wstępnej pomocy psychologicznej.

Grafika 1 Opracowanie własne promujące obchody Światowego Dnia Mycia Rąk

Grafika 2 Opracowanie własne promujące bezpieczne grzybobranie

Do najciekawszych akcji, działań profilaktycznych przeprowadzonych na terenie Miasta Chorzów należą:

- ✓ Specjalny komunikat PPIS w Chorzowie na tablicy wjazdowej przy ul. Dąbrowskiego nawiązujący do podstawowych zasad bezpieczeństwa i minimalizowania ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2: noszenia maseczki, zachowania dystansu, stosowania dezynfekcji i szczepienia się. Kolorowa treść komunikatu przykuwa uwagę przechodniów i przejeżdżających obok kierowców.

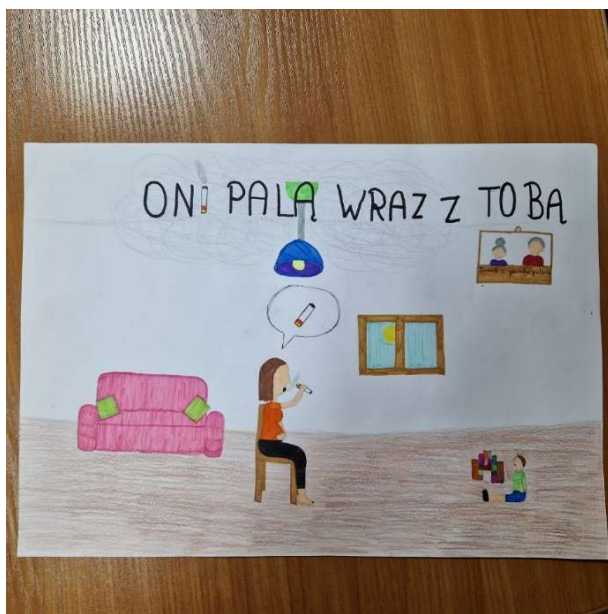
Zdjęcie 9 Komunikat na tablicy wjazdowej przy ul. Dąbrowskiego

- ✓ Konkursu plastycznego na plakat pt. „Zdrowe i bezpieczne wakacje 2022”. Konkurs adresowany był do wszystkich chorzowskich przedszkoli, a jego celem było propagowanie bezpiecznych zachowań zdrowotnych wśród dzieci podczas wakacji.

Zdjęcie 10 Wybrane prace zgłoszone do konkursu „Zdrowe i bezpieczne wakacje 2022”.

- ✓ Zwycięskie i wyróżnione prace w konkursie plastycznym pod hasłem „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”. Konkurs adresowany był do uczniów klas IV-VIII chorzowskich szkół podstawowych. Głównym celem konkursu było zwiększenie wiedzy uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów.

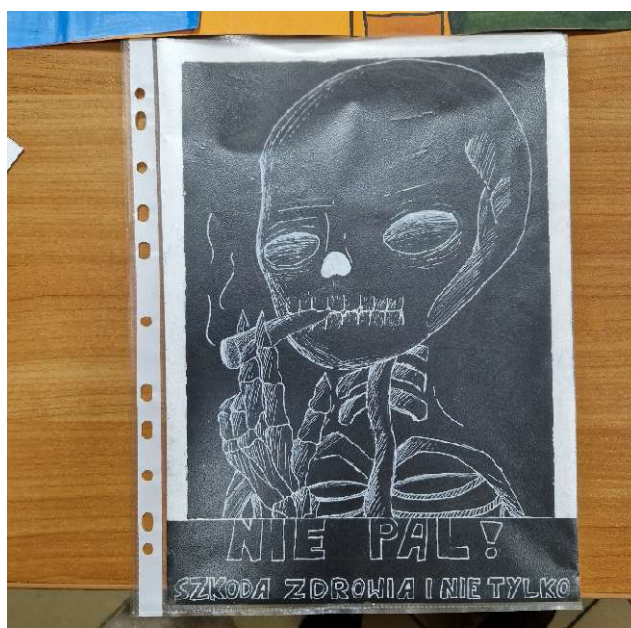
Zdjęcie 11 I miejsce w konkursie pt. „Nie pal- szkoda zdrowia i nie tylko”

Zdjęcie 12 II miejsce w konkursie pt. „Nie pal-szkoda zdrowia i nie tylko”

Zdjęcie 13 III miejsce w konkursie pt. „Nie pal- szkoda zdrowia i nie tylko”

Zdjęcie 14 Praca wyróżniona w konkursie pt. „Nie pal- szkoda zdrowia i nie tylko”

- ✓ Działania informacyjno-edukacyjne wśród uczniów Zespołu Szkół Gastronomiczno-Uslugowych w ramach realizacji Kampanii Społecznej EFSA „Wybieraj Bezpieczną Żywność”

Zdjęcie 15 Zajęcia w Zespole Szkół Gastronomiczno-Uslugowych w Chorzowie

- ✓ Bezpłatne, anonimowe testowanie w kierunku wirusa HIV w Zespole Szkół Gastronomiczno-Uslugowych oraz Zespole Szkół Technicznych nr 1.

Zdjęcie 16 Akcja testowania w kierunku wirusa HIV w Zespole Szkół Technicznych nr 1

- ✓ W ramach projektu „Nie daj się HIV- zapobiegaj zakażeniu” zorganizowano konkurs dla nauczycieli na scenariusz lekcji. Jego celem było podniesienie poziomu wiedzy młodzieży na temat profilaktyki zakażeń wirusem HIV i choroby AIDS, oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i życie oraz postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS. Nagroda główna trafiła do nauczyciela Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Chorzowie.